

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Удовик В. М., директор Фонду Президентів України,
канд. істор. наук., старш. наук. співроб.

Відповідальна за випуск

Польовик С. М., заввідділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, канд. наук. із соц. ком.

Інформаційно-бібліографічні матеріали підготували

Федорчук А. Г., Матвійчук А. В., Мищак І. М., Павленко Д. В., Бондаренко Д. В.,
Хилько М. І., Макарова О. І., Моршна Н. О., Дайнека Я. А., Третяк Т. І.,
Ставерська Т. А., Петрова Т. О.

Аналітичний огляд підготувала

Польовик С. М., завідувачка відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, канд. наук із. соц. ком.

Візуальну аналітику підготував

Федорчук А. Г., наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України

Заснований у 2011 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

*Думки, висловлені в матеріалах, належать виключно авторам
і не обов'язково відображають точку зору укладачів*

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 10 (176)

(огляд матеріалів зарубіжної преси за 1–31 жовтня 2023 р.)

Київ 2023

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
ПЕРЕДМОВА	4
ВІЙНА В УКРАЇНІ ПЕРЕБУВАЄ У НОВІЙ ФАЗІ: АНАЛІЗ СВІТОВИХ ІНТЕРНЕТ ЗМІ (аналітичний огляд зарубіжної преси за 1–31 жовтня 2023 року)....	6
ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (висвітлення в зарубіжній пресі української проблематики за 1–31 жовтня 2023 року).....	25
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	25
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ	29
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ	30
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ	31
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ	33
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ	33
ВІЙСЬКОВІ ДІЇ ЗСУ, ТРО, ПАРТИЗАНІВ	33
ВОЄННИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ	37
ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ В УКРАЇНІ	38
ДІЇ РОСІЙСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ ТА КОЛАБОРАНТІВ	39
ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ	41
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	42
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА РОСІЇ	43
ОБСТРИЛИ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ РОСІЙСЬКОЮ АРМІЄЮ	43
ПЛАНИ ТА ПРОЄКТИ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	44
ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ	44
ПРОГНОЗИ ТА КОМЕНТАРІ ЩОДО УКРАЇНСЬКОГО КОНТРНАСТУПУ	45
РОБОТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	48
СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	48
ЯДЕРНИЙ ТЕРОР РОСІЇ	54
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ	56
АКЦІЇ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ	56
АНТИПУТІНСЬКИЙ РУХ В РОСІЇ	56
БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ	57
ВІЙСЬКОВІ ТРЕНУВАННЯ ЗСУ В КРАЇНАХ СВІТУ	58
ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ	58
ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ	73
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ	74
ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ	78
ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ РФ	80

ЗБРОЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ.....	81
МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС.....	92
МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	93
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	95
ПІДТРИМКА РОСІЇ.....	97
ПОЛІТИКА ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ	99
РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ.....	102
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ	124
РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЗА КОРДОНОМ.....	127
САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ	127
ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ	129
ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ.....	130
ЧОРНОМОРСЬКА ЗЕРНОВА ІНІЦІАТИВА.....	135
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	136

ПЕРЕДМОВА

Вирішальну роль під час повномасштабного вторгнення росії в Україну відіграє своєчасне, достовірне та незаангажоване інформування громадян та світу про перебіг російсько-української війни. У цьому контексті внесок зарубіжних медіа стає ще потужнішим, як ніколи, адже те, як у світових ЗМІ висвітлюють українську тематику значною мірою впливає на сприйняття громадськістю, а отже – їх настрої. Далі ці настрої можуть відображатись і в прийнятті певних рішень з боку владної верхівки країн світу щодо допомоги та підтримки України.

З початку масштабної агресії росії 24 лютого 2022 року Україна стала гедлайнером всіх світових ЗМІ. Очевидно, через війну, але постійна увага була прикута не тому, що точилися бої як такі, а завдяки героїчному спротиву українського народу. Сміливість усіх українців – від Сил оборони України, які щодня чинять подвиги на полі бою, витісняючи ворога, до простих людей, які голими руками йшли на танки та виходили на мітинги на тимчасово окупованих територіях – вивела Україну на позиції сильного гравця у світовій політиці, зумовивши мобілізацію міжнародних зусиль на підтримку нашої держави у протистоянні російській агресії, посилення стійкості та обороноздатності України, відновлення пошкодженої енергетичної інфраструктури, а також забезпечення дієвих механізмів безпеки для України.

Реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну, викладена на шпальтах впливових світових медіа, лягла в основу випусків інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» з 24 лютого 2022 року. Бюлетень, який продукується з 2011 року, є оглядом суспільно-політичних подій в Українській державі, опублікованих в найбільш впливових та авторитетних світових медіа.

Інформація, представлена в бюлетені, сприяє оперативному отриманню користувачем логічно структурованих відомостей. Зміст рубрик інформаційно-бібліографічних матеріалів бюлетеня представлений за тематичним добірками, а в межах рубрик – за хронологією. До всіх публікацій подано анотацію українською мовою. Бібліографічні записи подаються мовою оригіналу зі збереженням особливостей бібліографічного опису. Заголовки публікацій подані з перекладом українською мовою. Тематика матеріалів розкриває сприйняття України у світі під час російського

вторгнення як у внутрішньополітичному, так і міжнародному аспектах. Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу, слід назвати новинні повідомлення, тематичні огляди, авторські статті, інтерв'ю, експертні оцінки, аналітичні коментарі, журналістські розслідування тощо.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень «Україна у відгуках зарубіжної преси» містить візуальну аналітику щодо кількісно-якісного аналізу тематики, тональності та активності світових медіа у висвітленні української проблематики, а також аналітичний огляд зарубіжної преси щодо політичних оцінок і рішень міжнародних організацій та політичних і громадських діячів окремих країн стосовно збройної агресії росії проти України, а також відповідних заходів міжнародної спільноти, викликаних неспровокованим вторгненням росії. У кінці бюлетеня представлено перелік використаних джерел, які піддавалися моніторингу, з короткими відомостями про кожне видання.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень призначений для працівників бібліотек та інших інформаційних установ, політологів, істориків та ін. Періодичність – 12 випусків на рік.

У 10 випуску інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» висвітлюється реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну в дзеркалі відображення в 36-и зарубіжних інтернет-версіях газетних і журнальних видань з 1 по 31 жовтня 2023 року. В ході моніторингу було проаналізовано матеріали зарубіжної преси 18-и країн світу, які входять до держав «Групи семи» і «Групи десяти» (Бельгія, Велика Британія, Італія, Канада, Нідерланди, Німеччина, США, Франція, Швеція, Японія), «Вишеградської четвірки» (Польща, Чехія, Угорщина, Словаччина), групи пострадянських країн-членів Європейського Союзу та Об'єднаних експедиційних сил (Латвія, Литва, Естонія) і найбільшої європейської країни-представниці Іберо-американської групи – Іспанії.

Мовний аспект моніторингу включав аналіз публікацій світових медіа 14-а мовами світу, а саме: англійською, естонською, іспанською, італійською, латвійською, литовською, нідерландською, німецькою, польською, словацькою, угорською, французькою, чеською та шведською.

ВІЙНА В УКРАЇНІ ПЕРЕБУВАЄ У НОВІЙ ФАЗІ: АНАЛІЗ СВІТОВИХ ІНТЕРНЕТ ЗМІ (аналітичний огляд зарубіжної преси за 1–31 жовтня 2023 року)

*Польовик С.М., завідувачка відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.*

Упродовж жовтня 2023 року в рамках підготовки огляду було проаналізовано 36 інтернет-версій медіаресурсів 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні «українського питання» за цей період проявили інтернет-видання Великої Британії (11 % від загальної кількості відібраних публікацій), США (10 %), Франції, Польщі та Іспанії (по 7 %), Японії, Угорщини, Литви, Естонії та Німеччини (по 6 %), Латвії і Бельгії (по 5 %), Італії (4 %), Словаччини, Нідерландів, Швеції та Чехії (по 3 %), Канади (2 %) (див. діаграму 1).

Порівняно з минулим місяцем трійка лідерів серед зарубіжних медіа за кількістю повідомлень на українську тематику змінилася: американська щоденна газета «New York Post» лідирує за кількістю публікацій щодо України (7,49 %) в порівнянні з британським щоденним виданням «The Guardian» (6,84 %), яке очолювало рейтинг згадувань про нашу державу у вересні 2023 р., і відповідно посідає другу позицію в рейтинзі цього місяця. Стабільність демонструє французька газета «Le Monde» (4,89 %), яка другий місяць поспіль входить в трійку лідерів у висвітленні на своїх шпальтах подій в Україні та реакції на них світовою спільнотою. Серед онлайн-видань, які увійшли до моніторингу, досить активно інформують про Україну наступні ЗМІ: британська «The Independent» (4,56 %), польська «Rzeczpospolita» (3,91 %), іспанська «El Mundo» (3,58 %), естонська «Postimees» (3,26 %), угорська «Nepszava», литовська «Lietuvos rytas» та бельгійський щотижневик «POLITICO» (по 3,26 %), інші видання – 55,7 % (див. діаграми 2, 3).

Британські щоденні газети «The Guardian» та «The Independent», спільна частка яких у висвітленні «українського питання» складає 11 % від загальної кількості проаналізованих зарубіжних інтернет-медіа, найбільше коментують дії російських загарбників на Авдіївському напрямі на Донеччині, зазначивши, що росія зазнала значних втрат під час спроби наступу. Видання інформують, що Сили оборони продовжили контрнаступальні операції і просунулися на заході Донецької області, у

західній частині Запорізької області та під Бахмутом. Водночас «The Independent» публікує думку військових експертів, в якій значиться, що війна в Україні може залишатися «глухим кутом» протягом усього 2024 року, посилаючись на затримки з військовою допомогою Заходу, що дало росії час для створення сильно укріпленої оборони, яка значною мірою витримала місяці інтенсивних атак, а обмеження в боєприпасах і озброєнні тепер означають, що арміям двох країн важко підтримувати нинішній темп війни. За оцінками британських видань, росія намагається атакувати цивільні судна, що прямують через український «гуманітарний коридор», щоб перешкодити експорту українського зерна. Акцентується також увага на тому, зокрема в статті кореспондента газети «The Guardian» Люка Гардінга, що Україна практично непомітно повернула собі Чорне море, принаймні частково, перетворивши його на заборонену зону для військових кораблів росії – чималий подвиг з огляду на те, що Україна не має військово-морського флоту. Не обійшли увагою журналісти «The Guardian» та «The Independent» збільшення хвилі ракетних та безпілотних атак на енергетичну інфраструктуру України, підкресливши, що, згідно зі словами генерального директора ДТЕК Максима Тимченка, 110 мільйонів доларів, витрачених на підготовку до нового можливого нападу росії, допоможуть українцям запобігти блекауту.

Британські газети активно обговорюють проблеми українських біженців у Великій Британії, які стикаються з потребою пошуку нового житла та тривають пошуки рішення щодо фінансування для українських біженців та продовження їхніх віз. Зокрема, «The Independent» висвітлив візит принцеси Уельської Кетрін до громадського центру «Vsi Razom», де проживають переселенці з України, під час якого вона допомогла запакувати посилки, наповнені їжею, одягом і засобами гігієни, які відправлять до України людям, що найбільше постраждали від російського вторгнення.

Примітно, що значну кількість публікацій британські медіа присвятили суспільно-культурному життю українців. Головна кореспондентка «The Guardian» з питань культури Шарлотта Хіггінс в репортажі з Харкова розповіла про Харківський національний академічний театр опери та балету ім. М. В. Лисенка, невелика трупа якого регулярно проводить благодійні концерти на підземній автостоянці в центрі міста, а також виїжджає до прифронтових або раніше окупованих міст на південь від Харкова таких, як Ізюм та Слов'янськ і з вересня 2022 р. їм удалося дати 278 невеликих сольних

концертів. «The Guardian» також присвятив статтю першій в Україні підземній школі, яку побудують відповідно до найсучасніших нормативних вимог до захисних споруд в Харкові, щоб школярі могли перебувати в безпеці. Британський журналіст «The Guardian» Люк Гардінг прокоментував роботу Львівського книжкового форуму, який відбувся у партнерстві з британським фестивалем «Britain's Hay festival», і проводився українською та англійською мовами. Автор публікації наголосив, що у відповідь на вторгнення росії багато українських письменників та видавців відмовилися від російської мови на користь української.

Таким чином, лідерство британських впливових газет «The Guardian» та «The Independent» у висвітленні «українського питання» зумовлене, перш за все, тим, що Велика Британія підтримує Україну і ця політика не змінилася після зміни прем'єр-міністра і «незалежно від того, що відбувається в інших місцях».

Американські щоденна газета «New York Post» та журнал «Time» (спільна частка публікацій склала 10 %) найбільше обговорюють події в Білому домі щодо фінансування України та Ізраїля. Вашингтонський кореспондент «New York Post», який висвітлює події в Білому домі, Стівен Нельсон прокоментував опитування громадської думки щодо допомоги Україні, які показують зростання неприйняття американцями підтримки України, а спроба Джо Байдена задовольнити два великі запити викликала критику з боку республіканців у Сенаті. Журналіст «New York Post» Райан Кінг в статті висвітлює позицію спікера Майка Джонсона щодо фінансування України, вважаючи перспективу надсилання додаткових ресурсів в Україну «туманною». В цьому контексті, професор Єльської школи менеджменту Джеффри Зонненфельд на сторінках «Time» прогнозує, що відмова від підтримки України матиме катастрофічні наслідки і безпосередньо зіграє на єдину виграшну руку російського президента володимира путіна. Натомість американський письменник, головний редактор журналу «National Review» Річард Лоурі вважає, що Америці відчайдушно необхідно нарощувати виробництво зброї як для збільшення обороноздатності США, так і для підтримки України. Продовжив цю думку старший науковий співробітник Американського інституту підприємництва Далібор Рогач, зазначивши, що адміністрація Джо Байдена не змогла зробити те, що потрібне для перемоги українців, адже могла передати на фронт 3700 танків «Абрамс», що залишилися після воєн в Іраку та Афганістані. Далібор Рогач

запевняє, що навіть якщо тільки 10 % їх все ще боєздатні, вони можуть мати вирішальне значення на полі бою в Україні. Американський журнал «Time» вийшов із передовим матеріалом про Президента України Володимира Зеленського, російсько-українську війну та корупцію, яка викликала бурхливу реакцію політиків і суспільства. Автор статті Саймон Шустер описує труднощі українського президента в тому, щоб втримати увагу міжнародної спільноти, зокрема США до війни в Україні, особливо після спалаху конфлікту в Ізраїлі. Зокрема, в матеріалі йдеться, що Володимир Зеленський досі вірить у цілковиту перемогу у війні, але один із помічників президента сказав: «Він обманює себе. У нас немає варіантів. Ми не виграємо». У статті висловлюється думка щодо невдоволення західних партнерів корупцією в Україні. Оглядачі «Time» також зосереджують увагу на новому вигляді ескалації в російсько-українській війні: поновлення ядерних випробувань росією. На шпальтах тижневика, експерт з ядерного нерозповсюдження в Інституті міжнародних досліджень Міддлбері в Монтерей Джейффри Льюїс зазначив, що росія використовує ядерне бряцання, як спосіб отримати важіль впливу на Україну. Головний виконавчий директор «JPMorgan Chase» Джеймі Даймон на шпальтах «New York Post» передбачає, що зараз може бути найнебезпечніший час, який світ бачив за останні десятиліття. Провідний банкір Уолл-стріт заявив, що війна в Україні, посилена нападами на Ізраїль, може мати далекосяжні наслідки для енергетичних і продовольчих ринків, світової торгівлі та геополітичних відносин.

Французькі видання – щоденна газета «Le Monde» та щотижневий журнал «L'Obs», які разом з польськими та іспанськими газетами займають третю сходинку за часткою статей і повідомлень на українську тематику (7 %), аналізують як події російсько-української війни безпосередньо на полях битви, так і її вплив на міжнародну політику. Зокрема, журналіст «Le Monde» Седрік П'єтралунга коментує прогнози аналітиків щодо причини неуспіху контрнаступу Сил оборони України проти російських сил. За його словами, з початку червня 2023 р. українська армія проводила операції зі зламу російських ліній оборони, але не мала значних досягнень через те, що російські сили мали можливість мобілізувати більше людей і техніки, взявши ініціативу в свої руки на Авдіївському напрямку на Донбасі. В іншій статті Седрік П'єтралунга аналізує контратаку росії під Авдіївкою, зазначивши, що ця контратака викликала здивування серед українців і їхніх західних союзників, оскільки раніше вважалося, що росія

відступала вздовж всієї 1200-километрової лінії фронту. Дослідник з британського рефлексійного центру «Royal United Services Institute» Джек Ватлінг також висловив критику щодо зусиль Збройних сил України в напрямку взяття оборонних російських позицій, які не дали бажаного результату. Він також висловив сумнів, що, Україна залишивши собі кілька варіантів для ускладнення позиції росії, матиме успіх 2023 р. Натомість «L'Obs» публікує статтю журналіста Тімоті Вілларса, в якій описується низка успішних атак Сил оборони України на російську флотилію в Чорному морі, включаючи знищення російського крейсера «москва» та ряду суден за відсутності власного військово-морського флоту. За словами автора, ці події спричинили психологічний шок для російського військового керівництва і призвели до припинення всіх операцій росії в західній половині Чорного моря.

Значної уваги оглядачі французьких інтернет-версій видань приділяли подіям в Ізраїлі та їх впливу на російсько-українську війну. В статті для «Le Monde» Емманюель Гріншпан, Філіп Рікар, Фостін Вінсент і Бенуа Віткін аналізують, як росія використовує конфлікт у секторі Гази для послаблення підтримки України. На їх думку, росія, відступаючи від своєї традиційної позиції рівноваги між Ізраїлем і арабськими країнами, не засудила напад ХАМАС, адже кремль бачить в цьому конфлікті можливість використовувати звинувачення, які стосуються невиконання міжнародного права та злочинів проти цивільного населення, проти «колективного Заходу». На шпальтах «L'Obs» Паскаль Ріше розглядає питання, чи справді підтримують росіяни війну в Україні, відповівши ствердно на це питання, посилаючись на, так звані, незалежні соціологічні центри на росії.

Щодо життя українського суспільства в період війни, то його не обходять увагою французькі медіа. Зокрема, газета «Le Monde» опублікувала інтерв'ю української письменниці та перекладачки Софії Андрухович, в якому вона пояснює, як війна проникла в життя її співвітчизників і необхідність писати про російське вторгнення для того, щоб світова спільнота зрозуміла ситуацію в Україні та зробила висновки про продовження радянської політики та російської диктатури. Описуючи зміни, які наразі відбуваються в українському суспільстві, журналіст «Le Monde» Жак Фоллору аналізує важливість демократичних дебатів в Україні під час війни, наголосивши, що розпочато новий етап в розвитку, який характерний для демократій. Жак Фоллору вважає мітинги

та протести громадян, зокрема матерів та дружин військовослужбовців, щодо витрат грошей на проекти, а не на підтримку військових, важливими демократичними процесами в Україні під час важких часів війни.

Польські медіа, представлені в огляді газетою «Rzeczpospolita» та тижневиком «Do Rzeczy» (спільна частка 7 %), наразі відзначилися рядом критичних публікацій щодо України, що зумовлено напруженістю стосунків між двома країнами. Найбільше негативних коментарів опублікував щотижневик «Do Rzeczy». Зокрема, на шпальтах видання колишній заступник начальника Генштабу Війська Польського генерал Леон Коморніцький висловив думку, що Україна таким чином не виграє цю війну, а «росія досягне своєї мети і відкусить собі окуповану територію, включно з Кримом, аби Україна стала слабкою залежною державою, відрізаною від ресурсів, від Донбасу і з обмеженим доступом до Чорного моря». На думку польського генерала, «Західна Європа вже не вірить у перемогу української армії». Журналіст тижневика «Do Rzeczy», фахівець з питань України Мацей Печинський у своїй статті аналізує як медіа України коментують польсько-українську «холодну війну» і робить висновок, що «антипольський і пронимецький поворот у політиці Києва став фактом». Наприклад, автор обурюється тим, що український інвестбанк ір і фінансовий експерт Сергій Фурса в розмові з журналісткою Яніною Соколовою поклав частину відповідальності за зерновий конфлікт на колишнього міністра сільського господарства Польщі Генрика Ковальчика, який влітку 2022 р. закликав аграріїв почекати з продажем пшениці та ріпаку до зими, адже тоді через війну в Україні на них зростуть ціни. Польський політик, музикант, актор та голова парламентської партії «Kukiz'15» Павел Пйотр Кукіз на шпальтах «Do Rzeczy» зауважив, що Україна «корумпована до глибини душі», «це країна, де демократія є зовсім незнайомим словом». На думку Павела Пйотра Кукіза, політики правлячої партії та ЗМІ зробили помилку, ставлячись до українців «як до нації, яка колись мала повну демократію і яку раптом росіяни позбавили цієї демократії». Польський публіцист та політолог Марек Козубаль на шпальтах «Rzeczpospolita» звертає увагу на те, що опитування, проведене «IBRiS» на замовлення «Rzeczpospolita» та «RMF FM», показує, що 47,2 % поляків позитивно оцінили заяву глави уряду Матеуша Моравецького про те, що Польща більше не надає Україні жодної зброї і трохи менше, 44,5 %, негативно оцінили це твердження, а 8,3 % не мають своєї думки. На фоні

критичних зауважень, колишній голова Бюро національної безпеки Польщі Марек Сівець, а нині євродепутат в статті для «Rzeczpospolita», закликав поважати те, що Україна робить для світу, підтримувати хороші контакти в цей найважчий для них момент. Він наголосив, що ще прийде час, коли треба буде говорити про ексгумації і будувати пам'ятники.

Впливова польська газета «Rzeczpospolita» значної уваги приділяє Україні, зокрема щодо ситуації на фронті. Польський публіцист Анджей Ломановський описує ситуацію під Авдіївкою на Донеччині, де російська армія постійно проводить штурми, намагаючись її оточити. За словами публіциста, спочатку росіяни наступали великими бронетанковими колонами, але зазнали таких величезних втрат у техніці, що тепер атакують лише групами піхоти. На шпальтах видання аналізується євроінтеграція України, зокрема щодо пропозиції голови Європейського парламенту Роберти Мецолі депутатам України та Молдови приєднатися у якості «спостерігачів», доки обидві країни очікують офіційного вступу до Європейського Союзу. Продовжуючи цю тему журналіст «Rzeczpospolita» Руслан Шошин відзначив високий рівень підтримки України поляками, у тому числі й євроінтеграційних прагнень. Він навів результати опитування «SW Research» для «Rzeczpospolita» щодо того: як скоро Україна має стати членом Європейського Союзу і 31,1 % учасників опитування відповіли «якнайшвидше, навіть цього року», 34,4 % вважають, що Україна має стати членом ЄС одразу після закінчення війни, 19,9 % опитаних – через 5–10 років, 4,7 % – через понад 10 років і лише 9,9 % респондентів заявили, що Україна ніколи не повинна стати членом ЄС.

Японські газети «The Asahi Shimbun» та «Japan Today», які зі спільною часткою 7 % ділять з польськими та іспанськими медіа четверте – п'яте місця за висвітленням «українського питання», звертають увагу на необхідність продовження допомоги Україні США, наголосивши, що настав час для політиків США по-справжньому оцінити важливість залишатися в центрі міжнародної солідарності. «Japan Today» публікує повідомлення про зустріч 50-и міністрів оборони країн НАТО в Брюсселі, до якої вперше приєднався Президент України Володимир Зеленський, зробивши особисту презентацію щодо військової допомоги в умовах відставання політичної підтримки в Сполучених Штатах і нового тиску на союзників, щоб надіслати зброю для допомоги Ізраїлю. Оглядачі японського видання зазначили, що присутність Володимира Зеленського

підкреслила зростаючі занепокоєння щодо тріщин у тому, що було стійкою міжнародною підтримкою Києва у його війні проти вторгнення росії, і занепокоєння тим, що Сили оборони України не досягли вимірного прогресу в контрнаступі з наближенням зими. В цьому контексті редактор новин «Japan Today» Раф Казерт зазначає, що на саміті Європейської ради, що відбувся у Брюсселі 26-27 жовтня 2023 р., лідери ЄС мало уваги приділили Україні, а були більш зосереджені на проблемах війни Ізраїлю та ХАМАС. Раф Казерт наголошує, що після домінування «українського питання» на подібних самітах після того, як росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну 24 лютого 2022 р., Президенту України Володимиру Зеленському тепер буде важко привернути увагу щодо політичної підтримки та економічної і військової допомоги, яка так потрібна Україні. «The Asahi Shimbun», оцінюючи залежність Японії від нафти з Близького Сходу, зазначає, що залежність зросла до рекордного рівня в той час, коли світові нафтові ринки переслідують війна росії в Україні та конфлікт Ізраїлю та ХАМАС. Примітно, що продовжується плідне українсько-японське культурне співробітництво, про що пише «The Asahi Shimbun». Зокрема, мова йде про адаптацію японською продюсеркою Нацумі Кокавою українського анімаційного фільму-фентезі «Викрадена принцеса» (режисер Олег Маломуж) для японської публіки та організацію всеяпонського прокату фільму.

Іспанські щоденні газети «El Mundo» та «ABC» (7 %) здебільшого свою увагу спрямовують на питання українсько-іспанських відносин, зокрема на візиті Президента України Володимира Зеленського до Іспанії для участі в саміті лідерів Європейського політичного співтовариства та ЄС, який проходив у рамках головування Іспанії в Євросоюзі. Наголосивши, що це перший візит Володимира Зеленського до Іспанії, «El Mundo» назвало зустріч новим знаком того, що зобов'язання Іспанії щодо надання зброї Україні залишаються незмінними, незважаючи на те, що уряди інших країн таких, як Польща чи Словаччина, призупинили постачання зброї. Оглядачі «ABC» сконцентрували увагу на зустрічі короля Іспанії Філіпа VI з Президентом України Володимиром Зеленським на завершенні саміту лідерів Європейського політичного співтовариства, що проходив у Гранаді.

Філіп VI після зустрічі наголосив про «прагнення справжнього миру» на європейському континенті, а прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес підтвердив, що Іспанія продовжуватиме надавати всіляку допомогу Україні в умовах російської агресії. Підводячи підсумки візиту Президента України до Іспанії, в статті для «El Mundo» Марина Піна назвала Іспанію тією країною, якій знадобилося буквально два дні з моменту нападу путіна на Україну, щоб відправити першу партію допомоги – це було 20 тонн гуманітарних матеріалів, які вирушили з авіабази Торрехон до України. Відтоді Іспанія неодноразово демонструвала свою щедрість, підтримуючи постійний зв'язок між органами оборони для задоволення як матеріальних потреб, так і потреб у навчанні. В контексті підтримки і допомоги Україні країнами-партнерами, журналістка «ABC» Розалія Санчес висловила стурбованість щодо польсько-українського конфлікту попри те, що після повномасштабного вторгнення росії в Україну обидва уряди виявили свою єдність перед жахливим спільним ворогом. Розалія Санчес зазначає, що можна було очікувати, що політика Польщі щодо України з часом стане більш прагматичною, але корекція була відносно різкою.

Однією з головних тем для іспанських медіа після іспансько-української співпраці стали питання економічного розвитку та нарощування воєнного потенціалу України. Зокрема, «El Mundo» коментує прискорення Україною виробництва зброї через побоювання, що конфлікти на кшталт ізраїльського чи можлива втома Заходу вплинуть на економічну та військову допомогу Україні, поки Сили оборони відбиватимуть наступ російських військ у східному місті Авдіївка. Оглядачі іспанського видання також не обійшли увагою презентацію міністра цифрової трансформації України Михайла Федорова камуфляжної накидки зі спеціального теплоізоляційного матеріалу, яка допоможе снайперам і спецназівцям бути не розпізнаваними в темряві російськими тепловими камерами. «El Mundo» зазначає, що цей одяг, який тепер можуть використовувати українські військові, також водонепроникний, захищає від вологи, снігу, а також від високих температур і не горить. Новий матеріал розроблено в рамках ініціативи «Bravel», започаткованої урядом України для просування інновацій в оборонному секторі та сприяння співпраці між державним і приватним секторами.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у зарубіжних інтернет-виданнях засвідчив, що в жовтні 2023 року оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (77 %). Безпосередньо російському вторгненню в Україну в оглядах зарубіжних ЗМІ приділено значно менше уваги (23 %) (див. діаграми 4, 5).

Вторгнення росії в Україну в зарубіжних інтернет ЗМІ за структурою висвітленої проблематики виглядає так: військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів – 19 %, прогнози та коментарі щодо українського контрнаступу – 15 %, дії російських загарбників та колаборантів – 10 %, воєнні злочини росії в Україні – 7 %, ядерний терор росії, економічна та фінансова політика і воєнний потенціал України – по 4 % (див. діаграму 6). Зазначена тематика найчастіше висвітлювалася: британською «The Guardian» (15,71 %), французькою «Le Monde» (11,43 %), британською «The Independent» та іспанською «El Mundo» (по 10 %), іспанською «ABC» (7,14 %), угорською «Portfolio», японською «Japan Today», словацькою «Dennik N», американським та французьким тижневиками «Time» і «L'Obs» відповідно (по 4,23 %) (див. діаграму 7).

Військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів знову стали провідною темою для зарубіжних медіа, зокрема їх увага і надалі прикута до оборонної операції Збройних сил України в районі Авдіївки на Донеччині. В інтерв'ю «The Guardian» командир 128-ї окремої гірничо-штурмової бригади України полковник Дмитро Лисюк розповів, що найбільший наступ росії за останні місяці на Авдіївку – із залученням танків, тисяч солдатів і бронетехніки – провалився. Дмитро Лисюк зазначив, що Україна адаптувала свою тактику, зокрема замість важкої бронетехніки, яка була вразливою до атак з повітря, його бригада використовує більш непомітні «малі групи». Цю тему продовжує японська «Japan Today», згідно з матеріалом якої, Сили оборони і безпеки України здійснили одну з найбільш руйнівних атак на російські авіаційні засоби з початку війни з застосуванням балістичних ракет більшої дальності, наданими Сполученими Штатами. Спеціальний кореспондент французької газети «Le Monde» в Києві Ремі Урдан описує природу війни в Україні та виклики, з якими стикається країна в цей період. За його словами, головним завданням для України зараз є випробування тривалості війни, яку навіть путін не може передбачити. Ремі Урдан вказує на роль Головнокомандувача Збройних сил України генерала Валерія Залужного, який вже на

початку війни попереджав про можливу затяжну тривалість війни та необхідність підготуватися до довгострокових зусиль для визволення всіх українських територій.

Журналіст іспанської газети «El Mundo» Альберто Рохас, описуючи непохитний дух українських воїнів, робить посилання на поширений мем, в якому український військовий у своєму окопі дивиться на репортера з підзаголовком: «Нам дуже пощастило, бо росіяни дурніші за нас». За словами Альберто Рохаса, те, що сталося цими днями в Авдіївці на Донеччині, не надає багато військових пояснень, але ідеально підходить до мему – в двох штурмах найбільш захищеної зони України війська «Z» втратили понад 100 одиниць бронетехніки. Оглядачі британської газети «The Independent» прокоментували заяву Президента України Володимира Зеленського у відеоконференції з безпеки у Празі щодо продовження військового тиску на окупований росією Крим, яка вже через кілька годин стала реальністю в реалізації ударів Силами оборони України по російській авіабазі на півострові Крим, командному пункту Чорноморського флоту в Севастополі та єдиному мосту, що сполучає Крим із росією.

Прогнози та коментарі щодо українського контрнаступу широко висвітлюються у зарубіжних інтернет виданнях. Військові експерти розповіли «The Independent», що війна в Україні може залишатися «глухим кутом» протягом усього 2024 року, оскільки «надії на великий прорив у контрнаступі проти росії згасають». Аналітики вважають, що затримки з військовою допомогою Заходу дали москві час для створення сильно укріпленої оборони, яка значною мірою витримала місяці інтенсивних атак, а обмеження в боєприпасах і озброєнні тепер означають, що арміям двох країн важко підтримувати нинішній темп війни. Західні експерти прогнозують, що з огляду на близькосхідний конфлікт та напередодні президентських виборів у США, стратегія путіна, ймовірно, тепер може полягати у тому, щоб зберегти нинішній стан лінії фронту та перечекати. Ситуацію, яка склалася на фронті в Україні, прокоментував на шпальтах словацької газети «Denník N» військовий аналітик британського Королівського інституту збройних сил Джек Уотлінг. Експерт не очікує серйозних проривів до кінця року так, як український контрнаступ 2023 р. не надто посунув фронт і досяг менших територіальних здобутків, ніж очікувалося навесні. На його думку, цього року навряд чи буде прорив до Токмака, якщо самі росіяни не вирішать відійти. Британська розвідка

припустила, що наступ російських сил на Авдіївському напрямку є найзначнішою наступальною операцією для РФ щонайменше з січня 2023 р. Журналіст французького видання «Le Monde» Седрик П'єстралунга аналізує прогнози аналітиків щодо причини неспіху контрнаступу України проти російських сил в Україні. За його словами, з початку червня 2023 р. українська армія проводила операції зі зламу російських ліній оборони, але не здійснювала значних досягнень. Навіть при великих втратах, російські сили, які мали можливість мобілізувати більше людей і техніки, знову взяли ініціативу в свої руки і з 10 жовтня почали масштабні атаки на місто Авдіївка на Донбасі. За словами Джека Ватлінга, дослідника із британського рефлексійного центру «Royal United Services Institute», навіть за наполегливі зусилля Збройних сил України, п'ять місяців операцій в напрямку взяття оборонних російських позицій не дали бажаного результату. Він також наголошує, що Україна залишає собі кілька варіантів для ускладнення позиції росії, але малоймовірно, що ця спроба принесе успіх 2023 р.

Тематична рубрика «Дії російських військових та колаборантів» у переважній більшості стосується штурмів під Авдіївкою, де росіяни, ймовірно, зазнали найбільших втрат за весь 2023 рік. Зокрема, японська газета «Japan Today», посилаючись на голову Авдіївської міської військової адміністрації Віталія Барабаша, опублікувала допис, в якому висвітлила інтенсивні бої, під час яких російські наступають на місто Авдіївка на сході України та несуть величезні втрати як в живій силі, так і в техніці. На думку французького журналіста «Le Monde» Седрика П'єстралунги, контратака російських військ під Авдіївкою викликала здивування серед українців і їхніх західних союзників, оскільки раніше вважалося, що росія відступала вздовж всієї 1200-и кілометрової лінії фронту. Журналіст зазначає, що армія росії використовує велику кількість військової техніки та ресурсів, зокрема бронетехніки, гелікоптерів та артилерії. Оглядач угорського видання «Portfolio» Деніель Гусак доповнює, що містечко Авдіївка має важливе стратегічне значення, оскільки розташоване неподалік від столиці Донецької області міста Донецька і звідси Силам оборони України легко атакувати місто та інші військові об'єкти.

Роль і місце нашої держави у світовій політиці за структурою висвітлених у жовтні 2023 року питань виглядає так: реакція світових політиків, діячів та організацій – 27 %, вплив російського вторгнення в Україну на світову політику та

економіку – 19 %, збройна допомога Україні – 14 %; фінансова та економічна допомога Україні – 6 %, євроінтеграція України – 5%, політика щодо біженців з України – 4 % (див. діаграму 8).

Найчастіше роль і місце нашої держави у світовій політиці висвітлювали: американська «New York Post» (8,86 %), британська «The Guardian», польська «Rzeczpospolita», угорська «Nepszava» та литовська «Lietuvos rytas» (по 4,22 %), бельгійська «POLITICO», німецька «Frankfurter Allgemeine», японська «The Asahi Shimbun» та естонська «Postimees» (по 3,80 %) (див. діаграму 9).

Реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні є однією з головних тем, яка обговорюється в зарубіжних медіа. Американське видання «New York Post» аналізує ситуацію, що склалася в Білому домі, зокрема щодо підписання президентом США Джо Байденом законопроекта, розробленого тогочасним спікером Кевіном Маккарті, про тимчасове фінансування уряду, в якому відсутність нової допомоги для України викликало гостру критику низки законодавців від обох партій. Старший науковий співробітник Американської програми державного управління Фонду Карнегі за міжнародний світ Стівен Вертхайм в статті для «The Guardian» зазначає, що політичну підтримку найбільшого міжнародного покровителя України, США, більше не гарантовано в найближчому майбутньому. На його думку, щоб зберегти підтримку американців Джо Байдену необхідно запропонувати найкращу стратегію, починаючи з більш певних і досяжних цілей, які вселяють довіру. Стівен Вертхайм вважає, що Джо Байден повинен підкреслити суттєві зобов'язання щодо надання допомоги, взяті на себе європейськими союзниками США, та закликати їх давати більше Україні та взяти на себе провідну роль у європейській обороні в більш широкому розумінні. Литовський політик і громадський діяч Маркус Лаврінкус на шпальтах «Lietuvos rytas» прогнозує, що із затягуванням війни в Ізраїлі фізична підтримка країн, які найбільше підтримують Україну, буде слабшати, але ще до цих подій відбулося скорочення фінансових потоків в Україну. Політик вважає, що безперервна позиційна війна набагато вигідніша Москві, ніж Києву. Німецька газета «Frankfurter Allgemeine», аналізуючи зустріч шести країн Західних Балкан з главами держав і урядів багатьох держав ЄС і лідерами ЄС у столиці Албанії Тірані, підкреслює, що зустріч пройшла під враженням терористичної атаки ХАМАС на Ізраїль та

вторгненням росії в Україну. Примітно, наголошує видання, що на початку зустрічі, яка проходила у форматі «Берлінського процесу», ініційованого ексканцлерстолкою Ангелою Меркель, канцлер Олаф Шольц заявив, що війна росії проти України показала, наскільки важливо для Європи говорити «одним голосом». Журналіст Адраш Вас в статті для угорського видання «Nepszava» порівнює позицію прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана в реакціях на події в Україні та Ізраїлі. Підкреслюється, що Віктор Орбан демонстрував однозначність та чітку позицію у відношенні до агресії росії проти Грузії та терактів палестинської організації ХАМАС проти Ізраїлю. Автор зауважує, що в останні роки реакція угорського уряду на російську агресію проти України не була такою однозначною та чіткою, а також підкреслює вплив русофільської пропаганди на громадську думку в Угорщині.

Обговорення проблеми впливу російського вторгнення в Україну на світову політику та економіку здебільшого фокусувалося на нападі терористичного угруповання ХАМАС на Ізраїль та перемозі популіста Роберта Фіцо на виборах у Словаччині. Оглядачі «Le Monde» Емманюель Гріншпан, Філіп Рікар, Фостін Вінсент і Бенуа Віткін аналізують, як росія використовує конфлікт у секторі Гази для послаблення підтримки України. На їх думку, росія, відступаючи від своєї традиційної позиції рівноваги між Ізраїлем і арабськими країнами, не засудила напад ХАМАС, адже кремль бачить в цьому конфлікті можливість використовувати звинувачення, які стосуються невиконання міжнародного права та злочинів проти цивільного населення, проти «колективного Заходу». В статті для «Nepszava» угорський журналіст Андрей Кісс розглядає глобальну ситуацію, де війна в Україні стає частиною ширшого конфлікту, і стверджує, що для володимира путіна росія воює не лише з українцями, а з усім західним світом. Андрей Кісс порівнює ситуацію в Україні та Ізраїлі після атаки ХАМАС на Ізраїль і стверджує, що це свідчить про зростання напруженості у світі, зауваживши, що українська армія відбиває атаки росії, але розробки та впровадження нових технологій і військова підтримка від США підсилять Сили оборони України в майбутньому.

Впродовж жовтня 2023 р. питання збройної допомоги Україні не залишали шпальти провідних світових ЗМІ. Зокрема, старший науковий співробітник Американського інституту підприємництва Далібор Рогача в статті для «New York

Post» висловив думку, що США має передати Україні близько 3700 танків «Abrams», що залишилися після воєн в Іраку та Афганістані, які можуть мати вирішальне значення на полі бою в Україні. Старший політичний репортер «POLITICO» в Німеччині Ганс Йоахім фон дер Бурхард звертає увагу на слова канцлера Німеччини Олафа Шольца, який спробував виправдати своє небажання постачати Україні крилаті ракети «Taurus», назвавши, як причину, конституційні обмеження та ризик «ескалації війни». Політичний репортер зауважує, що одночасно Олаф Шольц анонсував додаткову військову підтримку Києва у вигляді ще однієї системи ППО «Patriot» і стверджував, що «це те, що зараз найбільше потрібно». Польський публіцист та політолог Марек Козубаль звертає увагу на те, що опитування, проведене «IBRiS» на замовлення «Rzeczpospolita» та «RMF FM», показує, що 47,2 % поляків позитивно оцінили заяву глави уряду Матеуша Моравецького про те, що Польща більше не надає Україні жодної зброї. Трохи менше, 44,5 %, негативно оцінили це твердження, а 8,3 % не мають своєї думки. У групі, яка позитивно сприйняла слова прем'єра, переважно прихильники урядового табору (71 %) і лише 30 % прихильників опозиції. Марек Козубаль резюмує, що складається враження, що Матеуш Моравецький адресував це послання переважно своєму електорату та Конфедерації, за голоси якої він бореться.

Як засвідчив проведений аналіз зарубіжних медіа, переважна більшість оглядачів у висвітленні української проблематики займали нейтральну позицію (70,68 %). При цьому 23,78 % повідомлень мали виражене позитивне спрямування, а лише 5,54 % – негативне (*див. діаграму 10*).

Найчастіше зарубіжні інтернет-видання висвітлювали події в Україні під час російського вторгнення з нейтральних позицій, зосередившись на діяльності української влади, планах та проєктах відновлення України тощо. Стосовно позитивного характеру інформації про Україну, то вона стосувалася таких проблем, як військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів, воєнного потенціалу України, економічної та фінансової політики, соціально-культурного життя українського суспільства та ін. Публікації негативного спрямування щодо подій в Україні під час російського вторгнення містилися в статтях світових медіа стосовно прогнозів та коментарів щодо українського контрнаступу.

В світовій політиці безпосередньо під час російського вторгнення Україна зображена в нейтральному ключі в контексті такої проблематики як: дані зарубіжних розвідок та аналітичних інститутів, закордонні візити українських державних та громадських діячів, міжнародне співробітництво та ін. Виражена позитивна тональність публікацій та матеріалів щодо «українського питання» була спрямована на висвітлення таких питань як: євроінтеграція України, акції на підтримку України, благодійна, гуманітарна та медична допомога Україні, закордонні візити українських державних та громадських діячів тощо. В негативному ключі була озвучена позиція деяких політиків та оглядачів стосовно впливу російського вторгнення в Україну на світову політику та економіку, мирних пропозицій та переговорного процесу, реакції світових політиків, діячів та організацій та ін. (див. діаграму 11).

Лише нейтральна тональність статей щодо української проблематики прослідковується в матеріалах ЗМІ Італії («Libero Quotidiano» і «Avvenire») та Швеції («Aftonbladet» і «Svenska Dagbladet») (див. діаграму 12).

Італійська газета «Libero Quotidiano» в нейтральних тонах описує відкриття в Дніпрі Почесного консульства Італії. На його відкриття приїхав посол цієї держави П'єр Франческо Дзадзо. В редакційній статті йдеться, що в розмові з головою Дніпропетровської обласної військової адміністрації Сергієм Лисаком та міським головою Борисом Філатовим посол нагадав про всебічну прихильність уряду Італії до України, особливо відзначивши увагу до Дніпропетровщини, регіону, який має передові досягнення в аерокосмічній, оборонній, агропродовольчій та металургійній галузі. «Libero Quotidiano» також описує генеральну аудієнцію Папи Франциска у Ватикані, під час якої, понтифік наголосив, що він завжди думає про серйозну ситуацію в Палестині та Ізраїлі та продовжує молитися за тих, хто страждає, сподіваючись на мир на Близькому Сході, в «змученій» Україні та в інших регіонах, поранених війною. Інше італійське видання – «Avvenire» – коментує виступ прем'єр-міністерки Італії Джорджі Мелоні в Сенаті напередодні Ради ЄС, в якому вона засудила ХАМАС та закликала продовжувати інвестувати в оборону та в інструменти підтримки України.

Шведське видання «Aftonbladet» також загострює увагу на терористичних діях ХАМАС, зокрема публікує думку аналітика Інституту зовнішньої політики Якоба Хеденского, який вважає, що після того, як росія відмовилася засудити напад ХАМАС

на Ізраїль, між країнами склалися холодні відносини і наразі міжнародний фокус зміщується з України на Близький Схід, що може принести користь росії. Якоб Хеденског підкреслює, що з одного боку, воєнні злочини росії в Україні більше не знаходяться в центрі уваги, а з іншого боку, росія може використовувати ситуацію на Близькому Сході в своїй інформаційній війні та запламувати мирний процес під проводом США. В якості повідомлення з нейтральною тональністю слід назвати коментар військового експерта Йоргена Ельфвінга на шпальтах «Svenska Dagbladet» щодо надання Україні тактичної ракетної системи «АТАСМС», яка може бути найбільшим козирем, який Україна наразі витягувала у війні проти росії, підкресливши, що відстань має вирішальне значення.

Здебільшого позитивні оцінки щодо подій в Україні упродовж аналізованого періоду з'являлися переважно в інтернет-виданнях Бельгії («The Brussels Times», «POLITICO») та Іспанії («El Mundo», «ABC»).

Бельгійська газета «The Brussels Times» публікує коментар щодо вшанування Україною Бельгії за приєднання до коаліції F-16 на чолі з Нідерландами та Данією, щоб допомогти в навчанні пілотів і механіків. Міністерство оборони України вшанувало Бельгію у відеокліпі, в якому подякували королівству за його прихильність коаліції F-16, включивши у відео кадри від бельгійських страв для гурманів до відомих особистостей Бельгії, зокрема бельгійське пиво, бельгійський шоколад і збірна Бельгії з футболу «Червоні дияволи» фігурують у кліпі під назвою «Що ми любимо в Бельгії» під звуки пісні гурту «Technotronic» «Pump up jam». Едді Вакс, політичний репортер «POLITICO», який спеціалізується на висвітленні роботи Європейському парламенту, схвально відгукнувся про пропозицію глави Європейського парламенту Роберти Мецолі приєднатися українським та молдовським законодавцям до асамблеї як членів-спостерігачів, поки обидві країни очікують офіційного вступу до Європейського Союзу. Іспанська газета «ABC» відзначає зусилля України в застосуванні проти росії американських ракет «АТАСМС», підкресливши, що ракети можуть змінити хід війни цієї зими і також мають більший радіус дії, ніж інші армійські гармати та інші ракети.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковується переважно на медійних ресурсах Польщі («Rzeczpospolita», «Do Rzeczy») та Німеччини («Frankfurter Allgemeine», «Focus»).

Польське видання «Do Rzeczy» опублікувало найбільшу кількість критичних статей щодо України на фоні загострення стосунків довкола заборони експорту українського збіжжя та подальших обопільних обвинувачень. Колишній заступник начальника Генштабу Війська Польського генерал Леон Коморницький на шпальтах «Do Rzeczy» висловив думку, що Україна таким чином не виграє цю війну, а «росія досягне своєї мети і відкусить собі окуповану територію, включно з Кримом, аби Україна стала слабкою залежною державою, відрізаною від ресурсів, від Донбасу і з обмеженим доступом до Чорного моря». Польська «Rzeczpospolita» висловлює солідарність з опублікованою заявою прем'єр-міністра Словаччини Роберта Фіцо під час переговорів з лідерами ЄС, в якій йдеться, що допомога в розмірі 50 мільярдів євро Україні має надійти з гарантіями, що гроші, в тому числі частина зі Словаччини, не будуть розкрадені, що відображає занепокоєння щодо корупції в Україні.

Німецька «Frankfurter Allgemeine» в своїх публікаціях негативного характеру також зосереджене на результатах виборів у Словаччині, де переміг Роберт Фіцо. В статті для німецької газети Рейнхард Весер зазначає, що затяжна війна в Україні після відмови Словаччини надвати підтримку Україні ляже тягарем на західні держави. Журнал «Focus» публікує інтерв'ю прем'єр-міністра Саксонії Міхаеля Кречмера, в якому йдеться про припинення війни в Україні та дипломатичних переговорах між європейцями та путіним. На шпальтах видання прем'єр-міністр висловив думку, що для закінчення російсько-української війни «має бути можливість обговорювати інший шлях, дипломатичний шлях, з серйозністю та вдячністю, не критикуючи». Німецький журналіст Габор Штайнгарт в статті для «Focus» критикує санкції ЄС проти росії, яка очікує зростання економіки на 1,5 %, всупереч усім прогнозам санкцій. Достатня причина, за словами журналіста, щоб уважніше розглянути високий рівень стійкості путіна і зробити незручний висновок, що «російська економіка продемонструвала високий ступінь стійкості під тиском санкційної політики Заходу, перехід від мирної до воєнної економіки спрацював, а західний фронт підтримки України руйнується».

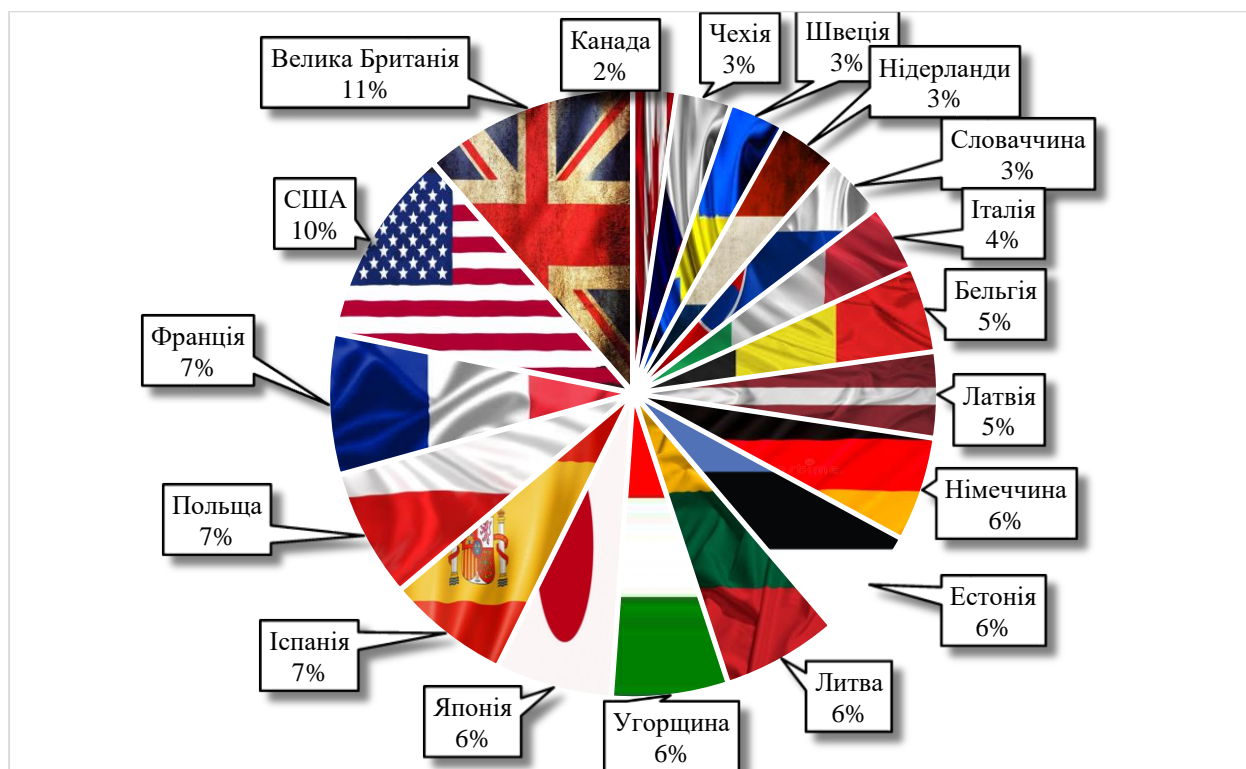
Отже, аналіз повідомлень зарубіжних медіа за жовтень 2023 року свідчить, що світова спільнота продовжує захоплюватися мужністю українців, як на полі бою, так і в повсякденному житті. Журналісти зарубіжних видань із хвилюванням очікують результатів українського контрнаступу та все частіше звучать висловлювання щодо затяжної війни. Критичні зауваження, як і в попередні місяці, лунають переважно з сусідньої країни Польщі, яка незадоволена експортом українського зерна, напруженістю дипломатичних відносин між країнами та все частіше нагадує про значну корупцію, яка стоїть на заваді вступу України в Європейський Союз. Як бачимо, «українське питання», як і раніше, з'являється на шпальтах топових світових видань, хоча і не так часто, як у перші місяці російського вторгнення. Можна припустити, що більше писати зарубіжна преса про Україну знову розпочне після вирішення Ізраїлем питання щодо терористичного угруповання ХАМАС, що стало хедлайнером світових інформаційних медіа, відчутних результатів контрнаступу Збройних сил України, а також після передачі нашій країні довгоочікуваних винищувачів F-16.

ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (висвітлення в зарубіжній пресі української проблематики за 1–31 жовтня 2023 року)

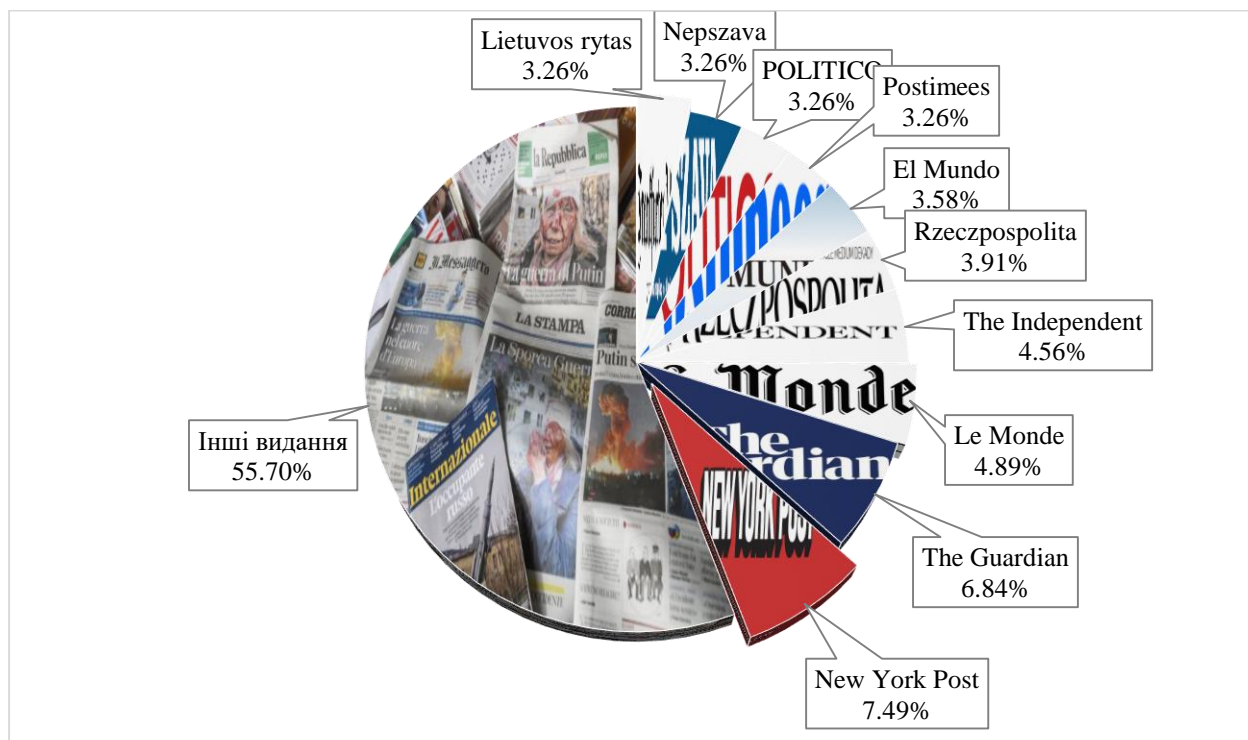
Федорчук А. Г., наук. співроб.

відділу формування інформаційних ресурсів Фонду Президентів України

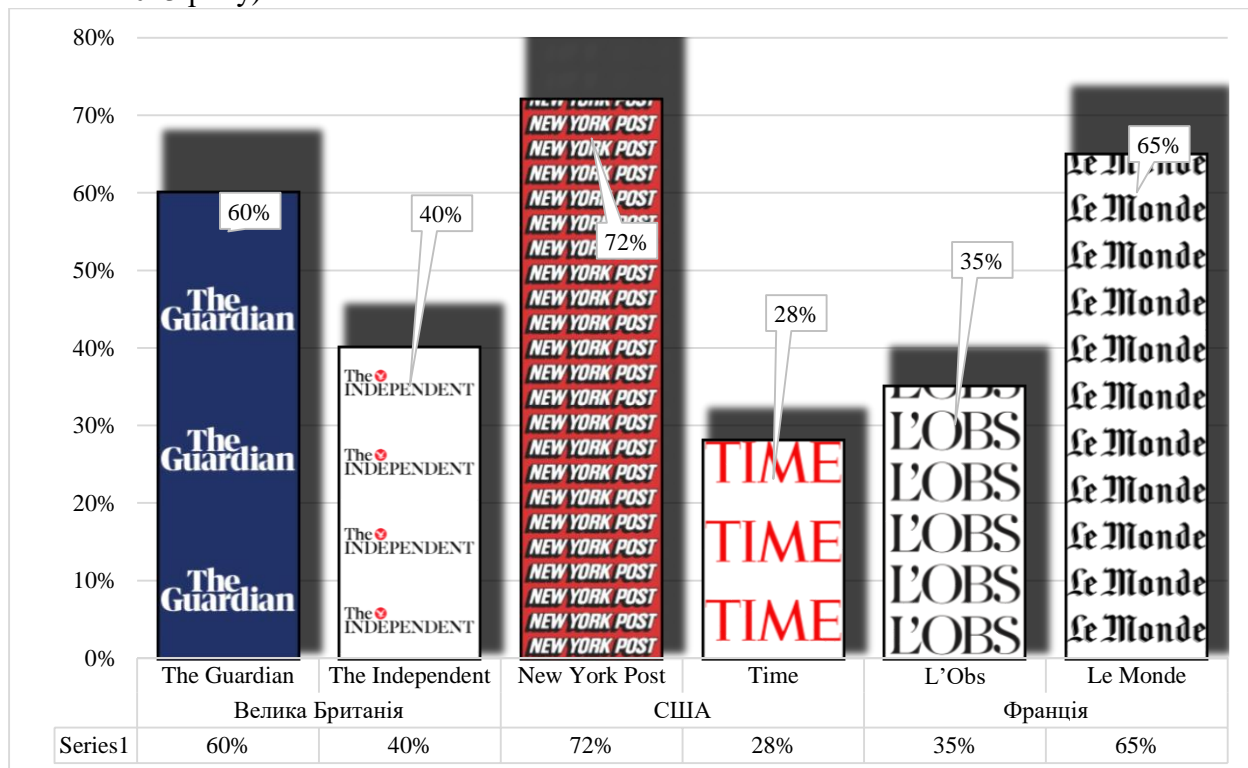
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Діаграма 1. Активність країн у висвітленні України (доля публікацій ЗМІ країни за період 1-31 жовтня 2023 року)

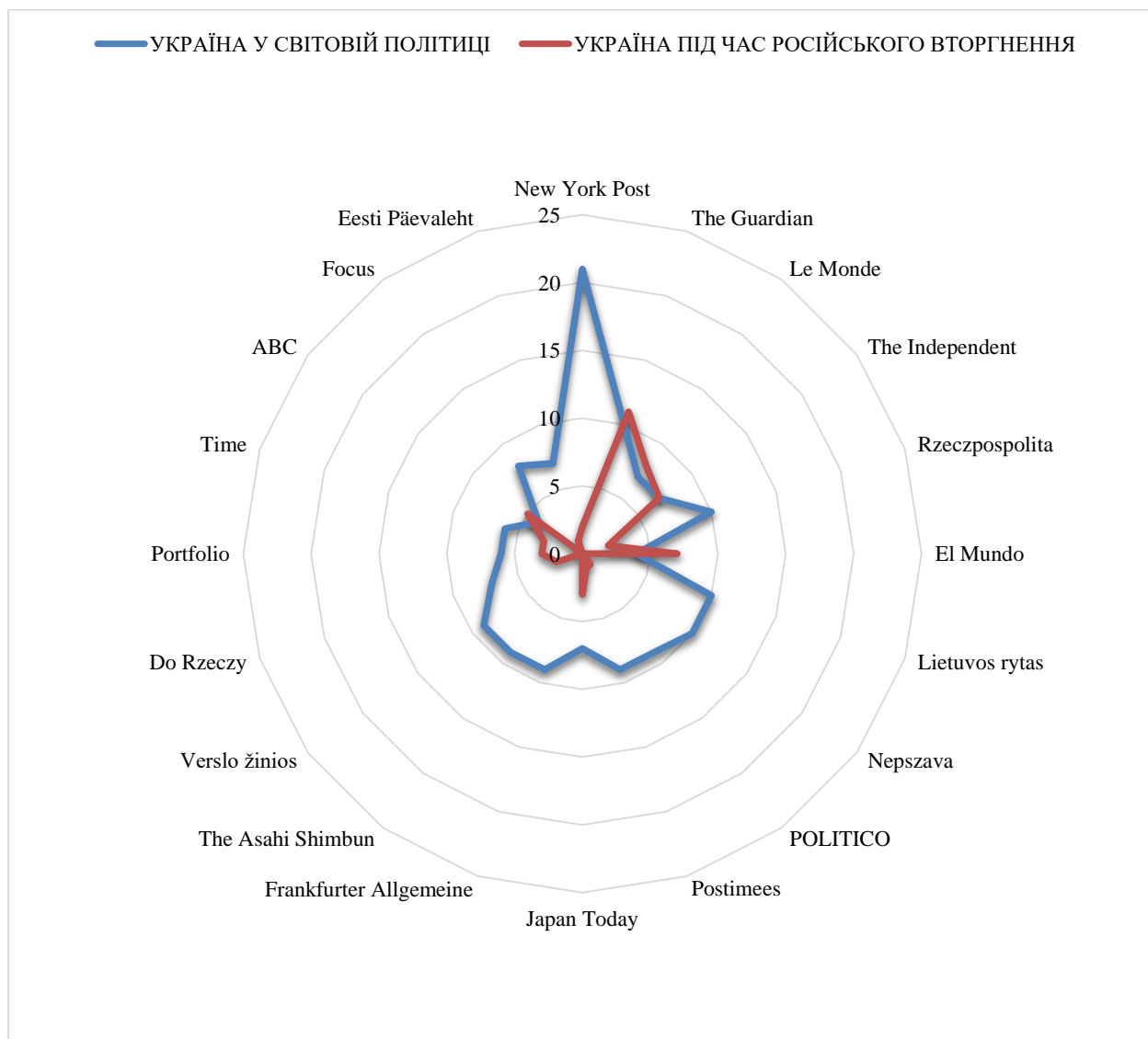
Діаграма 2. Активність видань світу у висвітленні України (доля публікацій за період 1-31 жовтня 2023 року)

Діаграма 3. Доля найбільш активних у висвітленні України видань найбільш активних країн світу (за період 1-31 жовтня 2023 року)

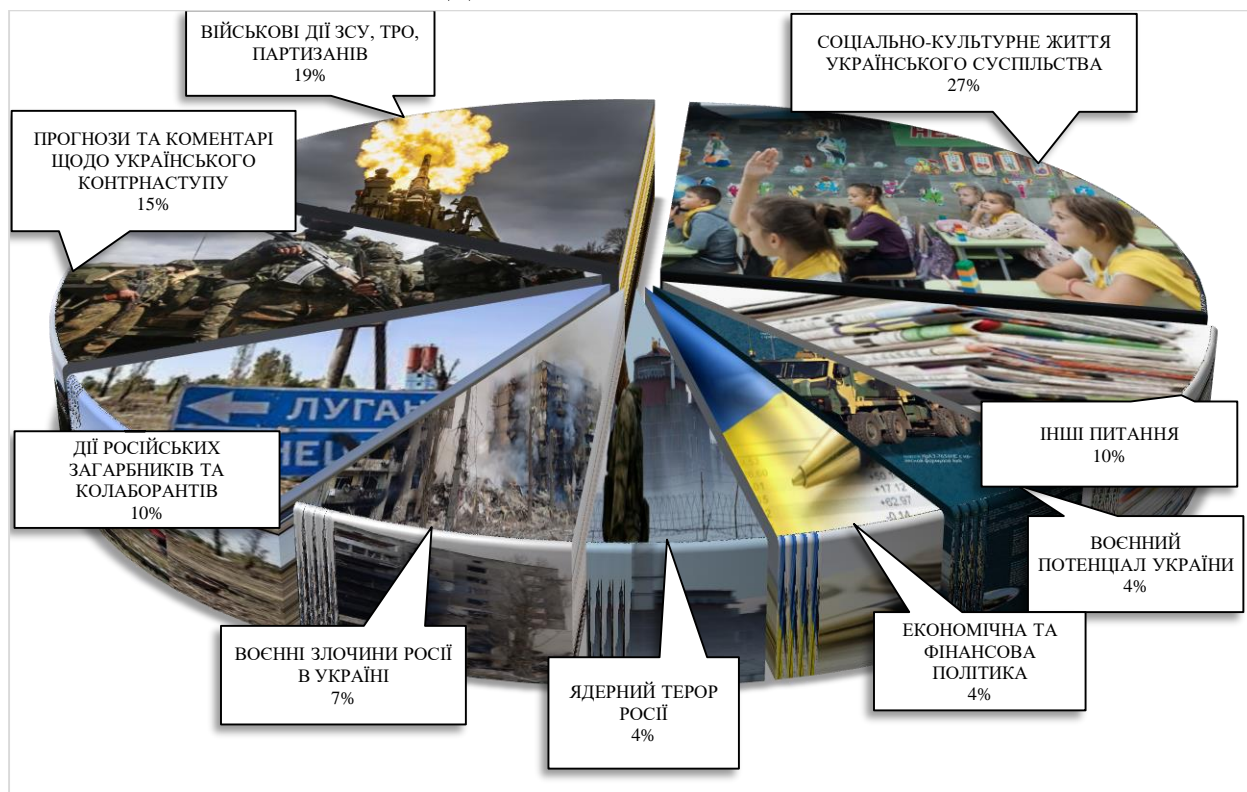

Діаграма 4. Співвідношення сфер огляду України світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 жовтня 2023 року)

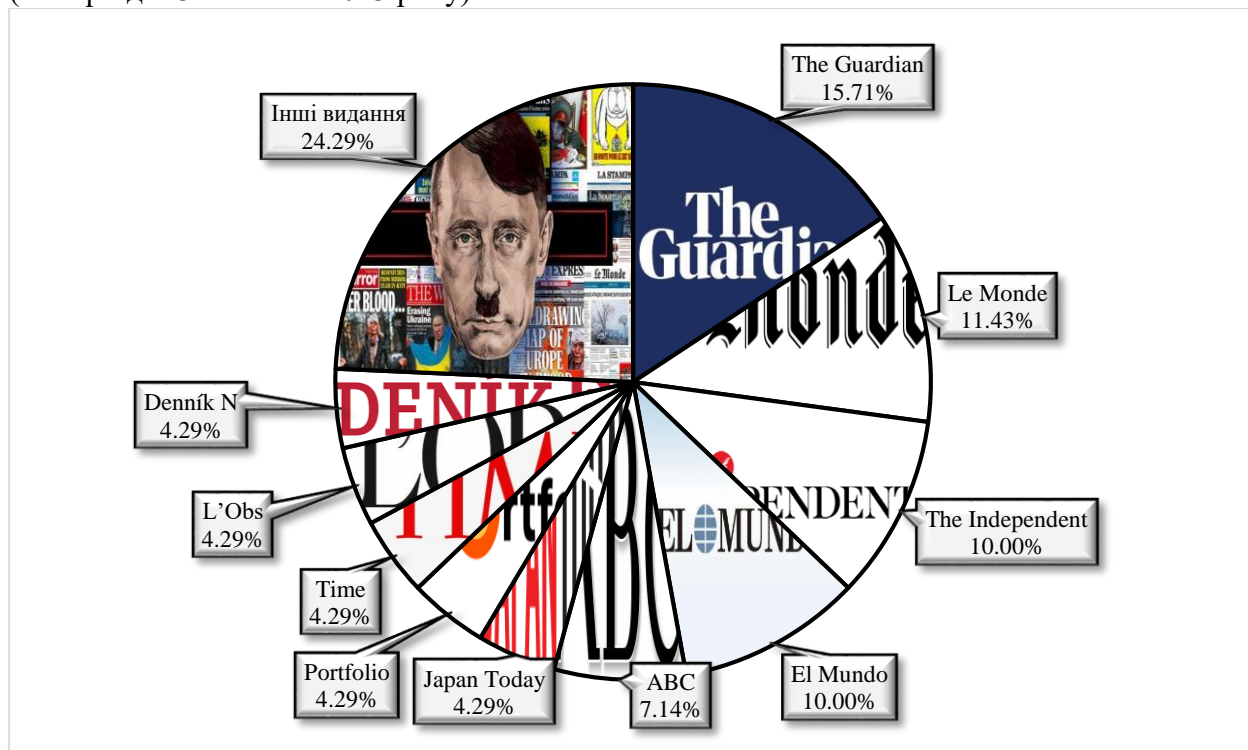

Діаграма 5. Розподіл тематики публікацій про Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (1-31 жовтня 2023 року)

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

Діаграма 6. Російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1-31 жовтня 2023 року)

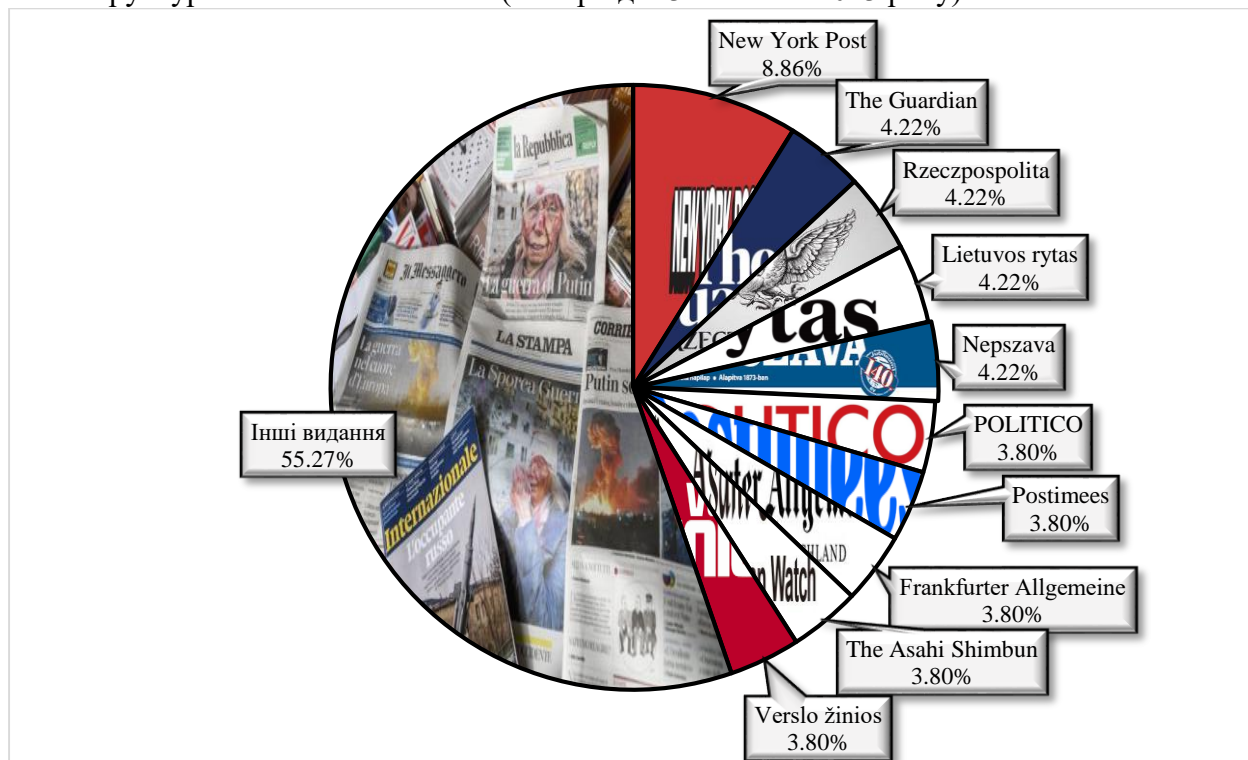

Діаграма 7. Російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1-31 жовтня 2023 року)

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

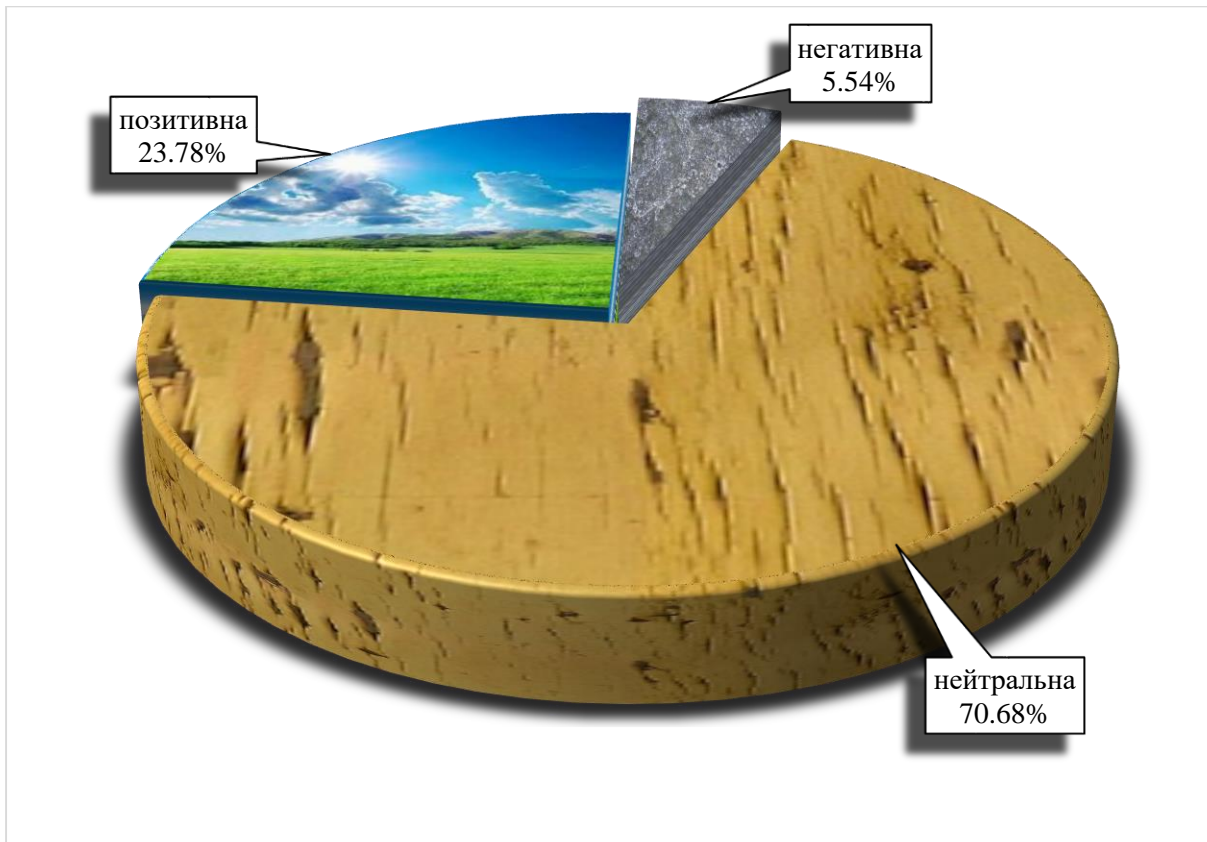

Діаграма 8. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1-31 жовтня 2023 року)

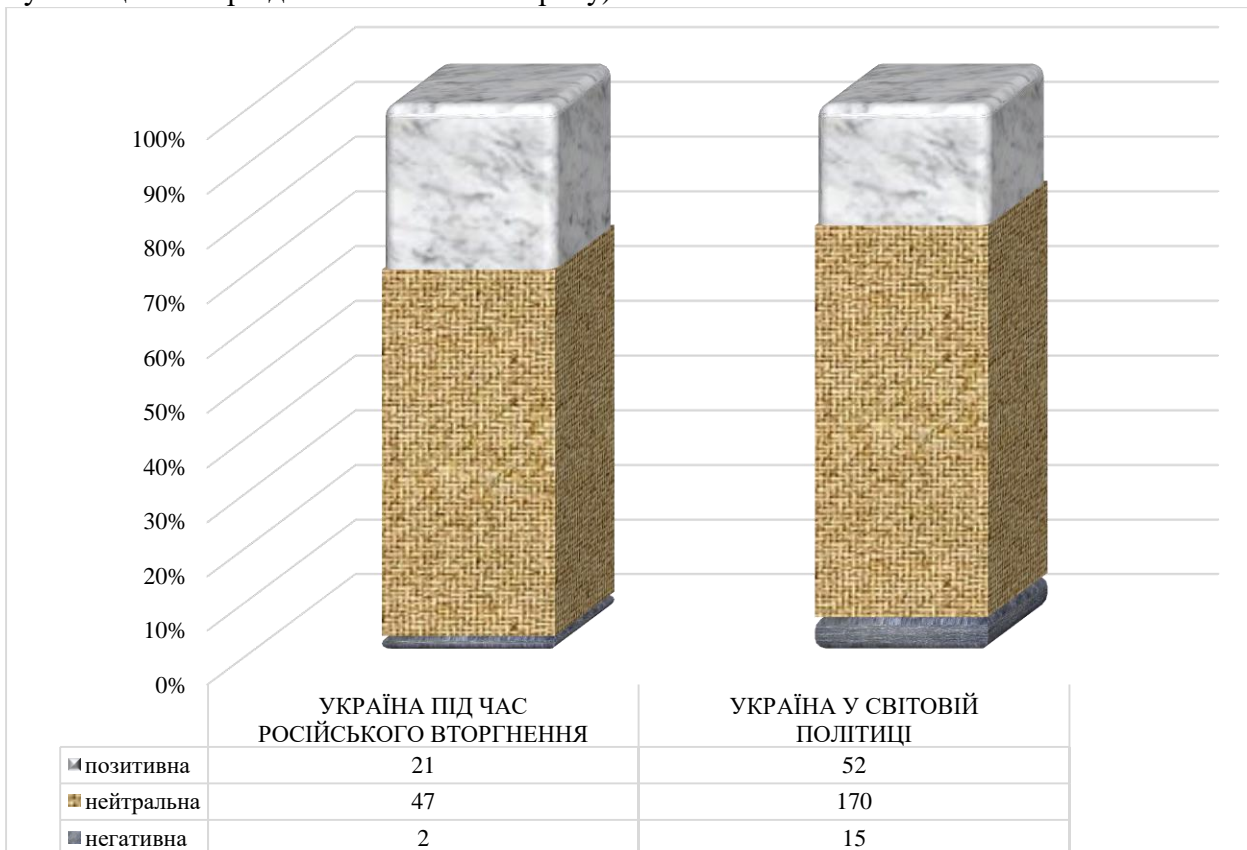

Діаграма 9. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1-31 жовтня 2023 року)

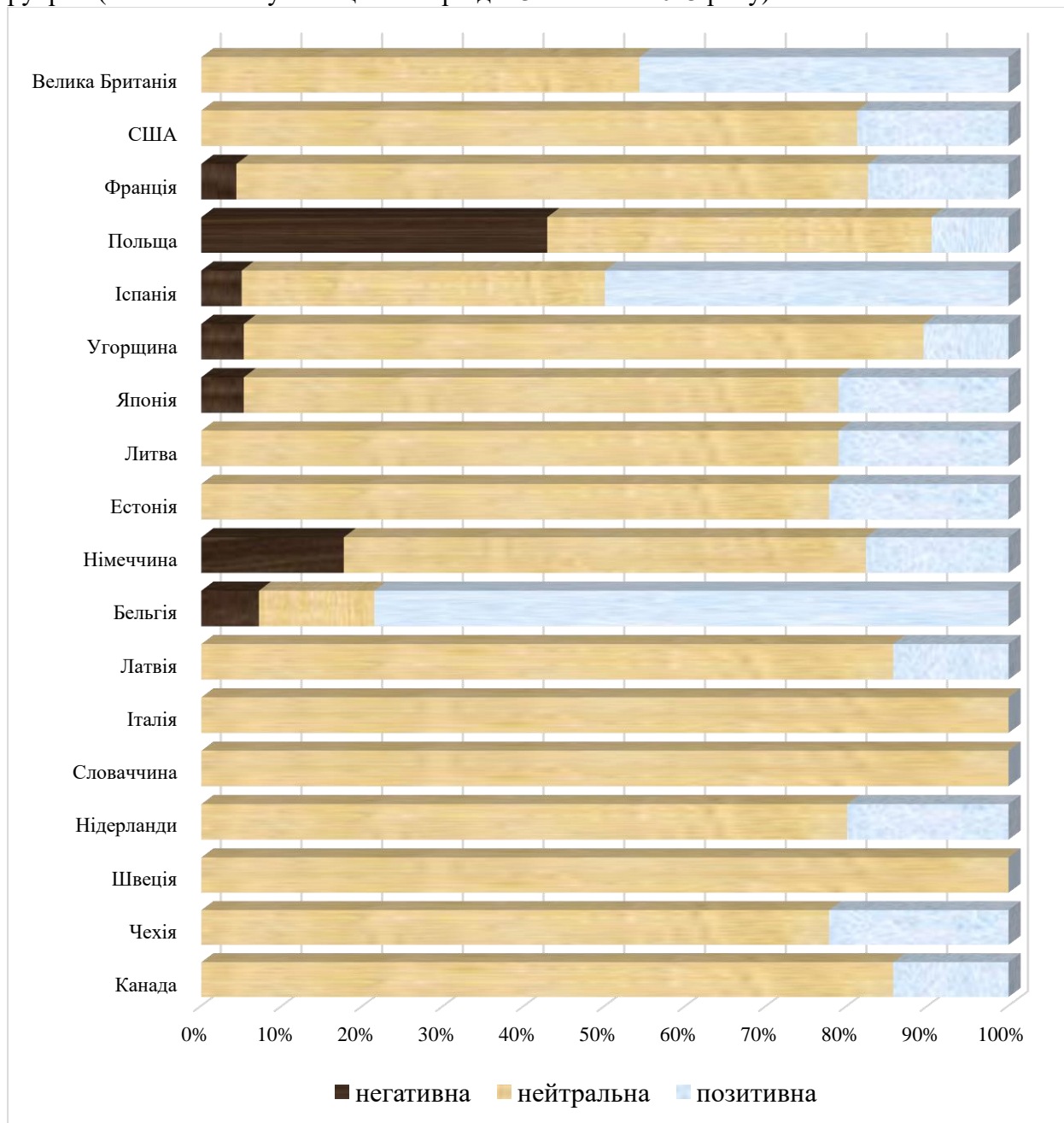
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ

Діаграма 10. Співвідношення тональності матеріалів про Україну в світових ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 жовтня 2023 року)

Діаграма 11. Тональність публікацій про Україну в іноземних ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1-31 жовтня 2023 року)

Діаграма 12. Розподіл тональності публікацій про Україну в ресурсах окремих країн, відсортованих за загальною кількістю публікацій (питома вага публікацій за період 1-31 жовтня 2023 року)

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ ВІЙСЬКОВІ ДІЇ ЗСУ, ТРО, ПАРТИЗАНІВ

Ourdan, Rémy. L'Ukraine confrontée à l'épreuve d'une guerre longue [На Україну чекає випробування тривалою війною] / R. Ourdan // Le Monde. – Paris, 2023. – 01.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/10/01/l-ukraine-confrontee-a-l-epreuve-d-une-guerre-longue_6191843_3210.html.

Спеціальний кореспондент «Le Monde» в Києві Ремі Урдан описує природу війни в Україні та виклики, з якими стикається країна в цей період. За словами автора, головним завданням для Києва зараз є випробування тривалості війни, яку навіть путін не може передбачити. Автор статті також вказує на роль начальника Генерального штабу Збройних сил України генерала Валерія Залужного, який вже на початку війни попереджав про можливу затяжну тривалість війни та необхідність підготуватися до довгострокових зусиль для визволення всіх українських територій.

Vilars, Timothée. Comment l'Ukraine remporte la bataille navale en mer Noire... sans posséder de flotte [Як Україна виграє морську битву в Чорному морі... не маючи флоту] / T. Vilars // L'Obs. – Paris, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20231003.OBS78966/comment-l-ukraine-remporte-la-bataille-navale-en-mer-noire-sans-posseder-de-flotte.html>.

У статті для «L'Obs» журналіст Тімоті Вілар описує, як Україна зуміла виграти битву на Чорному морі, навіть не маючи значного військового флоту. Автор зазначає, що під час російського вторгнення в Україну в лютому 2022 р. російська армія не очікувала проблем на чорноморському узбережжі, проте Україна здійснила низку успішних атак на російську флотилію в Чорному морі, включаючи знищення російського крейсера «москва» та ряду суден. За словами автора, ці події спричинили психологічний шок для російського військового керівництва і призвели до припинення всіх операцій росії в західній половині Чорного моря.

Harding, Luke. 'A new form of warfare': how Ukraine reclaimed the Black Sea from russian forces [«Нова форма ведення війни»: як Україна відвоювала Чорне море у російських військ] / L. Harding // The Guardian. – London, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/05/how-ukraine-reclaimed-black-sea-from-russian-forces#:~:text=From%20spring%202022%2C%20however%2C%20Ukraine,forced%20to%20leave%20Snake%20Island.>

Британський журналіст, письменник, іноземний кореспондент газети «The Guardian» Люк Гардінг пише, що практично непомітно Україна повернула собі контроль в Чорному морі, принаймні частково, перетворивши його на заборонену зону для військових суден росії – чималий подвиг з огляду на те, що Україна не має військово-морського флоту. Експеримент оборони України Андрій Загороднюк зауважив, що Україна стала піонером нової форми ведення війни. За словами колишнього міністра оборони України Олексія Резнікова, дрони відіграли життєво в

важливу роль у поверненні Чорного моря і додав, що Україна виробляє цілу низку безпілотних літальних апаратів, які пересуваються морем і під водою. Старша наукова співробітниця Атлантичної ради Євгенія Габер вважає, що ідея непереможності росії на Чорному морі зруйнована.

Melkozerova, Veronika. Ukrainian attacks force Russia to relocate Black Sea fleet [Українські атаки змусили росію передислокувати чорноморський флот] / V. Melkozerova // POLITICO. – Brussels, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-attack-crimea-russia-ships-relocate/>.

Журналістка з Києва Вероніка Мелкозерова зазначає, що Україна настільки сильно розбила російський чорноморський флот, що Москва переміщує значну його частину з Криму, дозволяючи Україні знову відкрити свої порти для зернових суден, незважаючи на погрози росії про блокаду. Журналістка пише, що частина підрозділів передислокується в порт новоросійськ, судна намагаються не відвідувати Севастополь, тому що вже не почуваються там у безпеці. За її словами, Україна здійснила серію ретельно спланованих атак на російський флот і частину його важливої інфраструктури— знищивши ключові системи протиповітряної оборони, висадивши спецназ у Криму та завдавши удару по базі флоту в Севастополі, який серйозно пошкодив підводний човен і велике десантне судно, а також вивела ремонтний док флоту з експлуатації.

Rai, Arpan. Ukraine repels russian attacks on five fronts as putin resorts to old weaponry and reserves [Україна відбиває російські атаки на п'яти фронтах, а путін вдається до старого озброєння та резервів] / A. Rai // The Independent. – London, 2023. – 09.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-russia-war-latest-putin-shelling-kherson-b2426345.html>.

Генштаб ЗСУ в звіті інформує, що Сили оборони продовжили контрнаступальні операції і просунулися на заході Донецької області, у західній частині Запорізької області та під Бахмутом. За інформацією офіційного представника Східного угруповання Збройних сил України капітана Іллі Євлаша, росія збільшила свою присутність у східній гарячій точці і розмістила свої резерви на північ від Бахмута, щоб зупинити контрнаступ України в Донецькій області. Офіційний представник групи військ «Таврія» полковник Олександр Штупун повідомив, що російські війська тепер почали використовувати старе озброєння – гаубиці та гармати – що свідчить про те, що українським силам вдалося вибити техніку супротивника.

Pietralunga, Cédric. Guerre en Ukraine: Kiev renforce sa défense antiaérienne à l'approche de l'hiver [Війна в Україні: Київ посилює протиповітряну оборону з наближенням зими] / C. Pietralunga // Le Monde. – Paris, 2023. – 12.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/10/12/l-ukraine-renforce-sa-defense-antiaerienne-a-l-approche-de-l-hiver_6193912_3210.html.

У статті французький журналіст «Le Monde» Седрик П'єтралунга аналізує заходи, які Україна приймає для посилення своєї протиповітряної оборони перед настанням зими в контексті війни в Україні. В очікуванні того, що в наступні місяці на

енергетичну інфраструктуру можуть обрушитися більш сильні бомбардування, ніж 2022 р., оскільки протягом року Москва значно посилила свої можливості щодо безпілотників, Україна отримала підтримку від Німеччини, яка поставить нові системи протиповітряної оборони, включаючи дві батареї зенітно-ракетних систем IRIS-T для перехоплення ракет та танк з зенітною гарматою «Gerard», який довів свою ефективність в боротьбі з російськими дронами. Стаття також розкриває перспективи наступної зими в Україні, коли очікується активізація російських обстрілів цивільних об'єктів та випробування рішучості українського населення. Зазначається, що під час попередньої зими російська кампанія була особливо жорстокою, з великою кількістю ракетних атак на енергетичну інфраструктуру, що призвело до значних пошкоджень і знищень.

Kalmus, Teet. Teet Kalmus: Ukraina lööb Venemaa võimalikele rünnakutele infrastruktuuriobjektidele seekord valusalt vastu [Тіт Калмус: Цього разу Україна боляче відповість на можливі атаки росії на об'єкти інфраструктури] / T. Kalmus // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120239435/sojaraport-teet-kalmus-ukraina-loob-venemaa-voimalikele-runnakutele-infrastruktuuriobjektidele-seekord-valusalt-vastu>.

Естонський військовий експерт Т. Калмус у воєнному звіті відзначає, що кілька днів тому росія почала активні бойові дії в напрямку міста Авдіївки, сподіваючись змусити Сили оборони України залишити свої позиції в місті під страхом оточення. Авдіївка, зазначає автор, це передмістя Донецька, і його контроль дозволяє Україні перешкоджати використанню росією Донецька як транспортного вузла, тому що Україна може обстрілювати його регулярно артилерійськими снарядами. Т. Калмус пише, що Авдіївку називають «Маленькою Азовсталлю» і Україна побудувала в Авдіївці дуже потужні рубежі оборони, тому росія не змогла взяти місто за останній рік, незважаючи на повторні атаки та значні втрати як у життєвих силах, так і в техніці.

Harding, Luke. Russia's Avdiivka offensive is failing, says top Ukrainian officer [Наступ росії на Авдіївку провалився, заявив високопоставлений український офіцер] / L. Harding // The Guardian. – London, 2023. – 15.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/15/russia-avdiivka-offensive-failing-top-ukrainian-officer-donetsk>.

«The Guardian», посилаючись на командира 128-ї окремої гірничо-штурмової бригади України полковника Дмитра Лисюка, повідомляє, що найбільший за останні кілька місяців наступ росії, в якому брали участь танки, тисячі солдатів та бронетехніка у нападі на східноукраїнське місто Авдіївка, зазнає невдачі. На думку полковника, ймовірність прориву російської армії дорівнює нулю. Д. Лисюк заявив, що Україна адаптувала свою тактику. Замість того, щоб відправляти важку бронетехніку, яка вразлива для атак з повітря, його бригада використовувала формування «малих груп». У них брало участь вісім солдатів, а також евакуаційна група за вогневої підтримки.

King, Ryan. Ukraine hits russian forces with US-sent missiles for the first time [Україна вперше вразила російські війська ракетами, відправленими США] / R. King // New York

Post. – New York, 2023. – 17.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/17/ukraine-hits-russian-forces-with-us-sent-missiles-for-the-first-time/>.

Україна знищила дев'ять російських гелікоптерів на східному фронті, вперше застосувавши ракети більшої дальності ATACMS, надані урядом США. Операція, що отримала назву «Стрекоза», була націлена на російські війська в окупованому Бердянську на Азовському морі, а також на летовище у Луганську на Донбасі. Сили спеціальних операцій України заявили, що крім російських гелікоптерів було знищено російський зенітно-ракетний комплекс та склад боєприпасів, а також пошкоджено злітно-посадкові смуги. ATACMS може вражати цілі на відстані до 180 миль, хоча версія, відправлена в Україну, має меншу дальність і несе касетні боєприпаси, які під час пострілу відкриваються у повітрі, випускаючи сотні бомб, а не одну боеголовку.

Novikov, Iliia. Ukraine claims major strike on Russian airfields [Україна заявляє про потужний удар по російських летовищах] / I. Novikov // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/russia-is-sending-more-forces-to-an-eastern-ukraine-city-after-its-assault-slows-analysts-say>.

Україна заявила, що здійснила одну з найбільш руйнівних атак на російські авіаційні засоби з початку війни, а Президент України Володимир Зеленський зазначив, що для нападу використовувалися балістичні ракети більшої дальності, надані Сполученими Штатами. Заява В. Зеленського прозвучало через кілька годин після того, як офіційний представник США заявив, що балістичні ракети більшої дальності, які Київ шукав місяцями і які обіцяв президент Джо Байден, були доставлені тихо та використовуються на полі бою. Сили спецоперацій України заявили, що знищили дев'ять російських гелікоптерів на двох летовищах в окупованих регіонах під час нічного обстрілу об'єктів на сході та півдні України. За їх словами, також було уражено військову техніку, систему протиповітряної оборони, склади боєприпасів та злітно-посадкові смуги.

Rojas, Alberto. Doble descalabro ruso en Avdiivka [Подвійна російська катастрофа в Авдіївці] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/20/6531518a21efa00f168b4579.html>.

В статті для іспанського видання журналіст А. Рохас пише, що з початку російського вторгнення в Україні широко поширений мем, в якому український військовий у своєму окопі дивиться на репортера з підзаголовком: «Нам дуже пощастило, бо росіяни дурніші за нас». Автор зауважує, що те, що сталося цими днями в Авдіївці на Донеччині не надає багато військових пояснень, але ідеально підходить до мему, адже у двох штурмах найбільш захищеної зони України війська Z втратили понад 100 одиниць бронетехніки.

Harmash, Olena. Ukraine repels new Russian onslaught on eastern front, Zelenskiy says [Україна відбиває новий наступ росії на східному фронті, – В. Зеленський] / O. Harmash // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 21.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine-repels-new-russian-onslaught-on-eastern-front-zelenskiy-says1>.

Президент України Володимир Зеленський і вище військове керівництво відвідали південний регіон Херсонщини, де обговорили ситуацію там, а також навколо Авдіївки та Куп'янська, міста на північ від Авдіївки, де російські війська також посилюють атаки. В Офісі Президента України заявили, що штурм росією Авдіївки призвів до «рекордних втрат» особового складу та техніки, але не надали подробиць про масштаби цих втрат.

Sarkar, Alisha Rahaman. Zelensky vows to keep up pressure on Crimea: 'This is historic achievement' [Зеленський обіцяє продовжити тиск на Крим: «Це історичне досягнення»] / A. R. Sarkar // *The Independent*. – London, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/crimea-ukraine-russia-war-zelensky-b2435532.html>.

Президент України Володимир Зеленський у відеозверненні на конференції з безпеки у Празі 24 жовтня 2023 р. заявив, що продовжуватиме військовий тиск на окупований росією Крим. Він зазначив, що російський (Чорноморський) флот більше не в змозі діяти в західній частині Чорного моря і поступово тікає з Криму і це історичне досягнення. Лише через кілька годин після цієї заяви президента, стало відомо про вибухи поблизу Севастополя – Україна завдала ударів по російській авіабазі на півострові, командному пункту Чорноморського флоту в Севастополі та єдиному мосту, що сполучає Крим із росією. Атаки підкреслили зростаючі можливості України, які також включають військово-морські безпілотники.

ВОЄННИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ

Ucrania presenta un material que hace a sus soldados invisibles para las cámaras térmicas [Україна презентує матеріал, який робить її військових невидимими для тепловізійних камер] // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/04/651d6f1de85ece8b1d8b45fa.html>.

Міністр цифрової трансформації України Михайло Федоров презентував камуфляжну накидку зі спеціального теплонепроникного матеріалу, яка допоможе снайперам і спецназівцям бути не розпізнаваними в темряві російськими тепловими камерами. М. Федоров у своєму Telegram-акаунті опублікував відео, на якому показано, як для теплових камер ускладнюється ідентифікація військових, які покриті цим матеріалом. Цей одяг, який тепер можуть використовувати українські військові, також водонепроникний, захищає від вологи, снігу, а також від високих температур і не горить. Новий матеріал розроблено в рамках ініціативи Brave1, започаткованої урядом України для просування інновацій в оборонному секторі та сприяння співпраці між державним і приватним секторами.

González, Miriam. Ucrania teme que el conflicto en Oriente Próximo impacte en su contraofensiva [Україна побоюється, що конфлікт на Близькому Сході вплине на її контрнаступ] / M. González // *ABC*. – Madrid, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/retraso-temporal-ayuda-estados-unidos-impactara-contraofensiva-20231013183502-nt.html>.

В інтерв'ю «ABC» колишній український підполковник, член аналітичного центру Центру Разумкова Олексій Мельник зазначив, що Сили оборони України

«критично» залежать від зовнішньої підтримки, і саме «зараз» вона їм потрібна. Таким чином О. Мельник відверто оцінив терміновість продовження своєчасної допомоги від США. Він також наголосив, що тимчасова затримка допомоги США дасть росії можливість відновити свою боєздатність.

Kiev quiere producir más armas ante riesgo de que empiece a disminuir la ayuda internacional [Київ хоче виробляти більше зброї через ризик того, що міжнародна допомога почне зменшуватися] // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 14.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/14/652aa0fe21efa0fe748b4579.html>.

Україна прискорює виробництво зброї через побоювання, що конфлікти на кшталт ізраїльського чи можлива втома Заходу вплинуть на економічну та військову допомогу України, поки Сили оборони відбиватимуть наступ російських військ у східному місті Авдіївка. За словами Президента України Володимира Зеленського, Україна готова виробляти «все: від ракет і безпілотників до бронетехніки та боеприпасів необхідного калібру», щоб «надати нашим воїнам більше можливостей української зброї». Занепокоєння Києва щодо своїх арсеналів є природним, враховуючи збільшення військової потужності росії, яка значно збільшила виробництво зброї та навіть може накопичувати резерви для майбутніх наступів.

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ В УКРАЇНІ

Kauffmann, Sylvie. «Le droit de la guerre est bafoué dans l'ensemble des conflits récents» [«Закони війни порушуються під час усіх останніх конфліктів»] / S. Kauffmann // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 11.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/10/11/rip-jus-in-bello-le-droit-de-la-guerre-est-bafoue-dans-l-ensemble-des-conflits-recents-le-systeme-international-fonde-sur-les-regles-s-est-effondre-sous-nos-yeux_6193630_3232.html.

В статті рєдакторка «Le Monde» Сильві Кауффманн розглядає порушення «прав війни» в недавніх конфліктах таких, як ізраїльсько-палестинський конфлікт та російська інвазія в Україну. Авторка вказує на те, що норми ведення війни порушуються в багатьох сучасних міждержавних конфліктах. Наприклад, в Україні російські війська здійснюють воєнні злочини, спеціально атакуючи цивільну інфраструктуру та місця, де перебувають цивільні особи. Авторка висвітлює загальну тенденцію порушення міжнародних правил і норм під час сучасних конфліктів і підсилює необхідність відновлення ситуації і встановлення стандартів для «прав війни».

Szozzyn, Ruslan. Ile potrwa rozminowanie Ukrainy? Niebezpieczna prawie jedna trzecia terytorium [Скільки часу знадобиться на розмінування України? Майже третина території небезпечна] / R. Szozzyn // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art39269591-ile-potrwa-rozminowanie-ukrainy-niebezpieczna-prawie-jedna-trzecia-terytorium>.

В статті для видання журналіст Р. Шошин зазначає, що важко уявити відновлення країни, майже третину території якої заміновано. Україна звертається до світу за допомогою, але що з нею робити ніхто не знає. Це близько 174 тис. квадратних кілометрів, це майже третина території України, яка стала найзамінованішою країною

у світі. Це територія, що охоплює понад половину Польщі. Це серйозно підриває українську економіку і є найважливішим бар'єром на шляху до відновлення України. На думку автора, важко уявити, що якісь іноземні компанії направлять у ці райони свої будівельні бригади, а інвестори не підуть шукати російських шахт.

Čorej, Tomáš. Keď videli biely autobus, vedeli, že ich budú mučiť. Nová správa OSN opisuje ruské vojnové zločiny na Ukrajine [Побачивши білий автобус, вони знали, що їх будуть катувати. Новий звіт ООН описує воєнні злочини росії в Україні] / Т. Čorej // Denník N. – Bratislava, 2023. – 22.10. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3638892/keď-videli-biely-autobus-vedeli-že-ich-budu-mucit-nova-sprava-osn-opisuje-ruske-vojnové-zločiny-na-ukrajine/>.

Комісія ООН з розслідування порушень в Україні задокументувала нові докази того, що росія порушила міжнародні права людини на окупованих територіях України та скоїла воєнні злочини у вигляді катувань, згвалтувань та іншого сексуального насильства, а також депортації дітей до рф. Розслідування підтвердило попередній висновок про те, що росіяни широко і систематично застосовували тортури в різних типах місць позбавлення волі.

Leménager, Grégoire. Le «Voyage» au bout de la nuit russe d'Igor Gran [«Подорож...» наприкінці «російської ночі» Єгора Грана] / G. Leménager // L'Obs. – Paris, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/bibliobs/20231025.OBS79951/le-voyage-au-bout-de-la-nuit-russe-d-igor-gran.html>.

Заступник головного редактора видання Г. Леменагер аналізує книгу Єгора Грана, який родом із Москви, яка є описом російського повсякдення, заснованим на твітах двох жінок із протилежними точками зору на війну в Україні. Автора книги турбує питання, як росіяни ставляться до воєнних злочинів, що були вчинені в ім'я путіна на території сусідньої України. З цього «великого нерухомого репортажу» Є. Гран вже створив роздуми, включаючи сатиричне есе «Z як зомбі», де аналізується націоналістична лихоманка, яка охопила росію. Він продовжує дослідження, аналізуючи онлайн-спільноту «Молитва разом за воїнів», що об'єднує 40 тис. учасників.

ДІЇ РОСІЙСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ ТА КОЛАБОРАНТІВ

Jersón vive «una noche terrible» tras 59 ataques en las últimas horas [Херсон переживає «жахливу ніч» після 59 обстрілів за останні години] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 08.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/08/6522afd9fc6c83766a8b4573.html>.

В редакційній статті йдеться, що десятки людей були поранені, у тому числі 27-и річна жінка та її 9-и місячна дитина, під час російської атаки на Херсонську область на півдні України. Олександр Прокудін, начальник Херсонської обласної військової адміністрації, опублікував відео, на якому видно житловий будинок з пошкодженими вікнами та стінами на кількох поверхах.

Fierce fighting persists in Ukraine's east as Kyiv reports nonstop assaults by Russia on a key city [На сході України тривають запеклі бої і Київ повідомляє про безперервні

напади росії на ключове місто] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 15.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/fierce-fighting-persists-in-ukraine%E2%80%99s-east-as-kyiv-reports-nonstop-assaults-by-russia-on-a-key-city>.

Українські офіційні особи повідомили про інтенсивні бої, під час яких російські війська п'ятий день поспіль наступають на місто Авдіївка на сході України. Голова Авдіївської міської військової адміністрації Віталій Барабаш повідомив, що Москва розгортає додаткові сили для оточення стратегічно важливого міста на сході Донецької області, розташованого на північ від утримуваної росією регіональної столиці. В. Барабаш в ефірі українського телебачення заявив, що близько 1600 мирних жителів залишилися в місті, що різко контрастує з його довоєнним населенням, яке налічувало близько 31 тис. осіб.

Pietralunga, Cédric. L'Ukraine surprise par la contre-attaque russe à Avdiivka [Україна здивована контратакою росіян під Авдіївкою] / C. Pietralunga // Le Monde. – Paris, 2023. – 18.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/10/18/guerre-en-ukraine-kirov-pris-surprise-par-la-contre-attaque-russe-a-adviiivka_6195082_3210.html.

Французький журналіст Седрик П'єтралунга в статті для видання аналізує контратаку росії під Авдіївкою. Зазначається, що російські війська, здійснюючи цю контратаку, здолали кілька квадратних кілометрів території, але це обійшлося їм дорого в людських втратах. Місто Авдіївка, з чисельністю 35 тис. жителів, що було окуповане проросійськими бойовиками кілька місяців у 2014 р., є дуже укріпленим. Автор наголошує, що ця контратака російських військ викликала здивування серед українців і їхніх західних союзників, оскільки раніше вважалося, що росія відступала вздовж всієї 1200-километрової лінії фронту. В статті зазначається, що армія росії веде значну контратаку в Авдіївці з 10 жовтня 2023 р. і використовує велику кількість військової техніки та ресурсів. Контратака росії ведеться в декількох напрямках і включала в себе використання бронетехніки, гелікоптерів та артилерії.

Huszák, Dániel. Miközben mindenki Izraelre figyelt, példátlanul durva csata lángolt fel Ukrajnában [Поки погляди всіх були звернені до Ізраїлю, в Україні точилася безпрецедентно жорстока битва] / D. Huszák // Portfolio. – Budapest, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20231020/mikozben-mindenki-izraelre-figyelt-peldatlanul-durva-csata-langolt-fel-ukrajnaban-646917>.

Оглядач видання Д. Гусак аналізує контрнаступ російських військових в районі Авдіївки Донецької області. На думку автора, містечко має важливе стратегічне значення оскільки розташоване неподалік від столиці Донецької області міста Донецька і звідси Силам оборони України легко атакувати місто та інші військові об'єкти. Росіяни планують оточити та захопити Авдіївку, хоча їх атаки призвели до значних втрат, а складність операції в районі Авдіївки, ймовірно, перевищить попередні наступи. Автор зазначає, що міжнародна увага була прикута до Близького Сходу, особливо Ізраїлю, за кілька тижнів до початку російської атаки на Авдіївку, і припускається, чому наступ було розпочато саме зараз. На його думку, серед причин може бути задалегідь спланована операція росіян і підвищення прогнозованості тиску на Сили оборони України.

Roth, Andrew. Ukraine ready to counterattack if Russia strikes energy plants, says Zelenskiy [Україна готова контратакувати, якщо росія завдасть удару по електростанціях, – заявив Зеленський] / A. Roth // The Guardian. – London, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/25/ukraine-ready-for-russia-strikes-on-its-energy-plants-but-ready-to-counterattack>.

росія почала завдавати великих ударів по ключовій інфраструктурі електро- та водопостачання, дедалі більше покладаючись на безпілотники, а не на ракети. 25 жовтня російський БПЛА завдав удару по Хмельницькій атомній електростанції на заході України, внаслідок вибуху та падіння уламків у районі електростанції було поранено близько 20 людей. Атака не завдала прямого удару по електростанції, але знеструмила майже 1800 будинків у прилеглих містах.

Király-Gál, Gábor. Szabályosan vadászik Ukrajna az orosz sztárfegyverre – De mekkora veszteséget okozhatott eddig a Lancet? [Україна регулярно полює на російську зіркову зброю. Але скільки втрат міг вже завдати «Lancet»?] / G. Király-Gál // Portfolio. – Budapest, 2023. – 28.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20231028/szabalyosan-vadaszik-ukrajna-az-orosz-sztarfevyverre-de-mekkora-veszteseget-okozhatott-eddig-a-lancet-648045>.

Журналіст «Portfolio» Габор Кірай-Гал в статті пише про російсько-українську війну та, зокрема роль безпілотників-камікадзе в ній. За словами автора, Сили оборони України активно відслідковують російські безпілотники «Lancet», які завдали значних втрат українським механізованим підрозділам. Журналіст зазначає, що точні цифри збитків важко визначити, оскільки обидві сторони можуть бути схильні перебільшувати або приховувати збитки. Автор підкреслює, що наразі ні в Україні, ні в країнах НАТО немає ефективної системи протиповітряної оборони, яка могла б ефективно захищати від цього типу безпілотників і резюмує, що Захід повинен розвинути можливості захисту від безпілотних літальних апаратів і засоби електронної боротьби, щоб належним чином підготуватися до викликів сучасної війни.

Łomanowski, Andrzej. Powolne zaciskanie kleszczy wokół Awdiijiwki [Повільне затягування щипців навколо Авдіївки] / A. Łomanowski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art39339661-powolne-zaciskanie-kleszczy-wokol-awdiijiwki>.

Автор описує ситуацію під Авдіївкою на Донеччині, де російська армія постійно проводить штурми, намагаючись її оточити. За словами автора, спочатку росіяни наступали великими бронетанковими колонами, але зазнали таких величезних втрат у техніці і тепер атакують лише групами піхоти.

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ

Shuster, Simon. ‘Nobody believes in our victory like I do.’ inside Volodymyr Zelensky’s struggle to keep Ukraine in the fight [«Ніхто так не вірить у нашу перемогу, як я». Самотня боротьба Володимира Зеленського] / S. Shuster // Time. – New York, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://time.com/6329188/ukraine-volodymyr-zelensky-interview/>.

Американський журнал «Time» вийшов із передовим матеріалом про Президента України Володимира Зеленського. В. Зеленський та його оточення дали інтерв'ю для «Time», в якому йдеться про виклики, з якими стикається влада України після 20 місяців повномасштабного вторгнення росії: мобілізація до ЗСУ, корупція серед можновладців, настрої щодо перемоги України, фінансова допомога союзників та війна на Близькому Сході. Оглядач «Time» Саймон Шустер розповідає про труднощі президента у тому, щоб втримати увагу міжнародної спільноти до війни в Україні, зокрема США, особливо після вибуху конфлікту в Ізраїлі, згадує про проблеми з корупцією. Автор матеріалу вказує, що на початку російського вторгнення завдання В. Зеленського полягало в тому, щоб зберегти симпатії людства, а тепер його завдання ускладнилося. С. Шустер зазначає, що в своїх зарубіжних поїздках і телефонних розмовах В. Зеленський повинен переконувати світових лідерів у тому, що допомога Україні відповідає їхнім національним інтересам, що вона, за висловом Д. Байдена, «принесе дивіденди». На думку автора, домогтися цього стає дедалі важче в міру наростання глобальних криз.

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Harding, Luke. 'Energy war': Ukraine tries to protect electricity supply before winter [«Енергетична війна»: Україна намагається захистити електропостачання перед зимою] / L. Harding // The Guardian. – London, 2023. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/01/energy-war-ukraine-tries-to-protect-electricity-supply-before-winter>.

Починаючи з жовтня 2022 р., росія запустила хвилю ракетних та безпілотних атак на енергетичну інфраструктуру України. Диверсифікований енергетичний холдинг ДТЕК поступово відновлював енергетичні потужності та відкрив нову вітроелектростанцію на півдні країни. За словами генерального директора Максима Тимченка, ДТЕК витратив 110 млн дол. на підготовку до нового можливого нападу росії.

Hiába bombázták szét az országot, ukrán energetikai trükkök menthetnék meg Magyarországot [Незважаючи на те, що країну бомбили, українські енергетичні хитрощі могли врятувати Угорщину] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20231006/hiaba-bombaztak-szet-az-orszagot-ukran-energetikai-trukkok-menthetnek-meg-magyarorszagot-644087>.

Редакційна стаття фокусується на тому, як Україні, незважаючи на війну, вдається успішно диверсифікувати свої енергетичні джерела та зменшити залежність від росії. Це може бути корисним уроком для Угорщини, яка також прагне зменшити свою залежність від російських енергоносіїв. Серед успішних українських енергетичних ініціатив: перехід від російського газу до власних джерел таких, як вугілля, нафта та відновлювані джерела енергії; диверсифікація маршрутів імпорту нафти та газу, включаючи постачання з США, Канади та Катар; розвиток власних енергетичних технологій таких, як менші модульні ядерні реактори. В статті наголошується, що Угорщина також може скористатися цими підходами, щоб зменшити свою залежність від росії.

Ukrajina spravila zásadné rozhodnutie: Oplyvní to celý Západ! [Україна прийняла принципове рішення: Це торкнеться всього Заходу!] // *Nový čas*. – Bratislava, 2023. – 29.10. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2861367/ukrajina-spravila-zasadne-rozhodnutie-ovplyvni-to-cely-zapad/>.

В інтерв'ю «Радіо Свобода» голова української державної енергетичної компанії «Нафтогаз» Олексій Чернишов заявив, що Україна з 2025 р. припинить транспортувати російський газ на Захід. Транзитний контракт із російським «Газпромом» закінчується в кінці 2024 р. Зараз Україна продовжує транзит тільки тому, що кілька європейських країн все ще залежать від російського газу.

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА РОСІЇ

Evans, Holly. Putin's many 'heart attacks' and why the rumours may be in his favour [Численні «серцеві напади» путіна і чому чутки можуть бути на його користь] / Н. Evans // *The Independent*. – London, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/putin-health-update-massive-heart-attack-b2435507.html>.

Головна репортерка «The Independent» Холлі Еванс інформує про російський telegram-канал «Генерал СВР», який вперше з'явився у 2020 р. під керівництвом колишніх співробітників Служби зовнішньої розвідки росії, і відомий тим, що часто публікує сумнівні заяви про погане здоров'я путіна. Незважаючи на необґрунтовані та сумнівні твердження, вони часто потрапляють у заголовки таблоїдів у всьому світі. У розмові з «The Independent» директор програм з питань росії та Євразії в «Chatham House» Джеймс Ніксі сказав, що цей конкретний канал має досвід поширення дезінформації та перебуває на службі російської держави, адже кремлю вигідно сіяти сум'яття. На думку Д. Ніксі, хоча здоров'я путіна знаходилося під пильною увагою перед його вторгненням в Україну в 2022 р., часта згадка про нього в пресі є продуктом прийняття бажаного за дійсне.

ОБСТРИЛИ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ РОСІЙСЬКОЮ АРМІЄЮ

Chemin, Ariane. Guerre en Ukraine : Hroza, ce village où la mort a frappé en pleines funérailles [Війна в Україні: Гроза, це село, де смерть вразила посеред похорону] / А. Chemin // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 13.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/10/13/hroza-ce-village-d-ukraine-ou-la-mort-a-frappe-en-pleines-funerailles_6194101_3210.html.

У статті для «Le Monde» журналістка Аріан Чемін розповідає про жахливу подію, яка сталася в українському селі Гроза, де від російської ракети загинули люди під час поминального обіду. СБУ вважає, що двоє колишніх мешканців села виконали функції зрадників і передали інформацію ворогам. Авторка відображає жахливі наслідки війни в Україні та її вплив на мирних громадян.

Ucraina: 2 morti e 11 feriti in raid russi in diverse regioni [Україна: 2 загиблих і 11 поранених під час рейдів рф у різних регіонах] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 27.10. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/37343642/ucraina-2-morti-e-11-feriti-in-raid-russi-in-diverse-regioni.html>.

У результаті російських атак на дев'ять українських областей загинуло двоє мирних жителів і ще 11 отримали поранення. За даними ВПС, росія вночі запустила

шість безпілотників типу «шахед» для ударів по південним регіонам України та націлила Харківську область балістичною ракетою «Іскандер». У Харківській області російські війська обстріляли пожежну частину в Ізюмі, поранено восьмеро рятувальників.

Ukraine reports record bomb attack numbers, as six dead in russian rocket strike [Україна повідомляє про рекордну кількість вибухів: шестеро людей загинули внаслідок російського ракетного удару] // Time. – New York, 2023. – 22.10. – Режим доступу : <https://time.com/6327048/ukraine-russian-rocket-strike-death-toll/>.

Голова Харківської обласної військової адміністрації Олег Синегубов повідомив, що внаслідок ракетного удару по поштовому складу у східноукраїнському місті Харкові загинуло шестеро людей, ще 16 людей отримали поранення. Керівниця об'єднаного пресцентру оперативного командування «Південь» Наталія Гуменюк повідомила, що за добу військові РФ скинули 36 керованих авіаційних бомб на шість населених пунктів Херсонщини, при цьому по деяких населених пунктах завдано кількох ударів. Американський аналітичний центр «Інститут вивчення війни» повідомив, що російські сили можуть диверсифікувати поєднання ракет, керованих бомб та безпілотників, які використовуються при ударах по Україні й припустив, що ця зміна може бути частиною спроби знайти «пробіли» в протиповітряній обороні України перед подальшими ударами взимку.

ПЛАНИ ТА ПРОЄКТИ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Karpmyr, Martina. "Vi ser en ljus framtid trots eländet som pågår" [«Ми бачимо світле майбутнє, незважаючи на триваючу біду»] / M. Karpmyr // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 27.10. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/ab95m4/gar-framat-for-ukrainas-naringsliv-trots-omstandigheterna>.

Виконавча директорка Європейської бізнес-асоціації, співзасновниця «Global Business for Ukraine» (GB4U) Ганна Дерев'янка в інтерв'ю виданню зазначила, що хоча Україна готується до тривалої війни відбудову країни потрібно починати вже зараз. Вона підкреслила, що наразі в усіх куточках Європи проходять конференції, дискусії та іншого роду обговорення України та її відбудову. Світові лідери вже зараз замислюються над механізмами передачі заарештованих російських активів Україні та інших джерел фінансування відбудови. Минулого року Г. Дерев'янка зустрічалася з бізнес-лідерами Європи і її меседж – відбудову України треба починати зараз.

ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ

Kuzia, el francotirador 'fantasma de Bajmut' crucial para la lucha en Ucrania: «No cuento mis víctimas» [«Кузя», снайпер з «Привидів Бахмута», який грає вирішальну роль у боротьбі в Україні: «Я не рахую свої жертви»] // ABC. – Madrid, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/kuzia-francotirador-fantasma-bajmut-crucial-lucha-ucrania-20231006125549-nt.html>.

В статті йде мова про снайпера елітного українського підрозділу з позивним «Кузя», який як резервіст пішов воювати відразу після російського вторгнення, але став елітним стрільцем «випадково». «Кузя», високий і кремезний у 31 рік, каже, що йому без проблем вбити людину, яка з'являється в прицілі його рушниці, бо це ворог. 20 снайперів у підрозділі, до якого він належить, називають «Привидами Бахмута», тому

що вони провели місяці, воюючи з російськими військами в місті, яке вже було знищене після року запеклих боїв. «Кузя» входить в об'єднану групу, сформовану з престижної президентської бригади. Він тренувався в українській школі снайперів з досвідченими бійцями, але стверджує, що найкраща школа – це досвід.

ПРОГНОЗИ ТА КОМЕНТАРІ ЩОДО УКРАЇНСЬКОГО КОНТРНАСТУПУ

Länts, Ulla. Leo Kunnas: venelased ehitavad teise ja kolmanda kaitseliini vahele veel üht kaitseliini [Leo Kunnas: росіяни будують ще одну лінію оборони між другою та третьою лініями оборони] / U. Länts // Postimees. – Tallinn, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://tv.postimees.ee/7867008/sojastuudio-leo-kunnas-venelased-ehitavad-teise-ja-kolmanda-kaitseliini-vahele-veel-uh-kaitseliini>.

Розмова з військовим експертом, депутатом Рійгікогу Л. Куннасом про можливість висадки української армії на західному березі Криму. За його словами, спроможність українців до глибоких дій зросла, їхні вогневі удари тепер сягають далі, оскільки вони отримали відповідні системи озброєння від союзників, а також змогли розробити власні безпілотники. Л. Куннас наголосив, що всі російські регіони, що межують з Україною, стали мішенями українців. Експерт прогнозує, що для росіян ситуація в Криму погіршилася оскільки вогневі удари ЗСУ вразили Крим, наприклад, останній вогневий удар, який був завданий по штабу російського Чорноморського флоту.

Rai, Arpan. Ukraine's forces repel russian attacks near Avdiivka as putin's troops launch new offensive [Українські сили відбивають російські атаки під Авдіївкою, а війська путіна розпочинають новий наступ] / A. Rai // The Independent. – London, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-latest-russia-avdiivka-bakhmut-b2427681.html>.

Аналітики американського аналітичного центру «Інститут вивчення війни» (ISW) пишуть, що російські війська розпочали локалізований контрнаступ в районі Авдіївки на Донеччині та на заході Запорізької області, ймовірно, аби відвести українські сили від району Роботиного. У Генштабі України підтвердили, що до трьох російських батальйонів здійснили атаку в напрямку Авдіївки і ISW спостерігала кадри боїв у цьому районі. В останньому звіті ISW йдеться, що для успішного оточення Авдіївки – однієї з найбільш добре укріплених ділянок лінії фронту в Донецькій області – швидше за все, потрібно більше сил, ніж росія наразі виділила.

Calder, Rich. Intense fighting continues in east Ukraine as russia targets key city [На сході України продовжуються інтенсивні бої, оскільки росія атакує ключове місто] / R. Calder // New York Post. – New York, 2023. – 14.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/14/russia-targets-key-city-while-attacking-eastern-ukraine/>.

«New York Post» пише, що попри запеклі бої в Авдіївці, Силам оборони України наразі вдається стримувати російський натиск. Тим часом росія здійснює сотні безперервних атак на українські позиції за підтримки танків і бронетранспортерів. Інститут вивчення війни, посилаючись на російських військових блогерів, повідомляє, що масштабний наступ на Авдіївку призвів до серйозних втрат російських військ. Координатор зі стратегічних комунікацій Ради національної безпеки США Джон Кірбі

заявив, що російські військові, схоже, використовують тактику «людської хвилі», коли вони кидають маси погано навчених солдатів прямо на полі бою без належного спорядження і, очевидно, без належної підготовки.

Povzbudit a pak zasadit zničující úder. Rusové trápí Ukrajince novou taktikou [Підбадьорте, а потім завдайте нищівного удару. росіяни турбують українців новою тактикою] // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/rusove-trapi-nepritele-novou-taktikou-ukrajince-dostavaji-do/r~2af7cf4c638211eeba5b0cc47ab5f122/>.

Військові аналітики вважають, що Сили оборони України повільно просуваються в контрнаступ не лише через мінні поля, блокпости та заплутані окопи. російські командири тепер наказали своїм солдатам використовувати тактику, успішно використану колишнім Радянським Союзом під час Другої світової війни проти німецького вермахту. Американський аналітик Майкл Кофман з Фонду Карнегі за міжнародний мир наголосив, що якщо росіяни почнуть відступати відразу на сотні метрів і українські війська, особливо механізовані, почнуть наступати у значній кількості, це буде ознакою того, що оборонна стратегія росії починає хитатися.

Gregory, Andy. Any significant changes now likely to take place off the battlefield, with ‘putin banking almost everything on a Trump return’, analysts say [Експерти розповідають, що принесе зима для війни в Україні – і чому путін робитиме ставку на Трампа] / A. Gregory // The Independent. – London, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/putin-trump-ukraine-war-map-b2431533.html>.

Військові експерти розповіли «The Independent», що війна в Україні може залишатися «глухим кутом» протягом усього 2024 р., оскільки надії на великий прорив у контрнаступі проти росії згасають. Аналітики вважають, що затримки з військовою допомогою Заходу дали москві час для створення сильно укріпленої оборони, яка значною мірою витримала місяці інтенсивних атак, а обмеження в боєприпасах і озброєнні тепер означають, що арміям двох країн важко підтримувати нинішній темп війни. Західні експерти прогнозують, що з огляду на близькосхідний конфлікт та напередодні президентських виборів у США, стратегія путіна, ймовірно, тепер може полягати у тому, щоб зберегти нинішній стан лінії фронту та перечекати. Колишній аналітик НАТО та капітан британської армії доктор Патрік Бері з Університету Бата зазначає, що путін зіграв майстерний хід – він фактично використав ядерну загрозу, щоб уповільнити та скоротити допомогу Україні. Цих загроз було достатньо, щоб адміністрація Д. Байдена та німці стали дуже обережно ставитися до постачання F-16, танків та далекобійного озброєння.

Vasilko, Tomáš. Vývoj bojov (610. deň): Nechajte Rusov mrznúť v zákopoch. Britský expert radí Ukrajině, ako zvládnúť ťažkú zimu [Розвиток битви (день 610): нехай росіяни замерзнуть в окопах. Британський експерт радить Україні, як впоратися з суворою зимою] / T. Vasilko // Denník N. – Bratislava, 2023. – 26.10. – Режим доступу :

<https://dennikn.sk/3646553/vyvoj-bojov-610-den-prevaha-rusov-v-municii-nedostatok-rakiet-a-nove-ruske-drony-ukrajina-sa-musi-pripravit-na-tazku-zimu/>.

Ситуацію, яка склалася минулого тижня на фронті в Україні, прокоментував військовий аналітик британського Королівського інституту Збройних сил Джек Уотлінг. Аналітик не очікує серйозних рухів до кінця року, український контрнаступ 2023 р. не надто посунув фронт і досягнув менших територіальних здобутків, ніж очікувалося навесні. На його думку, цього року навряд чи буде прорив до Токмака, якщо самі росіяни не вирішать відійти. Британська розвідка припустила, що наступ російських сил на Авдіївському напрямку є найзначнішою наступальною операцією для рф щонайменше з січня 2023 р.

Pietralunga, Cédric. Pourquoi la contre-offensive de l'Ukraine est en échec [Чому контрнаступ України провалюється] / С. Pietralunga // Le Monde. – Paris, 2023. – 26.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/10/26/guerre-en-ukraine-pourquoi-la-contre-offensive-de-kiev-est-en-echec_6196499_3210.html.

У статті журналіст «Le Monde» Седрик П'єтралунга аналізує прогнози аналітиків щодо причини неуспіху контрнаступу України проти російських сил в Україні. За його словами, з початку червня 2023 р. українська армія проводила операції зі зламу російських ліній оборони, але не здійснювала значних досягнень. Навіть при великих втратах, російські сили, які мали можливість мобілізувати більше людей і техніки, знову взяли ініціативу в свої руки і з 10 жовтня почали масштабні атаки на місто Авдіївка на Донбасі. За словами Джека Ватлінга, дослідника із британського рефлексійного центру Royal United Services Institute (RUSI), навіть наполегливі зусилля Збройних сил України, п'ять місяців операцій в напрямку взяття оборонних російських позицій не дали бажаного результату. Він також наголошує, що Україна залишає собі кілька варіантів для ускладнення позиції росії, але малоймовірно, що ця спроба принесе успіх 2023 р.

Pudāns: Karš Ukrainā ziemā noteikti neapstāsies [Пуданс: Війна в Україні взимку точно не припиниться] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 26.10. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/433889-pudans-kars-ukraina-ziema-noteikti-neapstasies.htm>.

Командувач Нацгвардії Латвії К. Пуданс спрогнозував, що війна в Україні повністю не припиниться взимку. Він визнав, що той факт, що росія почала великий наступ на східному фронті, був частково дивним. К. Пуданс припускає, що атака почалася, щоб повернути територію та стабілізувати атаку, а також міг бути певний політичний тиск на військове керівництво. Однак, підкреслив К. Пуданс, «з атак ми бачимо, що з російської сторони немає якісних сил, які б здійснювали ці атаки». За словами К. Пуданса, те, що відбувається на фронті, змінює і плани Сил оборони України.

Gen. Komornicki: Tej wojny w taki sposób Ukraina nie wygra [Генерал Л. Коморницький: Цю війну в такий спосіб Україна не виграє] // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 27.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/497001/gen-komornicki-ukraina-nie-wygra-tej-wojny-w-taki-sposob.html>.

Колишній заступник начальника Генштабу Війська Польського генерал Леон Коморніцький вважає, що Україна таким чином не виграє цю війну, а «росія досягне своєї мети і відкусить собі окуповану територію, включно з Кримом, аби Україна стала слабкою залежною державою, відрізаною від ресурсів, від Донбасу і з обмеженим доступом до Чорного моря». Він зазначив, що росія готується до тривалої війни. У російській армії, зазначив генерал, «можна сказати, відкрилося друге дихання, тобто вона перейшла до наступальних дій майже на всьому фронті. Найбільші успіхи вона має на півночі в напрямку Харкова, до якого 70 кілометрів». За його словами, «українські сили були зупинені в проломі від Оріхова до Токмака». На думку польського генерала, «Західна Європа вже не вірить у перемогу української армії».

Uppgift: Vågade inte berätta om fiaskot vid floden [Завдання: Не наважився розповісти про фіаско на річці] // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/GM9LgQ/uppgift-vagade-inte-beratta-om-fiaskot-vid-floden>.

Американський аналітичний центр «Інститут вивчення війни» в своєму черговому огляді подій на фронті в Україні зазначив, що запеклі бої тривають між українськими та російськими військами за пару кілометрів углиб на схід від Дніпра – далеко на окупованій території. Згідно зі звітом, якщо Україні вдасться створити плацдарм через річку зі своїх позицій поблизу Херсона, може бути відкрито новий фронт, але наразі в цьому районі мало, що має статися. Україна утримує свої позиції вздовж західного берега річки та продовжує атакувати.

РОБОТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Ukrainian parliament votes to ban Orthodox Church over alleged links with russia [Верховна Рада України проголосувала за заборону Української православної церкви через передбачувані зв'язки з росією] // The Guardian. – London, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/20/ukrainian-parliament-votes-to-ban-orthodox-church-over-alleged-links-with-russia>.

Верховна Рада України схвалила закон, який заборонить Українську православну церкву після того, як прозвучали звинувачення щодо її співпраці з росією. Співголова фракції «Європейська Солідарність» у Верховній Раді Ірина Геращенко назвала голосування першим кроком на шляху до вигнання московських священиків із української землі. В УПЦ заявили, що цей законопроект, один із кількох аналогічних законопроектів, зареєстрованих у парламенті, не відповідає Європейській конвенції з прав людини та Конституції України. Служба безпеки України зазначила, що з моменту російського вторгнення проти представників УПЦ було порушено 68 кримінальних справ, включаючи звинувачення у державній зраді.

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

González, Miriam. Silencio en Maidán para honrar a los defensores de Ucrania [Тишею на Майдані вшанували захисників України] / M. González // ABC. – Madrid, 2023. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/silencio-maidan-honrar-defensores-ucrania-20231001173530-nt.html>.

1 жовтня відзначається День захисників та захисниць України. У багатьох містах України відбулись заходи, приурочені до свята. Авторка статті журналістка М.

Гонсалес побувала на Майдані Незалежності в Києві о 9 годині ранку, коли проходила хвилина мовчання на честь вшанування захисників і захисниць України в цей день і розповіла про своє враження. За її словами, це була стримана та потужна емоція, що пронизувала кожен куточок Майдана Незалежності.

Kharkiv to build Ukraine's first underground school to protect children [У Харкові збудують першу в Україні підземну школу для захисту дітей] // The Guardian. – London, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/03/russia-ukraine-war-underground-school-kharkiv>.

Міський голова Харкова Ігор Терехов повідомив, що у Харкові з'явиться перша в Україні підземна школа, яку побудують відповідно до найсучасніших нормативних вимог до захисних споруд. Він переконує, що таке укриття дасть змогу продовжити безпечне очне навчання тисяч харківських дітей навіть під час ракетних загроз. За його словами, місто продовжить інвестувати в освіту, тобто скорочення видатків на цей напрямок наступного року не планується. Харків перед початком навчального року організував близько 60 окремих класів на всіх станціях метро, звільнивши місця для навчання більш ніж 1000 дітей.

Pieczyński, Maciej. Wojna i gender. Ukraina między liberalizmem a konserwatyzmem [Війна і гендер. Україна між лібералізмом і консерватизмом] / M. Pieczyński // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/488340/wojna-i-gender-ukraina-miedzy-liberalizmem-a-konserwatyzmem.html>.

Журналіст польського тижневика «Do Rzeczy», фахівець з питань України Мацей Печинський у своїй колонці аналізує статтю українського публіциста Михайла Дубинянського «Війна і гендер» в «Українській правді». Останній задається питанням, яке майбутнє чекає Україну – ліберальне чи консервативне? Відправною точкою для цього роздуму є розширення мобілізації на деякі групи жінок. М. Дубинянський поміщає цю актуальну дискусію в ширший цивілізаційний контекст. Він зауважує, що російське вторгнення мало інший вплив на українців, ніж на українок. За його словами, після 24 лютого українські жінки, на відміну від чоловіків, продовжують жити в реаліях ліберального ХХІ ст., тобто у світі, де на першому місці права особистості, а на другому – обов'язки перед державою та нацією.

Ucrania construirá su primera escuela subterránea en Jarkov [У Харкові в Україні збудують першу підземну школу] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/03/651bce46fdddff97688b4586.html>.

Мер міста Харків Ігор Терехов повідомив, що в місті побудують першу в країні повністю підземну школу, щоб захистити учнів від частих бомбових і ракетних атак росії. За його словами, таке укриття допоможе тисячам харківських дітей безпечно продовжувати очне навчання навіть під час ракетної загрози. У той час як під час війни багато шкіл у прифронтових регіонах були змушені проводити заняття онлайн, у Харкові напередодні навчального року, який розпочався 1 вересня, організували близько 60 окремих класів на всіх станціях метро, створивши простір для навчання понад 1000 дітей.

Harding, Luke. ‘Hearing russian brings me pain’: how war has changed Ukrainian literature [«Чути російську мову мені боляче»: як війна змінила українську літературу] / L. Harding // *The Guardian*. – London, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/04/russian-language-war-ukrainian-literature>.

Британський журналіст та письменник Люк Гардінг зазначає, що у відповідь на вторгнення росії багато українських письменників та видавців відмовилися від російської мови на користь української. За його словами, після 2014 р. багато українців перестали говорити російською, видавництва додали більше українських видань. Львівський книжковий форум, який відбувається у партнерстві з британським фестивалем Britain’s Hay festival, проводиться українською та англійською мовами. У ньому братимуть участь понад 50 письменників. Генеральний директор видавництва «Віват» Юлія Орлова заявила, що книжкова індустрія кардинально змінилася. За її словами, у 2014–2015 рр. відбувся ренесанс української книги.

Escritores ucranianos y extranjeros invocan el poder de la palabra ante la guerra [Українські та зарубіжні письменники звертаються до сили слова перед обличчям війни] // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 08.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/cultura/2023/10/08/6522d43f21efa03c138b4585.html>.

Українські та іноземні письменники зібралися на Львівському книжковому ярмарку, який відбувся всупереч продовженню смертоносних атак росії. Однією з тем, якими був відзначений захід, є пошук формули донесення правди до країн, які не належать до Європи, де багато хто, здається, не розуміє масштабів і наслідків російської агресії. Тисячі людей відвідали десятки публічних дебатів і презентацій книг, шукаючи надії, що слова можуть подолати кордони.

Ako sa Ukrajina dostane do EÚ? Cez tunel. Ukážka z knihy Andrija Lubku Karbid [Як Україна потрапить до ЄС? Через тунель. Уривок із книги Андрія Любки «Карбід»] // *Denník N*. – Bratislava, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3592342/ako-sa-ukrajina-dostane-do-eu-cez-tunel-ukazka-z-knihy-andrija-lubku-karbid/?ref=list>.

Словацький видавничий дім «N Press s.r.» придбав права на видання роману українського письменника Андрія Любки «Карбід» – це авантюрний сатиричний роман про хлопців із Західної України, які риють тунель у Словаччину заради ідеї єдності з Європою та успішної контрабанди. За словами письменника, невдовзі «Карбід» вийде також і хорватською мовою у загребському видавництві «Factura».

Higgins, Charlotte. ‘We have to be very creative to survive’: the show goes on at Kharkiv opera house [«Щоб вижити, нам треба бути дуже креативними»: вистава продовжується у харківській опері] / C. Higgins // *The Guardian*. – London, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/13/we-have-to-be-very-creative-to-survive-the-show-goes-on-at-kharkiv-opera-house-ukraine>.

Головна кореспондентка «The Guardian» з питань культури Шарлотта Гігінс в репортажі з Харкова розповідає про Харківський національний академічний театр

опери та балету ім. М. В. Лисенка. За словами режисера театру Олексія Дугінова, на початку повномасштабного вторгнення більшість труп оперного театру було евакуйовано. У Литву поїхали артисти балету, оперні співаки та музиканти оркестру – близько 250 осіб. З того часу вони гастролюють Словаччиною, Італією, Францією, Бельгією та Молдовою. У Харкові присутня невелика група труп, яка регулярно проводить безкоштовні концерти на підземній автостоянці в центрі міста, а також виїжджає до прифронтових або раніше окупованих міст на південь від Харкова таких, як Ізюм та Слов'янськ. З вересня 2022 р. їм удалося дати 278 невеликих сольних концертів.

Rocfort-Giovanni, Bérénice. Dois-je parler de la guerre à mon enfant ? [Чи варто говорити з дитиною про війну?] / B. Rocfort-Giovanni // L'Obs. – Paris, 2023. – 15.10. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/rue89/20231015.OBS79548/doi-je-parler-de-la-guerre-a-mon-enfant.html>.

У статті журналістка «L'Obs» Береніс Рокфор-Джованні обговорює проблему щодо того, чи слід говорити з дитиною про війну. Вона ділиться своїм досвідом і важкими моментами, коли її син звернув увагу на новини про війну в Ізраїлі та Україні. Журналістка пише, що її син уже пояснює, що відтепер «в новинах ми говоритимемо більше про Ізраїль, ніж про Україну», як і у випадку з кожною кризою. Авторка зазначає, що між пандемією Covid, війною в Україні та заворушеннями в країнах треба публікувати одні й ті самі інструкції: «Як пояснити цей божевільний світ своїм дітям».

Higgins, Charlotte. 'The tuba player is now a machine gunner': classical music on the Ukrainian frontline [«Тубіст тепер кулеметник»: класична музика на українському фронті] / C. Higgins // The Guardian. – London, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/music/2023/oct/16/the-tuba-player-is-now-a-machine-gunner-classical-music-on-the-ukrainian-frontline>.

Головна кореспондентка «The Guardian» з питань культури Шарлотта Гігінс присвятила статтю Національному симфонічному оркестру України, який вперше за 22 роки вирушає в тур Великобританією. Оркестр виступить у 17 місцях, зокрема в Единбурзькому Ашер-холі, Ліверпульській філармонії та лондонському Кадоган-холі. Деякі з музикантів, на запрошення спікера Палати громад парламенту сера Ліндсі Гойла, також зіграють у стінах парламенту. Диригент оркестру Володимир Сіренко зазначив, що цей тур – не лише обмін музикою, але й певна роль у м'якій дипломатії: культуру ніколи не можна відокремлювати від політики. За словами українського композитора Євгена Станковича, повномасштабне вторгнення росії в Україну стало своєрідним двигуном для українського мистецтва, музики та кіно.

Knapová, Adéla. Charkovská elegie: Jak se žije v ukrajinském městě, na které často dopadají ruské rakety [Харківська елегія: Як жити в українському місті, яке часто потрапляє під удари російських ракет] / A. Knapová // Reflex. – Praha, 2023. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/reportaze/121330/charkovska-elegie-jak-se-zije-v-ukrajinskem-meste-na-ktere-casto-dopadaji-ruske-rakety.html>.

Авторка статті чеська журналістка А. Кнапова описує життя в українському місті Харків, яке від початку повномасштабної війни перебуває під прицілом російської армії. За словами авторки, місто було і залишається однією з головних цілей окупантів, адже влада рф мала плани на Харків ще 2014 р., коли країні-агресору вдалося окупувати частину українського Донбасу. За словами А. Кнапової, після того як плани ворога щодо окупації міста провалилися, вони все одно продовжують безжальні бомбардування мирного населення Харкова.

Higgins, Charlotte. Love, grieving, intimacy and enduring war: what is the role now for books and writers in Ukraine? [Кохання, скорбота, близькість і неминуча війна: яка зараз роль книжок та письменників в Україні?] / С. Higgins // The Guardian. – London, 2023. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/oct/21/lviv-book-forum-writers-ukraine-war>.

Головна оглядачка «The Guardian» з питань культури Шарлотта Гігінс присвятила свою статтю ювілейному 30-му Львівському міжнародному Book Forum, якій відбувається на новій локації – у Пороховій вежі – і має доволі насичену і цікаву програму, присвячену темі війни. Його фокусною темою є «Перепис майбутнього». На книжковому ярмарку в змішаному форматі подій – онлайн та офлайн – відбувалися дискусійні панелі, дитяча програма, традиційна ніч поезії і музики, програма видавців, розмови, присвячені вшануванню пам'яті й творчості загиблих від війни українських письменників Вікторії Амеліної та Володимира Вакуленка.

Vincent, Faustine. Sofia Andrukhovych, romancière: «En Ukraine, la mort fait désormais partie intégrante de la vie quotidienne» [Софія Андрухович, прозаїк: «В Україні смерть стала невід'ємною частиною повсякденного життя»] / F. Vincent // Le Monde. – Paris, 2023. – 23.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/10/23/sofia-andrukhovych-romanciere-en-ukraine-la-mort-fait-desormais-partie-integrante-de-la-vie-quotidienne_6196061_3232.html.

У інтерв'ю, яке прозаїк Софія Андрухович дала для «Le Monde», вона пояснює, як війна проникла в життя її співвітчизників та необхідність писати про російське вторгнення в Україну для того, щоб пролити на неї світло інакше. С. Андрухович, українська письменниця та перекладачка, видавши свій щоденник першого року російського вторгнення в Україну під назвою «Все, що є у людини», зазначає, що від дня російського вторгнення 24 лютого 2022 р. слова змінили свою природу і що складно описати цю досвід безжалісної смерті, з якою стикаються українці. С. Андрухович наголошує, що її книга спрямована на те, що не видно на перший погляд, а саме емоції та страхи, які переповнюють людей. Вона прагне розповісти історію російсько-української війни через призму почуттів та емоцій, а не політики, і сподівається, що це допоможе іншим усвідомити ситуацію в Україні та зрозуміти почуття українців.

Follorou, Jacques. Dans l'Ukraine en guerre, la vertu du débat démocratique [В Україні триває війна: цінність демократичних дебатів] / J. Follorou // Le Monde. – Paris, 2023. –

24.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/10/24/dans-l-ukraine-en-guerre-la-vertu-du-debat-democratique_6196171_3232.html.

Журналіст «Le Monde» Жак Фоллору в статті аналізує важливість демократичних дебатів в Україні під час війни. За словами автора, після перших місяців об'єднання в умовах війни в Україні відкривається новий етап, коли громадяни вільно висловлюють свої думки та думки щодо рішень влади. Автор зазначає, що опинившись в тіні війни, Україна розпочала цей новий етап в розвитку, який характерний для демократій, однак питання про те, які наслідки це може мати в умовах війни та боротьби з російською армією, залишається відкритим. Ж. Фоллору також згадує приклади мітингів та протестів громадян, зокрема матерів та дружин військовослужбовців, що відбулися в різних містах України, які протестують проти витрат грошей на проекти, які не мають відношення до війни, та вимагають більшої уваги до потреб військових. Автор наголошує, що це свідчить про важливість вільного обговорення та демократичних процесів в Україні під час важких часів війни.

Nicholson, Rebecca. Ukraine's Stolen Children review – the laughter of the russian children's commissioner is shocking [Огляд «Вкрадених дітей України» – сміх російського уповноваженого у справах дітей шокує] / R. Nicholson // The Guardian. – London, 2023. – 24.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2023/oct/23/ukraines-stolen-children-review-the-laughter-of-the-russian-childrens-commissioner-is-shocking>.

Колумністка «The Guardian» Ребекка Ніколсон розповідає про документальну стрічку «Викрадені діти України», яка транслювалася на британському телебаченні. Кінорежисерка Шахіда Тулаганова показує в стрічці жахливу історію про дітей, які зникли безвісти з України у 2022 р. та вивезені через кілька місяців після вторгнення до росії. Вона зустрічається з членами їхніх сімей та опікунами, а також з тими, хто працює у благодійній організації «Save Ukraine», метою якої є возз'єднання сімей. Фільм завершується визнанням того, що ніхто достеменно не знає, скільки дітей було депортовано чи вивезено з України. Сотні були повернуті, сотні перебувають у російських прийомних сім'ях, але багато хто зник безвісти.

González, Miriam. Los estudiantes ucranianos aprenderán a usar drones en la escuela [Українські школярі навчатимуться користуватися дронами у школі] / M. González // ABC. – Madrid, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/estudiantes-ucranianos-aprenderan-usar-drones-escuela-20231025180247-nt.html>.

Українські школярі вивчатимуть не лише мову, історію чи математику, відтепер вони отримають необхідні знання для керування безпілотниками. Ці курси будуть включені в предмет «Захист України» і уроки не обмежуватимуться військовим використанням безпілотних літальних апаратів. Завдяки цій шкільній підготовці кожен учень матиме базові навички та зможе свідомо обрати військову чи цивільну спеціальність з керування, виробництва, проектування чи модернізації безпілотників.

El capitán del Shakhtar Donetsk visita a un soldado ucraniano que recibe tratamiento en Barcelona [Капітан донецького «Шахтаря» відвідав українського військового, який

лікується в Барселоні] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/25/653947ce21efa07f2b8b45af.html>.

Капітан українського «Шахтаря» Тарас Степаненко скористався своєю присутністю в столиці Каталонії, де його команда зустрінеться з ФК «Барселона» в матчі Ліги чемпіонів, щоб відвідати пораненого українського військового Віталія Шумея, який одужує в лікарні Барселони. Супроводжував Т. Степаненка у візиті тренер воротарів «Шахтаря», колишній голкіпер Андрій Пятов. Разом вони поговорили з батьком солдата, який супроводжує сина в процесі реабілітації в Інституті Гутмана в Барселоні.

Knapová, Adéla. Most přes řeku Irpiň se stal symbolem utrpení ukrajinských civilistů. Vedle zničeného už ale stojí nový [Міст через річку Ірпінь став символом страждань мирного українського населення. Але поряд із зруйнованим уже стоїть новий] / А. Кнаповá // Reflex. – Praha, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/reportaze/121535/most-pres-reku-irpin-se-stal-symbolem-utrpeni-ukrajinskych-civilistu-vedle-zniceneho-uz-ale-stoji-novy.html>.

Журналістка чеського видання «Reflex» А. Кнапова описує Україну, а саме місто Ірпінь, яке потихеньку відновлюється. Міст через річку Ірпінь, який є природним бар'єром для доступу до столиці, ще до війни був важливою під'їзною дорогою. Після атаки російських військ українська армія була змушена зруйнувати його, як і інші мости поблизу, щоб ускладнити просування агресорів. Вже давно пролягає тимчасова дорога через річку. По всій Україні міста та селища намагаються якомога швидше повернутися до «нормального» життя в умовах війни. Для автора статті є загадка, звідки в українців беруться моральні та фізичні сили і матеріальні засоби, щоб захистити свою країну.

Járkiv intenta una cierta normalidad bajo la amenaza de un ataque en cualquier momento [Харків намагається досягти певної нормальності під загрозою нападу в будь-який момент] // ABC. – Madrid, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/jarkiv-intenta-cierta-normalidad-bajo-amenaza-ataque-20231031000910-vi.html>.

Редакційна стаття видання описує Харків, як і жителі цього міста, «місто із заліза та бетону» за свій опір російському вторгненню. Харківчани залишаються зухвалими та зосередженими на «тут і зараз», намагаючись жити далі перед обличчям загрози атак з сусіднього кордону.

ЯДЕРНИЙ ТЕРОР РОСІЇ

Sommerlad, Joe. Why did russia invade Ukraine? [Чому росія вторглася до України?] / J. Sommerlad // The Independent. – London, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/when-did-russia-invade-ukraine-b2420230.html>.

Журналіст Джо Соммерлад в статті акцентує увагу на тому, що зі зростанням опору України зростають і загрози путіна, викликаючи у всьому світі стурбованість перспективою розв'язання ядерної війни. Президент України Володимир Зеленський заявив, що російські чиновники почали готувати своє суспільство до можливого

використання ядерної зброї, але додав, що він не вірить, що кремль готовий її застосувати. В. Зеленський наполягає на тому, що необхідно діяти вже зараз, щоб запобігти реалізації цього сценарію, вказуючи на те, що загрози росії є ризиком для всієї планети і що Москва вже зробила крок, окупувавши ЗАЕС.

Hammer, Mathias. Russia's latest threat: new nuclear tests [Остання загроза росії: нові ядерні випробування] / M. Hammer // Time. – New York, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://time.com/6320924/russia-putin-nuclear-test-threat/>.

Оскільки війна в Україні дедалі більше заходить у глухий кут, російські експерти із зовнішньої політики та представники засобів масової інформації наполягають на новому вигляді ескалації: поновленні ядерних випробувань. Експерт з ядерного нерозповсюдження в Інституті міжнародних досліджень Міддлбері в Монтерей (MIIIS) Джеффри Льюїс заявляє, що росія використовує ядерне бряцання як спосіб отримати важіль впливу на Україну. Росіяни намагаються тримати в заручниках все, що можуть, щоб досягти свого в Україні. Після повномасштабного вторгнення росії в Україну переговори щодо контролю над озброєннями зайшли в глухий кут. Президент Володимир Путін призупинив дію Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь, що обмежує ядерні арсенали.

Sharma, Shweta. Russian drones likely targeted Khmelnytskyi nuclear power station, Zelensky says [Зеленський заявив, що російські безпілотники, ймовірно, атакували Хмельницьку АЕС] / S. Sharma // The Independent. – London, 2023. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/russia-attack-nuclear-power-plant-khmelnytskyi-b2436192.html>.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що удар російського безпілотника на заході України, ймовірно, був націлений на Хмельницьку АЕС – одну з чотирьох найбільших ядерних електростанцій країни. Генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії Рафаель Гроссі висловив тривогу щодо атаки, внаслідок якої тимчасово постраждали системи радіаційного контролю об'єкту. Міжнародне агентство з атомної енергії повідомило, що вибухи від атаки безпілотника не вплинули на роботу станції або її підключення до мережі, але викликали стурбованість щодо близькості атаки.

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ АКЦІЇ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Ohara, Atsushi. Woman creates film company to show Ukrainian movie in Japan [Жінка створює кінокомпанію для показу українського кіно в Японії] / A. Ohara // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/15015290>.

Японська продюсерка Нацумі Кокава адаптувала український анімаційний фільм-фентезі «Викрадена принцеса» (режисер Олег Маломуж) для японської публіки та організувала всеяпонський прокат фільму. Показ для дітей та підлітків відбувся за сприяння буддійської організації «Рішшю Косейкай».

Az ukrajnai háború fotografikus ábrázolása kerül előtérbe a „Határátlépések. A képek politikája” című kiállításon a Sapa Központban [Фотозображення війни в Україні виходить на перший план у виставці «Перетини кордону. Політика образів» у Sapa Center] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 20.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3212746_kiallitas-ukrajna-haboru.

Виставка «Перетини кордону. Політика образів», що проходить у музеї Будапешта «Sapa Center», присвячена українській війні, представляючи її фоторепрезентацію. Виставка складається із зображень та відеоінсталяцій художників із двадцяти різних країн, які зображують жахи війни в Україні та її наслідки. Мета виставки – представити різноманітність репрезентації та відповідальності ЗМІ. На виставці можна побачити світлини, які показують зміни в українському середовищі. На виставці представлено як документальні, так і образотворчі фотографії та окреслено різні аспекти війни, зокрема вплив війни на людей, довкілля та повсякденне життя.

АНТИПУТІНСЬКИЙ РУХ В РОСІЇ

Enquête ouverte à Paris «pour suspicion d’empoisonnement» de la journaliste russe qui a brandi une pancarte à la télévision [У Парижі відкрито розслідування «за підозрою в отруєнні» російської журналістки Марини Овсяннікової, яка розмахувала плакатом на телебаченні] // L’Obs. – Paris, 2023. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20231012.OBS79415/enquete-ouverte-a-paris-pour-suspicion-d-empoisonnement-de-la-journaliste-russe-qui-a-brandi-une-pancarte-a-la-television.html>.

У статті «L’Obs» розглядається розслідування щодо підозри в отруєнні російської журналістки Марини Овсяннікової, відомої своїм виступом на російському державному телебаченні проти вторгнення в Україну. М. Овсяннікова, яка втекла до Франції в жовтні 2022 р., була засуджена в росії. Вона стверджує, що її отруїли росіяни поблизу її дому у центрі Парижа і навіть розповідала про загрози життю після втечі з росії. Однак наразі розслідування не підтвердило факти отруєння. М. Овсяннікова була засуджена заочно на 8,5 років в’язниці в росії за критику російської армії і розповсюдження хибної інформації про російські збройні сили. Її справа викликала велике занепокоєння щодо свободи преси та прав людини.

БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНИ

Az ukrán háború kárvallottjainak a megsegítésére költi pénzjutalmát a friss magyar Nobel-díjas [Нещодавній угорський нобелівський лауреат витрачає свої премії на допомогу постраждалим українцям] // **Portfolio**. – Budapest, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20231003/az-ukran-haboru-karvallottjainak-a-megsegitesere-kolti-penzjutalmat-a-friss-magyar-nobel-dijas-643419>.

Нещодавно обраний угорський лауреат Нобелівської премії з фізики доктор Ференц Краус пожертвує свою грошову премію на допомогу постраждалим українцям. Ф. Краус, який є угорським вченим, що живе в Німеччині, отримав Нобелівську премію з фізики разом з двома іншими вченими за дослідження в галузі атосекундної фізики. У статті повідомляється, що доктор Ф. Краус заснував організацію Science 4 People, яка допомагає людям, які постраждали від війни в Україні. Він пожертвує свою грошову премію на підтримку проектів цієї організації. Одним із перших проектів S4P було надання допомоги 30 дітям, які втратили домівки в наслідок війни.

Jones, Tony. Catherine, Princess of Wales, sends six-word message to the people of Ukraine [Кетрін, принцеса Уельська, надіслала послання із шести слів народу України] / **T. Jones // The Independent**. – London, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/catherine-princess-of-wales-kate-middleton-ukraine-b2423871.html>.

Принцеса Уельська Кетрін відвідала переселенців з України, які тимчасово проживають у Беркширі. Під час візиту до громадського центру Vsi Razom вона допомогла запакувати посилки, наповнені їжею, одягом і засобами гігієни, які відправлять до України людям, що найбільше постраждали від російського вторгнення. На коробці Кейт написала послання підтримки, в якому йдеться: «Ми всі думаємо про вас». Майбутня королева відвідала низку заходів щодо підтримки народу України та його боротьби проти режиму путіна.

Japan to provide remote medical care, smart farming tech to Ukraine [Японія надасть Україні дистанційну медичну допомогу та технології розумного землеробства] // **Japan Today**. – Tokyo, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/national/japan-to-provide-remote-medical-care-smart-farming-tech-to-ukraine>.

Як повідомили урядові джерела, Японія прагне надати Україні послуги дистанційного медичного обслуговування та технології розумного землеробства, щоб допомогти відродити її економіку та відновити території країни, зруйновані вторгненням росії. Ці заходи стануть основою співпраці японських компаній і будуть оприлюднені на зустрічі в Японії на початку наступного року для сприяння економічній реконструкції в східноєвропейській країні. Надання цифрових медичних послуг дозволить японським лікарям надавати медичну допомогу постраждалим в Україні, надсилаючи їхні УЗД до Японії. Японія також сподівається допомогти Україні з її врожайністю пшениці та соняшнику за допомогою методів землеробства, які використовують датчики та технології штучного інтелекту, які можуть допомогти забезпечити оптимальну кількість води або, наприклад, добрив. Серед інших заходів

підтримки України Японія також розглядає можливість надання країні технологій очищення води та кібербезпеки.

Altosaar, Aimar. Eestist läkitati Ukraina rindele järjekordsed viis maasturit [Ще п'ять позашляховиків відправили з Естонії на український фронт] / A. Altosaar // Postimees. – Tallinn, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7876886/eestist-lakitati-ukraina-rindele-jarjekordsed-viis-maasturit>.

Український культурний центр у Естонії відправив на український фронт ще п'ять позашляховиків, які доставлять на фронт 1200 траншейних свічок, виготовлених в Українському культурному центрі, та вовняні речі від естонських жінок. Проводили колону позашляховиків голова Українського культурного центру Б. Лютюк і посол України в Естонії М. Кононенко, а благословив священник Греко-Католицької Церкви України Р. Кіх.

ВІЙСЬКОВІ ТРЕНУВАННЯ ЗСУ В КРАЇНАХ СВІТУ

Rai, Arpan. Grant Shapps reveals military training plans inside Ukraine [Грант Шеппс розкриває плани військової підготовки на території України] / A. Rai // The Independent. – London, 2023. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/ukraine-military-training-grant-shapps-russia-b2421763.html>.

Репортерка новин «The Independent» Арпан Рай інформує, що новий міністр оборони Великої Британії Грант Шеппс хоче розширити програму підготовки українських військ і, можливо, навіть проводити їх на території України. Британія досі уникала офіційної військової присутності в Україні, щоб уникнути прямого конфлікту з росією. Також Г. Шеппс під час візиту до Києва обговорював з Президентом України Володимиром Зеленським більш активну роль Британії у захисті цивільних комерційних суден у Чорному морі від атак росії.

ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ

Ziemkiewicz, Rafał A.. Sojusznik albo zasób – wybór Ukrainy [Союзник чи засіб – вибір України] / R. A. Ziemkiewicz // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 01.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/487140/ziemkiewicz-sojusznik-albo-zasob-wybor-ukrainy.html>.

Польський письменник-фантаст, журналіст, політичний та економічний оглядач і публіцист Рафал Земкевич вважає що сьогодні існує «простий вибір: якщо Україна хоче бути в російсько-німецькому блоці, вона буде для Польщі ворогом, якщо вона хоче бути в блоці з Польщею та Америкою, то в наших інтересах буде її підтримувати». Р. Земкевич пише, що «антипольський поворот» у політиці Президента України Володимира Зеленського можна було помітити ще кілька тижнів тому – його політичну механіку описав на сторінках тижневика «Do Rzeczy» Мацей Печинський – але до громадської думки ця зміна дійшла лише після слів Президента України в Нью-Йорку. Одні поляки сприйняли повернення В. Зеленського до політики попередників як чорну невдячність, а інші «злісно раділи» зі словами «я ж тобі казав». Автор жалкує, що не почув самого правомірного і найнеобхіднішого висновку, що в політиці завжди треба мати «план Б».

Piecznyński, Maciej. Zboże rozbratu [Зерна розбрату] / М. Piecznyński // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 01.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/487326/polska-ukraina-pieczynski-zboze-rozbratu.html>.

Журналіст тижневика «Do Rzeczy», фахівець з питань України Мацей Печинський у своїй статті аналізує як медіа України коментують польсько-українську «холодну війну» і робить висновок, що «антипольський і пронімецький поворот у політиці Києва став фактом». Наприклад, автор обурюється тим, що український інвестбанк ір і фінансовий експерт Сергій Фурса в розмові з журналісткою Яніною Соколовою поклав частину відповідальності за зерновий конфлікт на колишнього міністра сільського господарства Польщі Генрика Ковальчика, який влітку 2022 р. закликав аграріїв почекати з продажем пшениці та ріпаку до зими, адже тоді через війну в Україні на них зростуть ціни. За словами С. Фурси, нинішня суперечка є неминучим побічним ефектом євроінтеграційних прагнень Києва, адже зараз зважують умови, за яких Україна вступить до ЄС.

Veser, Reinhard. Ficos Sieg ist ein Warnzeichen [Перемога Фіцо є тривожним знаком] / R. Veser // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/slowakei-ficos-wahlsieg-ist-ein-warnzeichen-19214127.html>.

За словами журналіста газети «Frankfurter Allgemeine» Рейнхарда Весера, причини перемоги популіста Р. Фіцо на виборах у Словаччині різні і вони криються у словацькій внутрішній політиці. Одним із ключових меседжів його кампанії було скасування санкцій проти росії та припинення військової підтримки України. Автор вважає, що те, що сталося у Словаччині, є тривожним знаком і чим довше триватиме загарбницька війна росії проти України тим більший тягар ляже на західні держави, тим більша ймовірність того, що це станеться і в інших країнах. На думку журналіста, як і в Словаччині, проросійські тролі активно намагатимуться розпалити невдоволення та поляризацію всюди на Заході, де незабаром мають відбутися вибори.

Warzecha, Łukasz. W sprawie Ukrainy «Do Rzeczy» miało rację [У випадку з Україною «Do Rzeczy» мав рацію] / Ł. Warzecha // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/487086/warzecha-w-sprawie-ukrainy-do-rzeczy-mialo-racje.html>.

Лукаш Варжеха, польський журналіст і політичний оглядач з націоналістичними та антиукраїнськими поглядами, який постійно попереджав, що «беззастережна підтримка Києва починає виглядати вже як серйозна помилка стратегії, яка може мати негативні наслідки», тепер заявляє, що він таки мав рацію. Він закидає польським офіційним особам і журналістам, які викривали тижневик «Do Rzeczy» як «проросійський» і пильно стежили за кожним відхиленням від лінії абсолютної любові до України та її лідера, відсутність тепер реакції на слова прем'єрміністра Польщі Матеуша Моравецького про те, що «Президенту Зеленському хочу сказати, щоб більше ніколи не ображав поляків!».

Bingener, Reinhard. „Ein Spiegel dafür, wie in Deutschland Debatten verlaufen“ [«Дзеркало того, як проходять дебати в Німеччині»] / R. Bingener // **Frankfurter Allgemeine.** – Frankfurt am Main, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/fracking-in-deutschland-welche-rolle-spielt-russland-bei-der-debatte-19214096.html>.

За словами редактора газети «Frankfurter Allgemeine» Рейнхарда Бінгенера, немає ознак того, що Німеччина покладатиметься на фрекінг для розробки своїх внутрішніх запасів природного газу. Відповідні поступи були після нападу росії на Україну, однак вони були негайно задушені. Федеральний канцлер О. Шольц і міністр економіки Р. Габек зайняли чітку позицію проти фрекінгу, як і уряд землі Нижня Саксонія, де, поряд з Північним Рейном-Вестфалією, знаходяться найбільші родовища. Колишній президент Федерального інституту геонаук і природних ресурсів (BGR) Х.-Й. Кюмпель вважає відмову наступною великою помилкою в енергетичній політиці Німеччини.

Põllusaaduste sissevedu Venemaalt Lätisse on sõja ajal kasvanud kolm korda [Імпорт сільгосппродукції з росії до Латвії за час війни зріс утричі] // **Postimees.** – Tallinn, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://maailm.postimees.ee/7866776/miljonitulu-kremlile-pollusaaduste-sissevedu-venemaalt-latisse-on-soja-ajal-kasvanud-kolm-korda>.

Згідно з дослідженням Латвії, незважаючи на те, що зараз країна імпортує значно менше товарів з росії, ніж до вторгнення росії в Україну, імпорт кормів для тварин та інших сільськогосподарських продуктів все ще приносить москві сотні мільйонів євро доходу. росія є одним із найбільших у світі експортерів продовольства, а у 2022 р. зріс експорт сільськогосподарської продукції, в чому, ймовірно, відіграють певну роль товари, вкрадені з окупованого півдня України.

Damen eist compensatie overheid om sancties tegen Rusland [Компанія «Damen» вимагає від уряду компенсації за санкції проти росії] // **De Telegraaf.** – Amsterdam, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/financieel/698181084/damen-eist-compensatie-overheid-om-sancties-tegen-rusland>.

Після російського вторгнення в Україну Євросоюз запровадив численні санкції проти росії і, серед іншого, заборонив експорт судноплавних технологій. Суднобудівна нідерландська компанія «Damen» уклала контракти з російськими замовниками ще до початку війни, але через санкції вже не могла поставляти замовлені судна. Це коштувало верфі грошей і компанія вимагає від нідерландського уряду компенсації за фінансову шкоду в результаті санкцій проти росії і подала відповідний позов до суду.

Kukiz: Ukraina jest skorumpowana do cna [П. Кукіз: Україна корумпована до дна] // **Do Rzeczy.** – Warszawa, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/488334/pawel-kukiz-ukraina-jest-skorumpowana-do-cna.html>.

Польський політик, музикант, актор та голова парламентської партії «Kukiz'15» Павел Пйотр Кукіз заявив, що Україна «корумпована до глибини душі», «це країна, де демократія зовсім незнайоме слово». На думку П. П. Кукіза, політики правлячої партії та ЗМІ зробили помилку, ставлячись до українців «як до нації, яка колись мала повну

демократію і яку раптом росіяни позбавили цієї демократії». За словами польського політика, Україна є «тотально корумпованою» країною. П. П. Кукіз зазначив, що неодноразово наголошував на необхідності проводити «жорстку політику» щодо Києва, надаючи допомогу «в межах можливостей і логіки». Він додав, що «насамперед треба думати про безпеку Польщі».

Vilars, Timothée. Slovaquie, Hongrie, Etats-Unis... Le vent est-il en train de tourner sur le soutien occidental à l'Ukraine ? [Словаччина, Угорщина, Сполучені Штати... Чи обертається хвиля на підтримку України Заходом?] / T. Vilars // L'Obs. – Paris, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20231006.OBS79147/slovaquie-hongrie-etats-unis-le-vent-est-il-en-train-de-tourner-sur-le-soutien-occidental-a-l-ukraine.html>.

У статті Тімоті Віллара в «L'Obs» йдеться про еволюцію підтримки України Заходом. Автор підкреслює ознаки тріщин на західному фронті, який підтримував Київ після вторгнення росії в Україну. За словами автора, кілька подій викликають занепокоєння щодо подальшої підтримки України Словаччиною, яка є членом ЄС і НАТО, і її підтримка України була цінною. Автор відмічає дипломатичну кризу між Польщею та Україною через економічні розбіжності. Т. Віллар резюмує, що через означені події підтримка Заходом України може бути не такою сильною, як колись, проте Україна продовжує покладатися на міжнародну допомогу для врегулювання ситуації і моніторинг розвитку подій у цих дипломатичних відносинах є важливим для розуміння впливу на ситуацію в Україні.

Muneo Suzuki confident Russia will win war against Ukraine [Мунео Судзукі впевнений, що росія переможе у війні проти України] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/15022933>.

Японський депутат Мунео Сузукі поїхав у країну-агресор росію на зустріч із заступником міністра закордонних справ рф руденком. М. Сузукі став першим японським законотворцем, який відвідав росію після її повномасштабного вторгнення в Україну. Як зазначає ЗМІ, депутат – член опозиційної партії «Партія відновлення Японії» і давній борець за тісні зв'язки з москвою. Міністерка закордонних справ Японії Йоко Камікава заявила, що М. Сузукі не повідомляв японський уряд про свій план відвідати Москву задалегідь. Про поїздку він попередив лише верхню палату парламенту. Водночас генеральний секретар кабінету міністрів країни Хірокадзу Мацуно зазначив, що Японія закликала своїх громадян уникати поїздки у росію незалежно від мети їхнього візиту. Політсила, у яку входить депутат, заявила, що проти парламентаря застосують дисциплінарні заходи через невиконання необхідних процедур перед поїздкою.

Pabriks: Kara izraisīšanā Izraēlā un Gazas joslā savu lomu spēlējusi arī Krievija [Пабрікс: росія також зіграла свою роль у провокуванні війни в Ізраїлі та секторі Гази] // Diena. – Rīga, 2023. – 09.10. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/viedokli/pasaule/pabriks-kara-izraisisana-izraela-un-gazas-joslā-savu-lomu-spelejusi-ari-krievija-14306654>.

В статті для видання засновник дослідницького центру «Northern European Policy Center», колишній міністр оборони Латвії А. Пабрікс висловив думку відносно війни в Ізраїлі та її впливу на розв'язану росією війну в Україні. А. Пабрікс упевнений, що росія також зіграла свою роль у розв'язанні війни в Ізраїлі та секторі Гази. За його словами, не можна заперечувати, що росії важко у війні з Україною і тому росії потрібні інші кризи на Заході, які б допомогли зменшити військовий, дипломатичний і політичний тиск із Заходу.

Energiecrisis zorgt voor veel meer zonnepanelen op daken [Енергетична криза означає збільшення кількості сонячних панелей на дахах] // *Algemeen Dagblad*. – Amsterdam, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/binnenland/energiecrisis-zorgt-voor-veel-meer-zonnepanelen-op-daken~ad699da0/>.

За даними Нідерландського агентства підприємств, зростання кількості сонячних панелей на дахах нідерландців стрімко зросла у 2022 р. через дорогий газ через війну в Україні. У той же час статистичне управління Нідерландів повідомляє, що споживання енергії різко впало через високі ціни. Нідерланди мають найбільшу кількість сонячної енергії, виробленої на душу населення в Європі. За даними статистичного управління Нідерландів, на даний момент покрито понад 2 мільйони житлових дахів.

Temat Ukrainy w debacie Polsat News. Fogiel: Polski interes przede wszystkim [Тема України в дебатах Polsat News. Р. Фогель: польські інтереси перед усім] // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/490905/debata-polsat-news-fogiel-o-relacjach-polski-z-ukraina.html>.

Радослав Фогель, депутат Сейму Польщі від політичної партії «Право і справедливість», під час дебатів Polsat News навколо питання «Як структурувати польсько-українські відносини, враховуючи співпрацю на військовому, економічному та історичному рівнях, а також участь у повоєнній відбудові України» заявив, що у відносинах з Україною Польща захищатиме свої економічні інтереси. Стосунки з Україною, на думку польського політика, «мають ґрунтуватися насамперед на польських національних інтересах». При цьому він заявив, що «сьогодні вже ніхто не сумнівається, що незалежна Україна, яка протистоятиме російському вторгненню, є національним інтересом Польщі, але водночас Польща захищатиме власні інтереси, інтереси своїх фермерів та економічні інтереси там, де їм є загроза».

Samorodni, Oleg. Oleg Samorodni: Moskva uus katse. Kui ise sõda lõpetada ei oska, õhuta konflikte mujal [Олег Самородний: Нова спроба москви. Якщо ви самі не знаєте, як закінчити війну, розпалюйте конфлікти в іншому місці] / О. Samorodni // *Eesti Päevaleht*. – Tallinn, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120238549/oleg-samorodni-moskva-uus-katse-kui-ise-soda-lopetada-ei-oska-ohuta-konflikte-mujal>.

На думку естонського журналіста українського походження Олега Саморднього, «затрягши» у війні в Україні, московські можновладці несамовито шукають способів уповільнити катастрофу, що насувається на росію. Автор вважає, що нічого кращого, як провокувати та розпалювати війни у так званих гарячих точках, кремлівські

мерзотники не придумали. О. Самородній наголошує, що кремль, очевидно, сподівається стати мирним посередником в Ізраїлі та, на щастя, дарма.

Baumgart, Aaron. Kreml wittert Chance „Diese Idioten“, wettet Medwedew und offenbart Russlands Kalkül beim Israel-Krieg [«Ці ідіоти», — лютує Медведєв, розкриваючи розрахунки росії у війні проти Ізраїлю] / A. Baumgart // Focus. – Berlin, 2023. – 10.10. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/kreml-wittert-grosse-chance-diese-idioten-wettet-medwedew-und-zeigt-kalkuelvon-russland-beim-israel-krieg_id_221537254.html.

Експерти попереджають, що атака ХАМАС на Ізраїль має наслідки в усьому світі й особливо може зіграти на руку путіну та його загарбницькій війні в Україні, що росія може зловживати близькосхідним конфліктом у власних інтересах. Для багатьох експертів очевидно, що близькосхідний конфлікт відволікає увагу від подій в Україні. Американський політолог Е. А. Міхта пише, що ця «атака створює новий театр війни», чинить додатковий тиск «на західні поставки зброї та боєприпасів». Цю оцінку поділяє і професор східноєвропейських студій Університету Санкт-Галлена У. Шмід.

Bruveris, Vytautas. Vytautas Bruveris. Teroristai tikisi, kad priešai pagaliau pakriks. Bet gal bus priešingai? [Вітовт Бруверіс. Терористи сподіваються, що їхні вороги нарешті впадуть. Але, може, буде навпаки?] / V. Bruveris // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/konfliktai-ir-saugumas/2023/10/10/news/vytautas-bruveris-teroristai-tikisi-kad-priesai-pagaliau-pakriks-bet-gal-bus-priesingai--28680729>.

За словами литовського журналіста і політичного оглядача Вітаутаса Бруверіса, в Ізраїлі не пов'язували режими росії та Ірану, а також основні групи ісламського тероризму, як єдину силу проти Західної цивілізації і демократії. В контексті реальної політики і, насамперед, війни в Україні, ізраїльський уряд і держава залишилися осторонь загальної лінії Заходу. Автор вважає, що росія стоїть за ХАМАС пліч-о-пліч з Іраном та рештою братства, що це одна група, яка спільно допомагає одна одній як в Україні, так і на Близькому Сході. Тож не виключено, за словами В. Бруверіса, що війна в Ізраїлі стане стимулом для всієї цивілізованої спільноти об'єднати зусилля та розпочати рішучу боротьбу з глобальним альянсом диктаторів і терористів.

Russia fails to win back seat on human rights council after UN [росії не вдалося отримати місце у Раді з прав людини після голосування в ООН] // The Guardian. – London, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/10/russia-fails-to-win-back-seat-on-human-rights-council-after-un-vote>.

росія зазнала поразки у своїй спробі повернути собі місце у вищому органі ООН з прав людини значною більшістю голосів на Генеральній асамблеї, яка в 2022 р. проголосувала за зупинення повноважень москви після її вторгнення в Україну. І хоча за результатами голосування, 83 голоси, які отримала рф, репрезентують менше половини 193 країн-членів ООН, безсумнівно, існує стурбованість, особливо з боку України та її західних союзників, з приводу того, що підтримка москви була настільки високою. Заступник посла США Роберт Вуд заявив Раді безпеки, що переобрання росії

в Раду з прав людини, хоча вона відкрито продовжує скоювати військові злочини та інші злочини, стане потворною плямою, яка підірве довіру до цього інституту.

Gudavičius, Stasys. Kariuomenės vadas: pajėgoms stiprinti turime 3–5 metus (I dalis) [Командувач армією: У нас є 3-5 років на посилення сил (Частина I)] / S. Gudavičius // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/10/10/kariuomenes-vadas-pajegu-stiprinimui-turime-35-metus-i-dalis#ixzz8GOjizUUK>.

Командувач Литовською армією генерал В. Рупшис відзначив, що Литва в міру своїх можливостей сприяє військовій підтримці України, наприклад, збирає так звану коаліцію з розмінування. Однак у подкасті «Контексти» видання «Verslo žinios» командувач визнав, що зараз багато уваги потрібно приділяти поповненню литовських військових складів і підготовці збройних сил.

Vincze, Hajnalka. Az ukrán háború a NATO-t varázsszerként éleszti újra. De meddig tart a hatása? [Війна в Україні немов за помахом чарівної палички відроджує НАТО. Але як довго триває ефект?] / H. Vincze // Portfolio. – Budapest, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20231011/az-ukran-haboru-a-nato-t-varazsszerkent-eleszti-ujra-de-meddig-tart-a-hatasa-644801>.

Експертка Інституту дослідження зовнішньої політики Хайналка Вінче аналізує вплив війни в Україні на НАТО та європейську оборонну політику. Зокрема, авторка концентрує увагу на війні в Україні і НАТО, зазначаючи, що внаслідок російсько-української війни НАТО швидко посилило свою присутність у Європі. Чисельність американських військ збільшилася, оборонні плани були введені в дію, а потенціал НАТО зміцнився. Єдність НАТО: єдність і спільнота НАТО зараз є головним посланням. В статті також згадуються деякі проблеми, зокрема авторка наголошує, що НАТО має боротися за збільшення військових витрат держав-членів.

Megszületett a döntés, Magyarország is beszáll: a világ legmodernebb rakétarendszerei védik majd Európát [Рішення прийняте, Угорщина теж долучається: Європу захищатимуть найсучасніші у світі ракетні системи] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20231012/megszuletett-a-dontes-magyarorszag-is-beszall-a-vilag-legmodernebb-raketarendszerei-vedik-majd-europat-645141>.

В редакційній статті йдеться про крок, який зробила Угорщина разом із 9 іншими європейськими країнами щодо спільного придбання систем протиповітряної оборони. Угода спрямована на заповнення недоліків у протиповітряній обороні, які виникли через війну в Україні. Під час зустрічі міністрів оборони НАТО у Брюсселі Угорщина, Бельгія, Чехія, Данія, Естонія, Нідерланди та Литва підписали угоду, яка надає правову підставу для спільних закупівель систем протиповітряної оборони. Ця угода створює групу з десяти країн, яка очолює ініціативу Європейського військового патруля (European Sky Shield Initiative), яка складається з 19 країн під керівництвом Німеччини. Очікується, що перші угоди будуть укладені протягом трьох-чотирьох місяців. Ці засоби земельної протиповітряної оборони, такі як ракети Patriot від Raytheon та система IRIS-T, вироблена німецьким виробником Diehl, призначені для перехоплення

вхідних ракет. Після закінчення холодної війни багато країн-членів НАТО скоротили кількість своїх протиповітряних військ. Проте ця ситуація драматично змінилася після початку російсько-української війни, що спонукало країни НАТО вирішити виправити недоліки в протиповітряній обороні та забезпечити Україну системами протиповітряної оборони. Ініціатива Європейського військового патруля була створена рік тому і об'єднує 19 країн, включаючи Велику Британію, країни Балтії та кілька країн Східної Європи. Метою ініціативи є спільні закупівлі систем протиповітряної оборони для скорочення часу поставки, замість розробки нових систем. Франція протистоїть цій ініціативі, оскільки підтримує розвиток європейських систем і вважає, що ініціатива підштовхує до нових залежностей від країн і компаній, які виробляють системи протиповітряної оборони.

Paet, Urmas. Veealuse taristu rikkumine võib olla omaette sihtmärk [Порушення підводної інфраструктури може бути саме по собі метою] / U. Paet // Postimees. – Tallinn, 2023. – 12.10. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7874850/urmas-paet-veealuse-taristu-rikkumine-voib-olla-omaette-sihtmark>.

Член Європарламенту Урмас Паєт зазначає, що старі ілюзії зруйновані, що показали дії росії в Україні, а також у інших країнах, зокрема в контексті того, що вони не відступлять. На його думку, руйнування газопроводу та кабелю зв'язку між Естонією та Фінляндією є ще одним доказом того, що європейська безпека піддається нападу. Виявлення руху суден російського походження в районі руйнування газопроводу, телефонні дзвінки лідерів НАТО та Євросоюзу керівникам урядів Фінляндії та Естонії підтверджують, що це дуже серйозна акція.

Vyšniauskaitė, Birutė. Karybos ekspertas – apie „Hamas“ atakos įtaką Ukrainai ir didžiausią klausimą dėl JAV ir Izraelio [Військовий експерт про вплив нападу ХАМАС на Україну та найбільше питання про США та Ізраїль] / V. Vyšniauskaitė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/10/13/news/karybos-ekspertas-apie-hamas-atakos-itaka-ukrainai-ir-didziausia-klausima-del-jav-ir-izraelio-28710773>.

Литовський військовий експерт А. Навіус розповів про розвиток війни в Ізраїлі та як це вплине на ситуацію в Україні, яку атакує росія. Він зазначив, що військові дії проти Ізраїлю, швидше за все, були сплановані заздалегідь і не тільки ХАМАС, але і у кремлі. Автор упевнений, що позиції України через початок війни в Ізраїлі слабшають і зараз центр західної стурбованості в Ізраїлі, а не в Україні.

Moynihan, Lydia. Jamie Dimon warns it's 'most dangerous time' in 'decades' [Джеймі Даймон попереджає, що це «найнебезпечніший час» за «десятиліття»] / L. Moynihan // New York Post. – New York, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/13/jamie-dimon-warns-its-most-dangerous-time-in-decades/>.

Головний виконавчий директор «JPMorgan Chase» Джеймі Даймон передбачає, що зараз може бути найнебезпечніший час, який світ бачив за останні десятиліття. Провідний банкір Уолл-стріт заявив, що війна в Україні, посилена нападами на Ізраїль, може мати далекосяжні наслідки для енергетичних і продовольчих ринків, світової

торгівлі та геополітичних відносин. Глава найбільшого у світі банку додав, що хвильовий ефект вийде далеко за межі регіону. Крім геополітичних проблем, Д. Даймон додав, що приводом для занепокоєння є борг США, що росте, у розмірі 33,5 трлн дол. – найбільший бюджетний дефіцит у мирний час.

Mallees, Nojoud Al. Macklem says BoC will have to decide whether to be patient or to raise rates further [Маклем каже, що BoC доведеться вирішити, чи бути терплячим, чи ще підвищувати ставки] / N. A. Mallees // *The Toronto Sun*. – Toronto, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://torontosun.com/news/national/macklem-says-boc-will-have-to-decide-whether-to-be-patient-or-to-raise-rates-further>.

Керуючий Банку Канади Тіфф Маклем провів віртуальний круглий стіл із журналістами в кулуарах щорічного засідання Міжнародного валютного фонду в Марракеші (Марокко). Т. Маклем сказав, що базова інфляція, яка усуває волатильність цін, залишається стабільною протягом останніх шести-вісім місяців і немає тенденції до зниження базової інфляції, що викликає занепокоєння. Т. Маклем заявив, що річний рівень інфляції в Канаді в серпні становив 4 %. За його словами, вторгнення росії в Україну в лютому 2022 р. мало істотний вплив на ціни на сировину, сприяючи зростанню інфляції.

Zirnis, Egils. Neizrakstīsim nabadzības apliecību krieviem [Давайте не видавати росіянам довідки про бідність] / E. Zirnis // *Diena*. – Rīga, 2023. – 14.10. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/sestdiena/sestdienas-salons/neizrakstisim-nabadzibas-apliecibu-krieviem-14306925>.

Адвокат Л. Лієпа в статті для видання, коментуючи внутрішньополітичні проблеми Латвії, пов'язані з російською агресією в Україні, зазначив, що було великою помилкою припущення про те, що імперія розвалилася в 1991 р. Л. Лієпа висловив думку, що сподівався на те, що коли «почалася війна проти України нація повстане, скине путіна, буде новий Єльцин», але, «виявляється, суспільство зовсім інше». Л. Лієпа розповів про те, як Латвії, де також постійно проживає велика кількість російських громадян, слід діяти під час спалахів російського реваншизму, як зміцнити позиції національної мови і додав, що в лютому 2022 р. Латвія могла бути на місці України.

Laurinkus, Mečys. Mečys Laurinkus. Tai bus ilga, kupina kraujo ir pavojingų posūkių istorija [Мечис Лаврінкус. Це буде довга історія, повна крові та небезпечних поворотів] / M. Laurinkus // *Lietuvos rytas*. – Vilnius, 2023. – 15.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2023/10/15/news/mecys-laurinkus-tai-bus-ilga-kupina-kraujo-ir-pavojingu-posukiui-istorija-28733440>.

Литовський політик і громадський діяч М. Лаврінкус прогнозує, що із затягуванням війни в Ізраїлі фізична підтримка країн, які найбільше підтримують Україну, буде слабшати, але ще до цих подій відбулося скорочення фінансових потоків в Україну. Політик підкреслив, що на фронті здобутки України не переможні, а армія поступово переходить від контратаки до оборони і, що безперервна позиційна війна набагато вигідніша москві, ніж Києву. На думку політика, залишається відповісти на

питання, яка користь росії від конфлікту в Ізраїлі. За його словами, можна відповісти коротко – стовідсоткова, адже російські пропагандисти з ентузіазмом вхопилися за тему таємної доставки зброї із Заходу, призначеної для України, терористам ХАМАС.

Lohse, Eckart. Scholz fordert Serbien und Kosovo zum Dialog auf [Шольц закликає Сербію та Косово до діалогу] / E. Lohse // *Frankfurter Allgemeine*. – Frankfurt am Main, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/scholz-fordert-serbien-und-kosovo-zum-dialog-auf-19247279.html>.

За словами автора, зустріч шести країн Західних Балкан з главами держав і урядів багатьох держав ЄС і лідерами ЄС у столиці Албанії Тірані пройшла під враженням від нападу росії на Україну та терористичної атаки ХАМАС на Ізраїль. На початку зустрічі, яка проходила у форматі «Берлінського процесу», ініційованого ексканцлеркою А. Меркель, канцлер О. Шольц заявив, що війна росії проти України показала наскільки важливо для Європи говорити «одним голосом».

Kauffmann, Sylvie. Comment Emmanuel Macron et Angela Merkel se sont leurrés sur Vladimir Poutine : lisez les extraits des «Aveuglés», de Sylvie Kauffmann [Як Емманюель Макрон і Ангела Меркель обманювали себе щодо володимира путіна: читайте уривки з «Засліплених» Сільві Кауфман] / S. Kauffmann // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 16.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/10/16/comment-emmanuel-macron-et-angela-merkel-se-sont-leurres-sur-vladimir-poutine-lisez-les-extraits-des-aveugles-de-sylvie-kauffmann_6194670_3232.html.

У статті авторка Сільві Кауфманн аналізує, як Франція та Німеччина помилилися щодо володимира путіна та росії. В статті наведено уривки з нової книги авторки «Засліплені», в якій розглядається, чому європейці не зрозуміли реальність росії путіна перед вторгненням в Україну. С. Кауфманн аналізує підходи Франції та її спроба домовитися з росією, зокрема під керівництвом Емманюеля Макрона. Розглядається те, як Франція прагне вести діалог із росією та об'єднати Європу в ролі геополітичного актора.

Fištejn, Jefim. Jefim Fištejn: Putinův staronový řád aneb Rusové sní o novém Stalinovi [Джефім Фіштейн: Старий новий порядок путіна або росіяни мріють про нового Сталіна] / J. Fištejn // *Reflex*. – Praha, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/komentare/121297/jefim-fistejn-putinuv-staronovy-rad-aneb-rusove-sni-o-novem-stalinovi.html>.

Автор статті для чеського видання «Reflex» Д. Фіштейн пише, що путін давно заявляє, що бореться не за якусь територію в Україні, а за новий світовий порядок. Про це він наголосив на недавньому Валдайському форумі в Сочі. З його слів стає зрозуміло, що він має на увазі не що інше, як новий перерозподіл сфер впливу між світовими державами. Він має намір встановити на своїй батьківщині якийсь «природний порядок», заснований на правильних незахідних цінностях. І тому меморіальні об'єкти, які прославляють дії Сталіна ростуть, як гриби після дощу. Бюст Сталіну є вже четвертим подібним монументом, встановленим у росії після вторгнення в Україну.

Japan vulnerable to energy shocks, as 95% of its oil is from Middle East [Японія вразлива до енергетичних шоків, оскільки 95 % її нафти надходить з Близького Сходу] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/15030360>.

Залежність Японії від нафти з Близького Сходу зросла до рекордного рівня в той час, коли світові нафтові ринки переслідують війна росії в Україні та конфлікт Ізраїлю та ХАМАС. Сьогодні майже 95 % нафти, імпортованої Японією, надходить із Близького Сходу, що перевищує показник у 77,5 % під час нафтової кризи 1973 р., коли ціни на нафту різко зросли, а витрати відчулися в регіонах, далеких від енергетичного сектора. Кілька факторів сприяли нещодавньому поверненню Японії на Близький Схід за її нафтою. Ця залежність різко підскочила з 68 % у фінансовому 1987 р. По-перше, Індонезія та інші виробники нафти змінили пріоритет з експортних продажів на внутрішнє споживання в міру зростання їхньої економіки. Ще однією причиною стало рішення Японії припинити імпорт з росії після вторгнення в Україну. Японія докладас зусиль для диверсифікації видів палива. Тим не менш, на Близький Схід зараз припадає понад 90 % імпорту нафти Японією.

Dmytro Kuleba: Ceny w Polsce, ale jest też Rumunia [Дмитро Кулеба: Ми цінуємо Польщу, але є ще Румунія] // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 17.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/dyplomacja/art39282151-dmytro-kuleba-mowi-ze-ukraina-ceni-polske-ale-rozwija-wspolprace-z-rumunia>.

Після парламентських виборів у Польщі міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба висловив сподівання, що емоції між Варшавою та Києвом збережуться під час виборчої кампанії та оцінив, що ніщо не вплине на стратегічні відносини Польщі та України.

Magyarország miatt hívták össze a NATO-tagországok nagyköveteit [Через Угорщину викликали послів країн-членів НАТО] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20231019/magyarorszag-miatt-hivtak-ossze-a-nato-tagorszagok-nagykoveteit-646767>.

Стаття висвітлює зустріч послів країн-членів НАТО після зустрічі прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана з президентом росії путіним у Пекіні. На зустрічі лідери військового альянсу висловили стурбованість тісними угорсько-російськими відносинами, незважаючи на напруженість між західним і східним блоками. Посол США в Будапешті Девід Прессман також прокоментував ситуацію, висловивши стурбованість тим, що В. Орбан зустрівся з путіним, поки росія воює з Україною, а країни Заходу відчувають занепокоєння щодо безпеки. Д. Прессман поскаржився, що угорський уряд часто намагається відвернути увагу від проблем безпеки, кажучи, що критика насправді стосується культурних питань. У зв'язку з цим він висловив стурбованість міжнародної спільноти щодо комунікаційних практик уряду Угорщини, особливо у випадку російсько-української війни та пов'язаних з нею питань.

Ambtenaren in verzet tegen ‘onvoorwaardelijke steun’ kabinet aan Israël: ‘Willen niet medeplichtig zijn aan catastrofe Gaza’ [Чиновники проти «беззастережної підтримки» Ізраїлю: «Не хочуть бути співучасниками катастрофи в Газі»] // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/110313491/ambtenaren-in-verzet-tegen-onvoorwaardelijke-steun-kabinet-aan-israel-willen-niet-medeplichtig-zijn-aan-catastrofe-gaza>.

Після терористичної атаки ХАМАС на Ізраїль і його реакції урядові чиновники закликають «зупинити Ізраїль», протестують проти кабінету Рютте IV через його підхід до вирішення конфлікту на Близькому Сході. У листі, який отримало видання «De Telegraaf» і який підписали понад 300 чиновників із різних міністерств йдеться, що підтримка Ізраїлю з боку кабінету робить Нідерланди співучасниками гуманітарної катастрофи в Газі. Вони також вимагають, щоб Нідерланди, ЄС, США та Рада безпеки ООН поінформували Ізраїль про принципи міжнародного гуманітарного права. Вони порівнюють вторгнення росії в Україну з питанням на Близькому Сході та вимагають «одного підходу для всіх».

Grynszpan, Emmanuel. La Russie utilise le conflit à Gaza pour affaiblir le soutien à l'Ukraine [росія використовує конфлікт у Газі, щоб послабити підтримку України] / E. Grynszpan // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 20.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/10/20/la-russie-utilise-le-conflit-a-gaza-pour-affaiblir-le-soutien-a-l-ukraine_6195556_3210.html.

Оглядачі «Le Monde» Емманюель Гріншпан, Філіп Рікар, Фостін Вінсент і Бенуа Віткін аналізують, як росія використовує конфлікт у секторі Гази для послаблення підтримки України. На їх думку, росія, відступаючи від своєї традиційної позиції рівноваги між Ізраїлем і арабськими країнами, не засудила напад ХАМАС, адже кремль бачить в цьому конфлікті можливість використовувати звинувачення, які стосуються невиконання міжнародного права та злочинів проти цивільного населення, проти «колективного Заходу». Автори статті наголошують, що росія вважає цей конфлікт «подарунком від неба», який допомагає їй у війні з Україною та її зіткненні з «колективним Заходом».

Alandete, David. Rusia aprovecha la crisis en Israel para imponer sus avances en Ucrania [росія користується кризою в Ізраїлі, щоб намагатись просуватися в Україні] / D. Alandete // *ABC*. – Madrid, 2023. – 22.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/rusia-aprovecha-crisis-israel-imponer-avances-ucrania-20231022133610-nt.html>.

Президент США Джо Байден звернувся до американської нації з Овального кабінету, окресливши нову вісь зла, яку він описав так: «ХАМАС і путін представляють різні загрози, але вони поділяють одну мету – обидва вчиняють теракти». Автор статті вважає, що хоча немає чітких доказів того, що російське керівництво знало про напад ХАМАС заздалегідь, кремль наполегливо працює над тим, щоб скористатися цією ситуацією. За словами автора, росія посилила свою підтримку ХАМАСу дипломатично і в пропагандистській війні, вона також користується можливістю посилити насильство в Україні, поки світ дивиться в інший бік.

De strider på båda sidor i Ukrainakriget [Вони воюють по обидва боки України] // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 22.10. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/eJr1gM/bergsländets-invanare-kan-motas-i-skyttegravar>.

Непал, що не має виходу до моря, зі зростанням населення і зростанням безробіття, є однією з найбільш бідніших країн Азії. Маленька країна далеко від України посилає сотні людей на війну з обох боків. Десятки молодих непальців пішли воювати, одних заманили обіцянки росії здобути роботу, інших – бої за Україну. Все це підвищує перспективу непальців воювати один з одним у далекій для них війні. Те, що молоді жителі Непалу воюють за кордоном суперечить нейтральній позиції країни в конфлікті, але непальці мають довгу історію служби в британських та індійських збройних силах.

Top Chinese diplomat to visit Washington ahead of possible meeting between Biden and Xi [Головний китайський дипломат відвідає Вашингтон перед можливою зустріччю Байдена та Сі] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 24.10. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/15037198>.

Головний дипломат Китаю Ван Ї прибуде до Вашингтона з триденним візитом, що є останнім кроком Вашингтона та Пекіна, щоб зберегти переговори на високому рівні відкритими на тлі напружених двосторонніх відносин. Міністр закордонних справ Китаю Ван Ї планує зустрітися з держсекретарем Ентоні Блінкеном і радником з національної безпеки Джейком Салліваном щодо низки питань, включаючи конфлікт Ізраїлю та ХАМАС, війну в Україні та нещодавнє зіткнення судна в Південно-Китайському морі. Поїздка Ван Ї відбудеться приблизно за три тижні до саміту Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва в Сан-Франциско, де, можливо, зустрінуться президент США Джо Байден і лідер Китаю Сі Цзіньпін.

Szabó, Dániel. A magyar kormány ütheti ki az EU százmilliárd eurós tervét, harapófogóban Brüsszel [Угорський уряд може скасувати план ЄС вартістю 100 мільярдів євро з Брюсселем] / D. Szabó // Portfolio. – Budapest, 2023. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20231026/a-magyar-kormany-utheti-ki-az-eu-szazmilliard-euros-tervet-harapofogoban-brusszel-647887>.

Уряд Угорщини може знову накладити вето на перегляд семирічної фінансової допомоги Євросоюзу, метою якої є створення та фінансування спільного бюджету ЄС на наступний період. Це може мати серйозні наслідки для єдності ЄС і кількох важливих програм. Європейська комісія запросила 100 млрд євро для доповнення фінансової бази на період 2021-2027 рр. для підтримки України та через бюджетний тиск через високі відсоткові ставки. Однак проти цієї пропозиції виступили п'ять країн, у тому числі Угорщина. Ці країни воліли б, щоб ЄС використовував наявні кошти шляхом трансфертів і заощаджень на допомогу, призначену Україні, і на погашення відсотків спільного запозичення, замість того, щоб вимагати додаткових внесків від держав-членів. Угорщина створює виняткову ситуацію в цьому питанні, оскільки хоча допомогу в 50 млрд євро, надану Україні, підтримує більшість держав-членів ЄС, угорський уряд виправдовує своє вето тим, що угорські меншини на Закарпатті

позбавлені своїх прав. За словами чиновників ЄС, уряд В. Орбана розглядає цей крок як тактичне вето, щоб натиснути на ЄК, щоб вона вивільнила кошти ЄС на згуртованість і відновлення.

Kiss, Andrej. Világok háborúja a szláv testvérharc, az oroszoknál az ember fogyóeszköz lett [Війна світів – це слов'янська братня боротьба, у росіян людина стала витратним матеріалом] / A. Kiss // Nepszava. – Budapest, 2023. – 29.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3213420_haboru-ukrajna-oroszország-izrael-hamasz-vilag.

В статті для «Nepszava» угорський журналіст Андрей Кісс розглядає глобальну ситуацію, де війна в Україні стає частиною ширшого конфлікту, і стверджує, що для володимира путіна росія воює не лише з українцями, а з усім заходним світом. Автор порівнює ситуацію в Україні та Ізраїлі після атаки ХАМАС на Ізраїль і стверджує, що це свідчить про зростання напруженості у світі. Автор зауважує, що українська армія відбиває атаки росії, але розробки та впровадження нових технологій і військова підтримка від США підсилять Сили оборони України в майбутньому. Автор резюмує, що напруженість у світі залишається високою і реакція росії на подальший розвиток подій залишається невідомою.

G-7 calls for immediate repeal of bans on Japanese food [G-7 закликає до негайного скасування заборони на японську їжу] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 29.10. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/15041576>.

«Група семи» засудила знищення інфраструктури для експорту українського зерна, а також рішення москви «в односторонньому порядку» вийти з переговорів щодо угоди, яка дозволяла зерновому гіганту Україні експортувати пшеницю та інші продукти через Чорне море.

Ezt nem fogjuk zsebre tenni-- Reagáltak a lengyelek az Orbán-Putyin találkozóra [Ми це не покладемо в кишеню – поляки відреагували на зустріч Орбан-путін] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20231030/ezt-nem-fogjuk-zsebre-tenni-reagaltak-a-lengyelek-az-orban-putyin-talalkozora-648577>.

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький відреагував на зустріч прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана з президентом росії володимиром путіним у Пекіні. Польська сторона вже перед самітом ЄС висловлювала стурбованість тим, що різні європейські політики намагаються підтримувати добрі стосунки з москвою, незважаючи на війну в Україні. На противагу цьому офіційна позиція уряду Угорщини полягає в тому, що Будапешт продовжує підтримувати двосторонні відносини з росією. Міністр торгівлі та закордонних справ Угорщини Петер Сіярто кілька разів відвідував росію з початку російської війни, а також зустрічався з російським міністром закордонних справ. Розбіжності між польською та угорською позиціями свідчать про розбіжності всередині ЄС щодо відносин з росією, особливо через російсько-українську війну.

At China military forum, Russian defense minister accuses the U.S. of fueling geopolitical tensions [На китайському військовому форумі шойгу звинуватив США в розпалюванні геополітичної напруженості] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/15042169>.

Виступаючи на оборонному форумі в Пекіні, шойгу заявив, що Сполучені Штати підживлюють геополітичну напруженість, щоб зберегти свою «гегемонію» і попередив про ризик конфронтації між великими країнами. Він також заявив, що США та їхні західні союзники погрожують росії через «розширення» НАТО на схід. Щодо війни росії в Україні, шойгу сказав, що Москва відкрита до переговорів, «якщо будуть відповідні умови». Зі свого боку, віцеголова Центральної військової ради Китаю Чжан Юся закликав до «політичного врегулювання кризи в Україні» та «негайного припинення вогню та насильства сторонами ізраїльсько-палестинського конфлікту та якнайшвидшого відновлення мирних переговорів». Китай стверджує, що він дотримується нейтралітету у війні з Україною, але на практиці він надає перевагу росії, проводячи часті державні візити та спільні військові навчання двох країн. Він так само хоче представити роль посередника у війні Ізраїлю та ХАМАС, хоча експерти кажуть, що вплив Пекіна на конфлікт обмежений.

Hussein, Fatima. Overall, oil prices have risen about 6% since the start of the conflict [Загалом із початку конфлікту ціни на нафту зросли приблизно на 6 %] / F. Hussein // The Toronto Sun. – Toronto, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://torontosun.com/business/money-news/oil-prices-could-reach-uncharted-waters-if-israel-hamas-war-escalates-world-bank>.

Головний економіст Світового банку Індерміт Гілл заявив, що вторгнення росії в Україну вже справило руйнівний вплив на світову економіку. Якщо конфлікт загострюватиметься, світова економіка вперше за десятиліття зіткнеться з подвійним енергетичним шоком – не лише через війну в Україні, а й через Близький Схід. Заступник головного економіста Світового банку Айхан Косе прогнозує, що зростання цін на нафту неминуче призведе до зростання інфляції цін на продукти харчування, яка вже зросла в багатьох країнах, що розвиваються в результаті вторгнення росії в Україну.

Stolle, Dietlind. «Dans certains pays européens, il existe un décalage notable entre un important soutien gouvernemental à l'Ukraine et une opinion publique plus ambivalente» [«У деяких європейських країнах існує помітний розрив між сильною державною підтримкою України та більш неоднозначною громадською думкою»] / D. Stolle // Le Monde. – Paris, 2023. – 31.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/10/31/dans-certains-pays-europeens-il-existe-un-decalage-notable-entre-un-important-soutien-gouvernemental-a-l-ukraine-et-une-opinion-publique-plus-ambivalente_6197521_3232.html.

В статті професор Дітлінд Столл та студент Томас Гаро-Пакет обговорюють різницю у підтримці України з боку французького уряду та громадської думки в деяких європейських країнах, зокрема в Словаччині. В статті зазначається, що 30 вересня 2023 р. партія, що має проросійські погляди, виграла парламентські вибори в Словаччині, що порушило рівновагу в уніфікованій підтримці України з боку країн Європейського

Союзу та НАТО у відповідь на російсько-українську війну. Партія «Smer-SD», яку очолює колишній прем'єр-міністр Роберт Фіцо, велика популярність якої полягає в антиімміграційній, анти-LGBTQ, антиамериканській і відкрито проросійській риториці, декларує, що Україна отримала занадто багато військової допомоги, і що Словаччина прийняла дуже багато біженців. Автори статті вказують, що їхні дослідження говорять про розрив між сильною підтримкою України з боку уряду і суперечливою громадською думкою, особливо в плані надсилання військової допомоги та прийому українських біженців.

ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ

Sabbagh, Dan. UK says russia plotting to sabotage Ukrainian grain tankers with sea mines [Великобританія заявила, що росія планує саботувати українські зерновози за допомогою морських мін] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/04/uk-says-russia-plotting-to-sabotage-ukrainian-grain-tankers-with-sea-mines>.

За оцінками Великої Британії, росія намагається атакувати цивільні судна, що прямують через український «гуманітарний коридор», щоб перешкодити експорту українського зерна. Таким чином росія продовжує тиснути на українську економіку. Ґрунтуючись на розсекречених розвідувальних даних, Великобританія заявила, що росія не хоче безпосередньо атакувати торгові судна, які використовують нещодавно створений Україною гуманітарний коридор, за допомогою ракет, а натомість намагається таємно знищити їх. Експерти кажуть, що росія має можливість встановлювати морські міни поблизу чорноморських портів таких, як Одеса та Чорноморськ, за допомогою трьох підводних човнів класу «Кіло Б-806», кожен з яких здатний нести 24 міни. Великобританія заявила, що хоче співпрацювати з Україною та іншими країнами над підвищенням безпеки торговельного судноплавства.

Rai, Arpan. Ukrainian and russian forces clashed 82 times in a single day [За добу українські та російські війська зіткнулися 82 рази] / A. Rai // The Independent. – London, 2023. – 23.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-russia-clashed-82-times-putin-b2434244.html>.

Американський аналітичний центр «Інститут вивчення війни» зазначає, що російське військове командування перекинуло на Авдіївський напрямом кілька російських полків із мобілізованим особовим складом, що говорить про те, що Москва не планує відмовлятися від своїх бойових дій на цьому напрямі. На думку експертів аналітичного центру, російські сили зіштовхуються з труднощами у подоланні українських мінних полів під Авдіївкою та не можуть повністю знищити українську логістику, що дозволяє українському командуванню швидко перекидати особовий склад до критично важливих районів.

Sedacca, Matthew. Russian military suffered 4,000 casualties in fight for Avdiivka, Ukraine [російські військові втратили 4000 людей у боях за Авдіївку] / M. Sedacca // New York Post. – New York, 2023. – 28.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/28/news/russia-suffered-4000-casualties-in-fight-for-avdiivka-ukraine/>.

Міністерство оборони Великої Британії повідомило, що Москва розгорнула вісім бригад у своїй кампанії в Авдіївці, яка знаходиться приблизно за 16 миль від окупованого Росією Донецька і де знаходиться великий коксохімічний завод, але ці сили ймовірно, зазнали одного з найвищих показників втрат у Росії в 2023 р. Президент України Володимир Зеленський зазначив, що в ході російського наступу на Авдіївку Москва втратила «принаймні бригаду», чисельність якої варіюється, але може досягати 8 тис. військовослужбовців. Американський аналітичний центр «Інститут вивчення війни» заявив, що Росія зазнала серйозних втрат у техніці під час кампанії з контролю над Авдіївкою, що, ймовірно, підірве російські наступальні можливості у довгостроковій перспективі.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

Harding, Luke. EU proposes €5bn military aid package for Ukraine after ‘historic’ meeting [ЄС пропонує Україні пакет військової допомоги у 5 млрд євро після «історичної» зустрічі] / L. Harding // The Guardian. – London, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/02/eu-foreign-ministers-convene-kyiv-ukraine-russia-war>.

У Києві вперше відбулося виїзне засідання Ради Євросоюзу із закордонних справ. Високий представник Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки Жозеп Боррель зазначив, що зустріч має неформальний характер, тому що відбувається не в ЄС. Він описав її як політичні дебати найвищого рівня. За його словами, метою зустрічі є пошук можливостей допомоги Україні та протидії агресії РФ. «The Guardian» інформує, що ЄС запропонував «двосторонній пакет» на 5 млрд євро для Збройних сил України. Країни ЄС навчать 40 тис. солдатів, забезпечать спеціальну підготовку для пілотів винищувачів і будуть поглиблювати зв'язки між оборонними компаніями ЄС та України. Високий представник Євросоюзу відкинув ідею, нещодавно представлену Робертою Мецолою про те, що Київ може приєднатися до ЄС поетапно, спочатку з доступом до єдиного ринку, а потім політичною інтеграцією.

G. Landsbergis Kyjive: Ukraina įrodys, kad abejojantieji reformomis – neteisūs [Г. Ландсбергіс у Києві: Україна доведе, що ті, хто сумніваються в реформах, помиляються] // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/10/02/g-landsbergis-kyjive-ukraina-irodys-kad-abejojantieji-reformomis--neteisus>.

Міністр закордонних справ Литви Г. Ландсбергіс, беручи участь у першій зустрічі міністрів закордонних справ ЄС у Києві, заявив, що Україна доведе, що помиляються ті, хто сумнівається в реформах країни в її прагненні до членства в ЄС, а Литва їй допоможе. Литовський міністр сказав журналістам у Києві, що сподівається, що цей візит розвіє сумніви щодо рішучості Заходу, що очікує від глави зовнішньополітичного відомства ЄС Ж. Борреля «сильних заяв».

Blann, Susie. Top European diplomats meet in Kyiv to support Ukraine as signs of strain show among allies [Вищі європейські дипломати зустрічаються у Києві, щоб підтримати Україну, оскільки між союзниками виявляються ознаки напруженості] / S. Blann // The

Independent. – London, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-ap-kviv-european-union-united-states-b2422191.html>.

Міністри закордонних справ 27 країн-членів Європейського Союзу зібралися в українській столиці на неоголошену неформальну зустріч, на якій буде розглянуто підтримку ЄС Україною та обговорено запропоновану Президентом України Володимиром Зеленським «формулу миру». Високий представник Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки Жозеп Боррель заявив, що перша спільна зустріч міністрів закордонних справ за межами кордонів ЄС стала сигналом про те, що підтримка ЄС є непохитною, і підкреслила відданість ЄС Україні. Міністр закордонних справ Данії Ларс Люкке Расмуссен заявив, що Європа має бути готова надати подальшу допомогу, щоб підтримати Україну, а також надіслати трансатлантичний сигнал про велику відповідальність за те, що відбувається. Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба переконаний, що зустріч міністрів закордонних справ держав-членів ЄС у Києві пришвидшує європейську інтеграцію України.

Hülsemann, Laura. Juncker: Ukraine is totally corrupt [Ж.-К. Юнкер: Україна тотально корумпована] / L. Hülsemann // POLITICO. – Brussels, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/jean-claude-juncker-ukraine-corruption-eu-accession/>.

Колишній президент Європейської комісії Жан-Клод Юнкер розкритикував можливість приєднання України до ЄС, назвавши Україну масово «корумпованою». Ж.-К. Юнкер заявив, що «кожен, хто мав хоч якесь відношення до України, знає, що це корумпована країна на всіх рівнях суспільства і незважаючи на свої зусилля, вона не готова до вступу та потребує масштабних внутрішніх реформ». Ж.-К. Юнкер, який був керівником ЄК з 2014 по 2019 рр. зазначив, що «давати брехливі обіцянки» українцям щодо вступу до ЄС не було б добре ні для ЄС, ні для України».

Rónay, Tamás. Nem az a kérdés, bővítik-e az Európai Uniót, hanem az, hogy mikor [Питання не в тому, чи розшириться Європейський Союз, а в тому, коли] / T. Rónay // Nepszava. – Budapest, 2023. – 08.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3211407_granada-eu-csucs-reform-bovites.

У статті журналіст «Nepszava» Тамаш Ронай обговорює питання можливого розширення Європейського Союзу на схід. Автор вказує, що це було б одним з найбільших викликів для ЄС, оскільки це спричинило б політичні, географічні та соціальні зміни у співтоваристві, збільшивши кількість країн-членів до 36 та населення до понад 500 мільйонів осіб, адже рзширення передбачає спільне входження України та Молдови. Проте автор вказує на численні перешкоди, які виникають і не тільки фінансового характеру. Одна з них – потреба у внутрішніх реформах, особливо в зв'язку з ситуацією в Україні, де триває війна та потрібна повна реструктуризація системи управління. Автор також зазначає, що ЄС хоче надати сигнал Україні та іншим країнам, що готовий їх прийняти та не дозволить зростанню впливу агресивної росії в Європі. Проте автор вказує на негативний досвід попередніх розширень ЄС та

сумнівається в готовності України до приєднання. На додаток до цього, він наголошує на необхідності інституційних реформ у ЄС перед прийняттям нових членів, а також на важливості захисту демократичних цінностей та активного співробітництва між країнами для успішного розширення.

Täker, Angelina. Kallas: Eesti on valmis kaotama juurdepääsu eurorahale [Каллас: Естонія готова втратити доступ до євро] / А. Täker // Postimees. – Tallinn, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://majandus.postimees.ee/7872545/kallas-eesti-on-valmis-kaotama-juurdepaasu-eurorahale>.

Внутрішнє дослідження ЄС показало, що за нинішньої структури бюджету Україна матиме право на отримання близько 190 млрд євро протягом семи років, що перетворить багато країн із чистих одержувачів грошей ЄС на чистих платників до бюджету ЄС. Прем'єр-міністерка Естонії К. Каллас заявила, що Естонія готова стати чистим платником податків, якщо Україна стане членом ЄС та закликала інші країни ЄС розпочати бюджетні реформи, які уможливлять членство України.

ĀM: Latvijai ir būtiski, lai jau decembrī tiktu pieņemts lēmums par iestāšanās sarunu ES uzsākšanu ar Ukrainu un Moldovu [МЗС: Для Латвії важливо, щоб рішення про початок переговорів про вступ України та Молдови до ЄС було прийнято вже в грудні] // Diena. – Rīga, 2023. – 24.10. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/am-latvijai-ir-butiski-lai-jau-decembri-tiktu-pienemts-lemums-par-iestasanas-sarunu-es-uzsaksanu-ar-ukrainu-un-moldovu-14307445>.

Міністр закордонних справ Латвії К. Каріньш взяв участь у засіданні Ради ЄС із загальних справ, під час якого одним із пунктів порядку денного були можливості, створені вступом нових держав-членів до ЄС, і наступні кроки для початку переговорів про вступ України та Молдови. У МЗС зазначають, що пріоритетом Латвії є геостратегічно сильний ЄС, до якого також входять Україна та Молдова після їх вступу до ЄС і дія Латвії важливо, щоб рішення про початок переговорів про вступ України та Молдови до ЄС було прийнято вже в грудні.

d'Istria, Thomas. En Ukraine, une dernière loi pour remplir les critères d'adhésion à l'Union européenne [В Україні прийнято остаточний закон про відповідність критеріям членства в Європейському Союзі] / Т. d'Istria // Le Monde. – Paris, 2023. – 24.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/10/24/en-ukraine-une-derniere-loi-pour-remplir-les-criteres-d-adhesion-a-l-union-europeenne_6196201_3210.html.

У статті журналіст видання Томас д'Істрія розглядає прийняття закону, який спрямований на підвищення контролю над фінансовою діяльністю політично впливових осіб в Україні, і який розглядається як останній крок на шляху України до членства в Європейському Союзі. За словами автора, цей закон представляє собою подолання останньої перепони для України на шляху до ЄС і є частиною реформи, спрямованої на боротьбу з відмиванням грошей і відповідає вимогам Європейської комісії та Міжнародного валютного фонду. Реформа з контролю за фінансовою діяльністю політично впливових осіб є однією з семи реформ, які Україні було надано разом зі статусом кандидата на вступ до ЄС у червні 2022 р., і виконання яких

вважається важливим для відкриття можливих переговорів про членство. Наразі Європейська комісія планує оцінити прогрес України в реалізації цих реформ у листопаді. У червні Єврокомісар з питань розширення Олівер Варгелі заявив, що Київ виконав повністю 2 з 7 вимог, встановлених Брюсселем. Ці вимоги стосуються сфери ЗМІ та реформи судових органів України таких, як Вища Рада суддівства та Вища кваліфікаційна комісія суддів.

Dmitro Kuleba: Magyarországának is érdeke Ukrajna uniós tagsága [Дмитро Кулеба: Угорщина також зацікавлена у членстві України в ЄС] // *Nepszava*. – Budapest, 2023. – 24.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3213143_ukrajna-magyarorszag-dmitro-kuleba-unios-tagsag.

«Nepszava» наводить заяву міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби щодо стосунків України та Угорщини у контексті європейської інтеграції. Зокрема, Д. Кулеба вказує, що приєднання України до Європейського Союзу в інтересах як України, так і Угорщини, але зауважує, що угорське керівництво робить свої кроки в цьому питанні, обґрунтовуючи їх вимогами угорської меншини в Україні. Д. Кулеба вважає, що Угорщина ставить свої власні політичні інтереси на перший план і грає власну гру, але одночасно вказує, що членство України в ЄС є стратегічно важливим для обох країн. Також зазначається, що в Європейському Союзі є достатньо сили, щоб не впливати на зустріч Віктора Орбана та володимира путіна. У статті також наводиться відома заява В. Орбана щодо невизначеності кордонів України як можливий аргумент проти її членства в Європейському Союзі.

Wax, Eddy. EU Parliament chief to Ukraine: You should have ‘observer’ MEPs while you wait to join the bloc [Голова Європарламенту до України: у вас повинні бути депутати-спостерігачі, поки ви очікуєте приєднання до блоку] / E. Wax // *POLITICO*. – Brussels, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/roberta-metsola-ukraine-european-parliament-meps-moldova-enlargement-interview/>.

Едді Вакс, політичний репортер «POLITICO», який спеціалізується на висвітленні роботи Європейського парламенту, зазначив, що голова Європейського парламенту Роберта Мецола запропонувала, щоб українські та молдовські законодавці могли приєднатися до асамблеї як члени-спостерігачі, поки обидві країни очікують офіційного вступу до Європейського Союзу. Минулого року ЄС визначив Україну та Молдову офіційними країнами-кандидатами до вступу в ЄС, незабаром після того, як росія вторглася в Україну. Відтоді Р. Мецола вимагає початку офіційних переговорів про вступ вже цього року. Лідери ЄС мають прийняти рішення про офіційне відкриття переговорів про вступ України та Молдови на грудневому саміті після того, як вони проаналізують довгоочікуваний звіт Європейської комісії, що містить оновлену інформацію про країни, які все чекають на вступ. Р. Мецола в інтерв'ю «POLITICO» сказала, що «якщо країна дивиться на Європу, Європа повинна широко відчинити свої двері».

Ukraina będzie mieć posłów w PE przed wejściem do UE? [Чи буде в Україні євродепутат до вступу в ЄС?] // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 25.10. – Режим доступу

: <https://www.rp.pl/polityka/art39321671-ukraina-bedzie-miec-poslow-w-pe-przed-wejsciem-do-ue>.

Президентка Європейського парламенту Роберта Мецола запропонувала депутатам України та Молдови приєднатися у якості «спостерігачів», доки обидві країни очікують офіційного вступу до Європейського Союзу. Президентка Європарламенту додала, що, якщо країни, зокрема Молдова та Україна, дивляться у бік Європи, то Європа повинна «широко відчинити свої двері».

Zelenskyj sa vstupu do EÚ len tak nevzdá: Ukrajina urobila zásadný krok vpred [Зеленський не просто так відмовиться від вступу в ЄС: Україна зробила фундаментальний крок вперед] // *Nový čas*. – Bratislava, 2023. – 27.10. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2860465/zelenskyj-sa-vstupu-do-eu-len-tak-nevzda-ukrajina-urobila-zasadny-krok-vpred/>.

Президент України Володимир Зеленський під час звернення до учасників саміту Європейської ради, який проходить на рівні лідерів ЄС, заявив, що Україна «практично виконала» рекомендації Євросоюзу, які були висунуті як умова її вступу до ЄС. За даними Reuters, Євросоюз, ймовірно, оцінить зусилля України на даний момент, але може також висунути додаткові умови, особливо у зв'язку з боротьбою з корупцією та правами меншин – це питання, яке Угорщина неодноразово порушує у зв'язку з Україною.

Szozyn, Ruslan. Ukraińcy chcą do Unii, ale nie za wszelką cenę [Українці хочуть вступити в ЄС, але не будь-якою ціною] / R. Szozyn // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art39344721-ukraincy-chca-do-unii-ale-nie-za-wszelka-cene>.

В статті автор зазначає, що в 2012 р. більшість українців підтримували економічну інтеграцію з росією, білоруссю та Казахстаном. Революція, анексія Криму, війна на Донбасі та агресія росії, яка триває вже понад два роки, змінили це. Українці зробили геополітичний вибір, адже сьогодні аж 76 % жителі країни заявляють, що для них важливий або дуже важливий вступ до Європейського Союзу. І, здавалося б, в умовах війни з росією Україна готова виконати всі умови ЄС для вступу, але є нюанси.

ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ

Alonso, Mariano. El Rey apela a la paz tras reunirse con Zelenski en la cumbre europea de Granada [Король закликає до миру після зустрічі з В. Зеленським на Європейському саміті в Гранаді] / M. Alonso // *ABC*. – Madrid, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/rey-reune-zelenski-cumbre-europea-granada-20231005193444-nt.html>.

Король Іспанії Філіп VI зустрівся з Президентом України Володимиром Зеленським на завершенні саміту лідерів Європейського політичного співтовариства, що проходив у Гранаді. Це перший візит Президента України до Іспанії та зустріч із монархом. В офіційному порядку денному королівської сім'ї не було зустрічі з Президентом України, оскільки не було впевненості, що В. Зеленський поїде до Іспанії,

з міркувань безпеки. Зустріч короля з Президентом України відбулася після зустрічі В. Зеленського з прем'єр-міністром Іспанії Педро Санчесом, який підтвердив, що Іспанія продовжить надавати всіляку допомогу його країні в умовах російської агресії. Сам Філіп VI після зустрічі наголосив про «прагнення справжнього миру» на європейському континенті.

Piña, Raúl. Zelenski llega a Granada para participar en la Cumbre de la Unión Europea [В. Зеленський прибув до Гранади для участі в саміті Європейського Союзу] / R. Piña // El Mundo. – Madrid, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/05/651e650ee9cf4a0e078b45af.html>.

Президент України Володимир Зеленський прибув до Іспанії для участі в саміті лідерів Європейського політичного співтовариства та ЄС, який проходить в рамках головування Іспанії в Євросоюзі. Це перший візит В. Зеленського до Іспанії. За словами Глави Української держави, мета візиту – гарантувати безпеку та стабільність «нашого спільного європейського дому».

Ngendakumana, Pierre. Zelenskyy to visit Romania amid Russia's ongoing border attacks [В. Зеленський відвідає Румунію на тлі триваючих атак росії на її кордоні] / P. Ngendakumana // POLITICO. – Brussels, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/volodymyr-zelenskyy-visit-romania-russia-border-attack/>.

Президент України Володимир Зеленський відвідає Румунію вперше після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. Президент України зустрінеться зі своїм румунським колегою Клаусом Йоганнісом, а також іншими високопосадовцями країни. Росія місяцями завдавала шкоди українським портам на Дунаї на кордоні з Румунією, а уламки москальських безпілотників були знайдені на румунській землі. Румунія є стійким прихильником України в справі звільнення територій від агресивної росії.

Lau, Stuart. Zelenskyy arrives in Brussels for surprise visit ahead of NATO meeting [В. Зеленський прибув до Брюсселя з раптовим візитом напередодні засідання НАТО] / S. Lau // POLITICO. – Brussels, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/zelenskyy-arrives-in-brussels-for-surprise-visit-nato-ukraine/>.

Журналісти «POLITICO» Ніколя Камют – репортер останніх новин та Стюарт Лау – кореспондент у ЄС і Китаї, аналізують неочікуваний візит до Брюсселя Президента України Володимира Зеленського. За їх інформацією, В. Зеленський зустрінеться з генсеком НАТО Єнсом Столтенбергом і міністром оборони США Ллойдом Остіном, а також приєднається до зустрічі міністрів оборони країн НАТО. У коментарях пресі В. Зеленський, виступаючи разом з Є. Столтенбергом, сказав, що його головне послання міністрам оборони країн НАТО стосуватиметься «пріоритетів для України» щодо того, «як вижити протягом наступної зими». Деякі країни НАТО мають застереження щодо надання Україні зброї великої дальності через побоювання, що вона може бути використана для нападу на територію росії. Але В. Зеленський повторив, що вони необхідні для захисту «дуже конкретних географічних точок» України таких, як енергетичні мережі чи транзитні шляхи експорту зерна.

O’Carroll, Lisa. Zelenskiy fears Middle East conflict could hit military aid to Ukraine [Зеленський побоюється, що конфлікт на Близькому Сході може завдати шкоди військовій допомозі Україні] / L. O’Carroll // *The Guardian*. – London, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/11/volodymyr-zelenskiy-fears-hamas-israel-conflict-hit-military-aid-ukraine>.

Президент України Володимир Зеленський прибув з неанонсованим візитом до Брюсселя, де відбувається зустріч міністрів оборони країн НАТО у форматі «Рамштайн», а також засідання Ради Україна-НАТО. Він заявив, що побоюється, що наслідки нападу ХАМАС на Ізраїль можуть поставити під загрозу військову підтримку України. Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус запевнив, що Берлін зробить все можливе для підтримки України. Підтверджуючи обіцянку Заходу підтримувати Україну стільки, скільки потрібно, Ллойд Остін оголосив про новий оборонний пакет на 200 млн дол., включаючи боеприпаси ППО та зброю для боротьби з російськими безпілотниками. Прем’єр-міністр Бельгії Александер де Кроо заявив, що надасть Україні F16 у 2025 р. та негайно надасть допомогу у технічному обслуговуванні винищувачів, подарованих іншими країнами.

Cook, Lorne. Ukraine’s Zelenskiy joins meeting of global defense leaders to make direct plea for military aid [В. Зеленський приєднується до зустрічі світових лідерів оборони, щоб прямо закликати надати військову допомогу] / L. Cook // *Japan Today*. – Tokyo, 2023. – 12.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine-president-zelenskyy-at-nato-defense-ministers-meeting-seeking-more-support-to-fight-russia>.

Президент України Володимир Зеленський вперше приєднався до зустрічі понад 50 міністрів оборони країн НАТО з усього світу, зробивши особисту презентацію щодо військової допомоги в умовах відставання політичної підтримки в Сполучених Штатах і нового тиску на союзників, щоб надіслати зброю для допомоги Ізраїлю. Присутність В. Зеленського підкреслила зростаючі занепокоєння щодо тріщин у тому, що було стійкою міжнародною підтримкою Києва у його війні проти вторгнення росії, і занепокоєння тим, що Сили оборони України не досягли вимірного прогресу в контрнаступі з наближенням зими. Відповідаючи на запитання про побоювання, що Україна може отримати менше військової підтримки через конфлікт на Близькому Сході, В. Зеленський сказав, що є «дуже зрозумілий обсяг» того, що США і Європа може надати. Зі свого боку міністр оборони США Ллойд Остін відкинув припущення, що підтримка Києва може постраждати через те, що США посилає допомогу в Ізраїль.

ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ РФ

Scavo, Nello. Stasera a Presa Diretta. Sulle tracce dei bambini ucraini deportati in Russia [Сьогодні в прямому випуску. По слідах депортованих до росії українських дітей] / N. Scavo // *Avvenire*. – Milano, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/multimedia/pagine/presa-diretta-orfanotrofio-mosca-ucraina-iacona>.

львова-белова, яку Гаазький суд звинувачує в організації викрадення українських дітей до росії, вперше виступила в ефірі італійської політичної програми «Прямий дубль» («Presa diretta»). Нелло Скаво, один із найдосвідченіших і титулованих італійських військових кореспондентів, який приїжджав до української столиці в

середині лютого 2022 р., в статті для видання висловив свою думку щодо львової-белової.

ЗБРОЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНИ

Rohac, Dalibor. Biden's lack of leadership is galvanizing US critics of Ukraine aid [Відсутність лідерства у Байдена стимулює критиків допомоги Україні в США] / D. Rohac // New York Post. – New York, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/04/bidens-lack-of-leadership-is-galvanizing-us-critics-of-ukraine-aid/>.

На думку старшого наукового співробітника Американського інституту підприємництва Далібора Рогача, поки що адміністрація Джо Байдена не змогла зробити те, що потрібно для перемоги українців. Американські військові зберігають близько 3700 танків «Абрамс», що залишилися після воєн в Іраку та Афганістані. Д. Рогач запевняє, що навіть якщо тільки 10 % їх все ще боєздатні, вони можуть мати вирішальне значення на полі бою в Україні. Д. Рогач вважає, що Сполученим Штатам потрібно вивести застарілу військову техніку зі складів та відправити її до Східної Європи. І щойно перемога України буде повною, Джо Байден має дати зрозуміти, що відновлення країни залежатиме не від американських платників податків, а від росії.

Ukraine's Defence Ministry celebrates Belgium in thank-you clip [Міноборони України вшановує Бельгію роликом подяки] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/belgium/722464/ukraines-defence-ministry-celebrates-belgium-in-thank-you-clip>.

У травні Бельгія приєдналася до «коаліція F-16» на чолі з Нідерландами та Данією, щоб допомогти в навчанні пілотів і механіків, але деякі політики Бельгії хочуть, щоб країна пішла далі і передала частину своїх винищувачів Україні. Міністерство оборони України вшанувало Бельгію у відеокліпі, в якому подякували королівству за його прихильність «коаліції F-16», включивши у відео кадри від бельгійських страв для гурманів до відомих особистостей Бельгії. Бельгійське пиво, бельгійський шоколад і бельгійські «Червоні дияволи» фігурують у кліпі під назвою «Що ми любимо в Бельгії» під звуки пісні гурту «Technotronic» «Pump up jam». У ролику також знявся Жан-Клод Ван Дамм, зірка всесвітньо відомих бойовиків, який полюбився українцям і відвідав країну у грудні 2022 р. Ролик завершується словами: «Остання країна, яка приєдналася до коаліції F-16, яка дасть нам крила, щоб здобути нашу свободу, це на додаток до щедрої підтримки. Дякуємо, Бельгія!».

Wyssuwa, Matthias. Unmut über ausbleibende Taurus-Lieferung [Невдоволення з приводу відсутності поставок «Taurus-Lieferung»] / M. Wyssuwa // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/kritik-an-scholz-wegen-ausbleibender-taurus-lieferung-an-kiew-19222400.html>.

Тривала відмова федерального уряду Німеччини постачати Україні німецькі крилаті ракети «Taurus» викликала невдоволення серед іноземних політиків. Політики, які належать до «світлофорної коаліції» закликають федеральну владу поставити в Україну крилаті ракети «Taurus». Канцлер О. Шольц вважає, що Німеччина не повинна

цього робити. Політик від партії «Союз 90/Зелені» в Європейському парламенті А. Гофрайтер вважає, що канцлер говорить «не про єдину систему зброї, це про основне ставлення», він назвав «великою проблемою» те, що федеральний уряд постійно «місяцями обговорював систему озброєнь, а потім надто пізно її випускав». Однак, за словами політика, йдеться про «прояв рішучості», щоб путін усвідомив, що продовжувати війну не варто. Дупутатка бундестагу М.-А. Штрак-Ціммерманн також звинуватила О. Шольца у «постійних ваганнях із сумнівними аргументами».

von der Burchard, Hans. Scholz cites risk of ‘escalation’ as reason not to send Taurus missiles to Ukraine [О. Шольц назвав ризик «ескалації» причиною не надсилати ракети Taurus в Україну] / Н. von der Burchard // POLITICO. – Brussels, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/germany-olaf-scholz-cites-risk-escalation-deliver-taurus-missiles-to-ukraine/>.

Ганс Йоахім фон дер Бурхард, старший політичний репортер POLITICO Europe у Німеччині, звертає увагу на слова канцлера Німеччини Олафа Шольца, який спробував виправдати своє небажання постачати Україні крилаті ракети «Taurus», назвавши як причину конституційні обмеження та ризик «ескалації війни». Проте одночасно О. Шольц анонсував додаткову військову підтримку Києва у вигляді ще однієї системи ППО «Patriot» і стверджував, що «це те, що зараз найбільше потрібно». На канцлера Німеччини останнім часом посилюється тиск з боку таких союзників, як Великобританія, а також з боку його власної правлячої коаліції, з метою передати німецькі високоточні крилаті ракети «Taurus» Україні.

Borger, Julian. US supplies Ukraine with a million rounds of ammunition seized from Iran [США поставили Україні мільйон набоїв, вилучених у Ірану] / J. Borger // The Guardian. – London, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/05/us-supplies-ukraine-with-ammunition-seized-from-iran>.

Британський журналіст і письменник, міжнародний редактор «The Guardian» Джуліан Боргер пише, що Сполучені Штати поставили Україні понад мільйон набоїв іранських боєприпасів, конфіскованих у Перській затоці наприкінці 2022 р. Передача боєприпасів пішла за цивільною справою про конфіскацію, порушену міністерством юстиції з метою отримання права власності на тій підставі, що їх було переправлено контрабандою еменським силам хуситів, порушивши ембарго ООН на постачання зброї. Генеральний прокурор США Меррік Гарланд заявив, що дії Міністерства юстиції щодо конфіскації зброї проти одного авторитарного режиму тепер безпосередньо підтримують боротьбу українського народу проти іншого авторитарного режиму.

Overmars, Bas. ‘Laf Rusland valt burgerdoelen aan’ [«Боягузлива росія атакує цивільні цілі»] / B. Overmars // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/watuzegt/494023756/laf-rusland-valt-burgerdoelen-aan>.

Автор статті журналіст видання «Algemeen Dagblad» Бас Овермарс вважає, що атаки росії на абсолютно невинні цивільні цілі такі, як школи, лікарні та ринки, коли гинуть цивільні люди, підкреслюють боягузтво росії, безжальність та глибoku

аморальність путіна і його товаришів. Тому, підкреслює автор, добре було б поставити Україні літаки F-16 і всю іншу техніку, щоб перемогти росію якомога швидше.

Pina, Marina. La ayuda incesante de España a Ucrania desde el segundo día de guerra: 12 misiles Hawk, 10 Leopard, 70.000 uniformes... [Безперервна допомога Іспанії Україні з другого дня війни: 12 ракет «Hawk», 10 «Leopard», 70 тис. одиниць обмундирування...] / M. Pina // El Mundo. – Madrid, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/espana/2023/10/06/651ef4f0fc6c831d648b45f3.html>.

В статті для видання М. Піна зазначає, що 2 дні знадобилося Міністерству оборони Іспанії з моменту нападу путіна на Україну, щоб відправити першу партію допомоги – це було 20 тонн гуманітарних матеріалів, які вирушили з авіабази Торрехон до України. Відтоді Іспанія неодноразово демонструвала свою щедрість, підтримуючи постійний зв'язок між органами оборони для задоволення як матеріальних потреб, так і потреб у навчанні. І новий пакет зброї, який прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес і Президент України Володимир Зеленський погодили після зустрічі в Гранаді, є новим знаком того, що зобов'язання Іспанії залишаються незмінними, незважаючи на те, що уряди інших країн таких, як Польща чи Словаччина, призупинили постачання зброї.

Deutscher SonderwegScholz zögert bei Taurus weiter: Deutschland droht Vertrauensverlust [Шольц продовжує вагатися щодо «Taurus»: Німеччина ризикує втратити довіру] // Focus. – Berlin, 2023. – 06.10. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/deutscher-sonderweg-scholz-zoegert-bei-taurus-weiter-deutschland-droht-vertrauensverlust_id_219433165.html.

Відмова канцлера О. Шольца поставити Україні крилаті ракети «Taurus» викликає розбіжності в політичних колах Німеччини. Рішення О. Шольца зустріло різку критику з боку експерта з питань оборони Р. Кізеветтера, який висловив стурбованість, підкресливши, що це «означає, що ми втрачаємо довіру в Європі та США і дратуємо наших партнерів, особливо Велику Британію та Францію, які вже постачають подібні крилаті ракети». Системи далекобійної та високоточної зброї необхідні Україні для ефективного запобігання російським маршрутам поставок до Криму, через які надходить значна частка російських поставок. Р. Кізеветтер стверджує, що звільнення Криму зробить Україну сильнішою позицією, що це «потенційно може закінчити війну швидше і з меншим кровопролиттям».

Harsányi, György. Fogytán a fegyver és a lőszer Ukrajnának, a nyugati szövetségesek hamarosan kifognak a készletekből [Оскільки озброєння та боєприпаси для України вичерпуються, у західних союзників незабаром закінчатся запаси] / G. Harsányi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 06.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3211121_loszer-fogytan-ukrajna-haboru-oroszorszag-nyugat.

У статті Дьєрдь Харшаньї пише, що два високопоставлені посадовці НАТО і Великої Британії заявили, що запаси боєприпасів, які західні союзники надають Україні, скорочуються. Роб Бауер, віцеадмірал Нідерландів, голова військового комітету НАТО, заявив, що «ми вже бачимо дно». Він додав, що Європа почала надавати Україні допомогу з півпорожніх складів і що запаси швидко вичерпуються.

На думку автора, ця ситуація є тривожною для України, яка веде війну з росією вже 20 місяців. Експерти попереджають, що якщо західні союзники не зможуть забезпечити Україну достатньою кількістю боєприпасів, вона може зазнати поразки.

Sending F-16s to Ukraine ‘best way to protect Belgium,’ says Belgian Foreign Minister [Міністерка закордонних справ Бельгії заявила, що відправка F-16 в Україну «найкращий спосіб захистити Бельгію»] // *The Brussels Times*. – Brussels, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com>

Міністерка закордонних справ Бельгії Аджа Лябіб заявила, що Бельгія найкраще зможе себе захистити, відправивши в Україну літаки F-16. МЗС Бельгії попросило міністра оборони Людивіна Дедондера надати об’єктивний аналіз із різними можливими сценаріями, щоб побачити, чи зможе Бельгія відправити F-16. А. Лябіб уточнила, що вона не «за» чи «проти» пропозиції Бельгії відправити в Україну свій резерв старих літаків F-16, але підкреслила близькість Бельгії до війни в Україні.

Hamas’ Iran-backed attack should end Biden’s deadly delusions [Атака ХАМАС за підтримки Ірану має покласти край смертельним помилкам Байдена] // *New York Post*. – New York, 2023. – 08.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/08/hamas-iran-backed-attack-should-end-bidens-deadly-delusions/>.

В редакційній статті «New York Post» зазначається, що шокуюча атака ХАМАС має, нарешті, похитнути наївне уявлення президента Джо Байдена про відступ, помилкову дипломатію і «м’яку» силу. путінське вторгнення в Україну вже забрало безліч життів, а Д. Байден досі постійно вагається, чи варто відправляти Україні передову зброю, необхідну їй для перемоги у війні. В статті стверджується, що безжальні режими – від Ірану до сектора Гази, від росії до Китаю – мають зустрічати суворий опір, а не погрози.

Bakker, Alexander. Zelenski spreekt in Brussel met NAVO-defensie ministers [Зеленський розмовляє з міністрами оборони НАТО в Брюсселі] / A. Bakker // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/131309746/zelenski-spreekt-in-brussel-met-navo-defensie-ministers>.

Президент України В. Зеленський під час перебування в Брюсселі на зустрічі міністрів оборони НАТО наголосив на потребі його країни в більшій кількості артилерії, боєприпасів і ППО. Міністерка оборони Нідерландів К. Оллонгрєн, яка теж була присутня в штаб-квартирі НАТО, наголосила, що ситуація в Ізраїлі не повинна зменшувати увагу до України і сказала, що «ми продовжуватимемо безупинно підтримувати Україну».

King, Ryan. Pentagon rolls out another \$200 million Ukraine aid package [Пентагон представив ще один пакет допомоги Україні на 200 мільйонів доларів] / R. King // *New York Post*. – New York, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/11/pentagon-unveils-another-200-million-ukraine-aid-package/>.

Пентагон представив чергову партію військової допомоги Україні на суму до 200 млн дол., яка буде надходитиме з поточних запасів США і, отже, може бути відправлена швидко. В Пентагоні заявили, що допомога Україні – це розумна інвестиція у національну безпеку США. Міністр оборони США Ллойд Остін зустрівся зі своїми колегами із приблизно 50 країн на засіданні Контактної групи з оборони України. Очолювана США організація займається координацією постачання зброї до Києва. На зустрічі також був присутній Президент України Володимир Зеленський – уперше з того часу, як Л. Остін почав проводити щомісячні зустрічі у травні 2022 р.

Kozubal, Marek. Sondaż: Broń dla Ukrainy dzieli Polaków. Słowa Mateusza Morawieckiego ciepło odebrane przez zwolenników prawicy [Опитування: Зброя для України роз'єднує поляків. Слова Матеуша Моравецького були тепло сприйняті прихильниками правих] / M. Kozubal // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/wybory/art39171391-sondaz-bron-dla-ukrainy-dzieli-polakow-slowa-mateusza-morawieckiego-cieplo-odebrane-przez-zwolennikow-prawicy>.

Польський публіцист та політолог Марек Козубаль звертає увагу на те, що опитування, проведене IBRiS на замовлення «Rzeczpospolita» та RMF FM, показує, що 47,2 % поляків позитивно оцінили заяву глави уряду Матеуша Моравецького про те, що Польща більше не надає Україні жодної зброї. Трохи менше, 44,5 %, негативно оцінили це твердження, а 8,3 % не мають своєї думки. У групі, яка позитивно сприйняла слова прем'єра, переважно прихильники урядового табору (71 %) і лише 30 % – прихильників опозиції. Тому складається враження, що М. Моравецький адресував це послання переважно своєму електорату та Конфедерації, за голоси якої він бореться. М. Козубаль нагадує, що в грудні 2022 р. дослідження IBRiS для «Rzeczpospolita» показало, що 77,5 % поляків за передачу зброї українським військовим, проти було лише 18,3 %. Польща зараз впроваджує, серед іншого, контракт вартістю майже 3 млрд злотих на поставку в Україну 56 гаубиць «Krab». Також є контракт на поставку в Україну близько 150 транспортерів «Rosomak» і переносних зенітно-ракетних комплексів «Pegun». Крім того, нагадує автор, також постійно проводиться технічне обслуговування української військової техніки та здійснюються поставки запчастин та боєприпасів різного калібру.

Kazimierzuk, Agnieszka. F-16 dla Ukrainy? Austin: Kiedy zaczniemy dostrzegać dodatkowe możliwości [F-16 для України? Л. Остін: Коли ми почнемо бачити додаткові можливості] / A. Kazimierzuk // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art39254491-f-16-dla-ukrainy-austin-kiedy-zaczniemy-dostrzegac-dodatkowe-mozliwosci>.

Онлайн редактор видання «Rzeczpospolita» Агнешка Казимерчук цитує заяву міністра оборони США Ллойда Остіна на пресконференції в штаб-квартирі НАТО в Брюсселі, в якій він стверджував, що «Україна може отримати винищувачі F-16 не раніше наступної весни, коли ми почнемо бачити додаткові можливості». У Брюсселі проходить дводенна зустріч міністрів оборони НАТО, в якій неанонсовано бере участь Президент України Володимир Зеленський. Генеральний секретар Єнс Столтенберг 11 жовтня заявив, що Бельгія і Данія підтвердили заплановану поставку F-16 в Україну, але не уточнив кількість винищувачів, які будуть передані воюючій державі. У серпні

В. Зеленський заявив, що Україна отримає 42 літаки F-16 після досягнення домовленості з Нідерландами, додавши, що «це лише початок». За словами автора, однак коли вони будуть доставлені в Україну, не зрозуміло.

EDITORIAL: The ground has shifted. Canada must change too [РЕДАКЦІЯ: Світ змінився. Канада теж має змінитися] // *The Toronto Sun*. – Toronto, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://torontosun.com/opinion/editorials/editorial-the-ground-has-shifted-canada-must-change-too>.

В редакційній статті канадського видання зазначається, що якщо російське вторгнення в Україну не переконало канадців у тому, що цивілізований світовий порядок змінюється, то криваві вбивства, та захоплення заручників в Ізраїлі терористами ХАМАС мають розвіяти будь-які сумніви. «The Toronto Sun» пише, що прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо в кращому разі наївний, а в гіршому – некомпетентний, коли це стосується міжнародної політики. Канада допомогла Україні військовою технікою, але на думку редакції видання, це не є раціональною відповіддю на новий агресивний світовий порядок. Канада відстає від союзників по НАТО у внеску до цієї організації. Д. Трюдо приватно заявив представникам НАТО, що Канада ніколи не досягне обіцяного рівня військових витрат у 2 % від валового внутрішнього продукту.

Slojewska, Anna. Ukraina prosi NATO o pomoc [Україна просить НАТО про допомогу] / A. Slojewska // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art39255431-ukraina-prosi-nato-o-pomoc>.

Кореспондентка «Rzeczpospolita» Анна Слоєвська аналізує неоголошений візит Президента України Володимира Зеленського до штаб-квартири НАТО. Авторка вважає, що В. Зеленський боїться наслідків переміщення інтересів Заходу на Близький Схід. А. Слоєвська звертає увагу, що В. Зеленський ніколи не був на зустрічах такої важливості й фактично ніколи не відвідував штаб-квартиру Північноатлантичного альянсу з моменту вторгнення росії в Україну, однак наразі ситуація особлива. Агресія ХАМАС проти Ізраїлю та загроза серйозної військової ескалації на Близькому Сході створює для України ризик зниження інтересу Заходу як у політичному, так і у військовому плані. Україна від початку засудила напад ХАМАС на Ізраїль, а В. Зеленський використовує цю трагедію як аргумент для об'єднання вільного світу проти росії та Ірану. Він стверджує, що спроба дестабілізувати Близький Схід служить цим двом авторитарним режимам і що Захід повинен протистояти їм. За словами авторки, В. Зеленський також приїхав до Брюсселя, щоб нагадати партнерам, що Україні все ще потрібна зброя – у пріоритеті системи протиповітряної оборони та далекобійні ракети.

'Publicity stunt': Belgian opposition parties ask for 'clarification' on F-16s to Ukraine [«Піарний хід»: бельгійські опозиційні партії просять «роз'яснити» поставку Україні F-16] // *The Brussels Times*. – Brussels, 2023. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/belgium/733503/publicity-stunt-belgian-opposition-parties-ask-for-clarification-on-f-16s-to-ukraine>.

Бельгійські опозиційні партії в Палаті представників Бельгії вимагають від уряду роз'яснити рішення поставити Україні від двох до чотирьох F-16. Депутат парламенту Жорж Даллемань звернув увагу на те, що діючий уряд пообіцяв поставити від двох до чотирьох F-16 в Україну, а потім з'ясувалось, що це фактично рішення, яке має бути прийняте наступним урядом. За словами депутата, це безвідповідальна заява з огляду на ситуацію в Україні. Він наголосив, що очікує чіткого і швидкого рішення щодо поставки значної кількості літаків. Іншим джерелом несподіванки для центристів став фонд допомоги Україні в розмірі 1,7 млрд євро, який фінансується за рахунок корпоративного податку, що стягується з відсотків із російських активів, заморожених у Бельгії. Тобто фактично допомогу від Бельгії фінансують російські олігархи. Ж. Даллемань запропонував скласти план підтримки та відновлення України на кілька років.

Baldor, Lolita. Pentagon's 'FrankenSAM' program cobbles together air defense weapons for Ukraine [Програма Пентагону «FrankenSAM» збирає системи ППО для України] / L. Baldor // National Post. – Toronto, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/pentagons-frankensam-program-cobbles-together-air-defense-weapons-for-ukraine>.

США допомогли Україні побудувати і модифікувати два типи зенітних ракетних комплексів протиповітряної оборони, які здатні стріляти західними ракетами. Пентагон називає цей проєкт «FrankenSAM» – він збирає системи протиповітряної оборони для України з компонентів з усього світу. На думку авторки статті, військової репортерки Лоліти Балдор, коли політичне протистояння в Конгресі США не дозволяє затвердити новий пакет допомоги Україні, програма ракет «земля-повітря», назва якого нагадує про Франкенштейна, стає порятунком, надійним способом доставити швидко зброю на поле бою. Водночас американські інженери змогли співпрацювати з Україною, щоб модифікувати пускову установку протиповітряної оборони «Бук» радянських часів, щоб вона могла запускати ракети RIM-7, які у США є у великій кількості. Україна має низку систем «Бук», але кількість ракет скорочується.

Lowry, Rich. America desperately needs to ramp up weapons production NOW [Америка відчайдушно потребує нарощення виробництва зброї ЗАРАЗ] / R. Lowry // New York Post. – New York, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/13/america-desperately-needs-to-ramp-up-weapons-production-now/>.

Американський письменник, головний редактор журналу «National Review» Річард Лоурі вважає, що Америці відчайдушно необхідно нарощувати виробництво зброї. Автор зазначає, що терористична атака ХАМАС, а також війна в Україні і китайська загроза Тайваню, висувають на перший план виробництво зброї, необхідної для захисту союзників і США. За оцінками, Україні потрібно 1,5 мільйона снарядів на рік і вона використовує до 6 тис. снарядів на день. Станом на липень 2023 р. Вашингтон поставив в Україну 2 мільйони артилерійських снарядів і шукає разом з іншими західними державами запаси. На початку 2023 р. Сполучені Штати виробляли 14 500 снарядів на місяць і збільшили цей показник приблизно вдвічі.

Lietuvoje bus remontuojami mūšiuose Ukrainoje pažeisti tankai „Leopard“ [Пошкоджені в боях в Україні танки «Leopard» ремонтуватимуть у Литві] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/10/16/lietuvoje-bus-remontuojami-musiuose-ukrainoje-pazeisti-tankai-leopard#ixzz8GOhPwubt>.

Пошкоджені танки «Leopard», привезені з зони бойових дій в Україні, будуть ремонтувати в Литві литовські та німецькі фахівці. Також повідомляється, що «виконання такого роду реальних завдань дозволяє проводити навчання, підтримувати боєготовність нашого особового складу, забезпечувати перевірку логістичних ланцюжків і безперебійну підтримку України». Литва вже організувала ремонт і повернення в Україну самохідних гаубиць «PzH2000», які були передані Україні та брали участь у бойових діях.

Seligman, Lara. Inside Biden’s decision to secretly send longer-range U.S. missiles to Ukraine [Інсайд рішення Д. Байдена таємно відправити американські ракети більшої дальності в Україну] / L. Seligman // *POLITICO*. – Brussels, 2023. – 17.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2023/10/17/biden-decision-send-longer-range-missiles-to-ukraine-00121969>.

За інформацією групи журналістів на чолі з Ларою Селігман, відомою своїми матеріалами для «POLITICO», що висвітлюють діяльність Пентагону, найвищі посадові особи США були стурбовані тим, що наступ України не йде добре і у них виникла ідея як допомогти Силам оборони України вразити цілі глибоко всередині російських оборонних ліній. За інформацією журналістів, оскільки запаси армійських тактичних ракетних систем великої дальності у американських військових дефіцитні, США вирішили надіслати версію середньої дальності – ракету АРАМ», старішу версію «АТАСМС» з боєголовками, що містять сотні касетних бомб та можуть вражати цілі на відстані 100 миль (160 км). Саме це сталося коли ЗМІ повідомили, що українські військові знищили дев’ять російських гелікоптерів біля східних міст Бердянськ та Луганськ. США приховали рішення відправити ракети «АРАМ» і фактичне їх відправлення на поле бою, щоб зберегти елемент несподіванки. Хоча представники адміністрації Д. Байдена не вважають, що Україна зможе досягти своєї мети перерізати російський сухопутний коридор до Криму до настання зими, вони сподіваються, що надання «АРАМ» може допомогти пом’якшити перевагу росії та виграти для України деякий час, щоб відвоювати додаткові території.

Palacios, S. Ucrania ‘estrena’ los misiles ATACMS: el arma que podría cambiar el curso de la guerra con Rusia este invierno [Україна «дебютує» ракетами АТАСМС: зброєю, яка може змінити хід війни з росією цієї зими] / S. Palacios // *ABC*. – Madrid, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/ucrania-estrena-misiles-atacms-arma-cambiar-curso-20231018110839-nt.html>.

За словами Президента України Володимира Зеленського, Україна вперше застосувала проти росії американські ракети «АТАСМС», не уточнивши, де і коли були використані снаряди, надані Білим домом. Компанія Lockheed Martin, яка займається

їх виробництвом, зазначає, що «АТАСМС» атакують з високою точністю за будь-яких погодних умов, що може змінити хід війни цієї зими і також мають більший радіус дії, ніж існуючі армійські гармати та інші ракети.

Ukraina ma pociski ATACMS. Ambasador Rosji grozi wojną z NATO [Україна має ракети АТАСМС. Посол росії пригрозив війною з НАТО] // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art39284671-ukraina-ma-pociski-atacms-ambasador-rosji-grozi-wojna-z-nato>.

США підтверджують постачання в Україну ракет «АТАСМС». Посол росії в США антонов після того, як Київ підтвердив, що вперше застосував ці високоточні ракети великої дальності, заявив, що рішення США надати Україні ракети «АТАСМС» великої дальності було «серйозною помилкою» і матиме «серйозні наслідки».

Ny superrobot kan få avgörande roll i kriget [Новий суперробот може зіграти вирішальну роль у війні] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/EQeP0a/ukraina-ny-superrobot-fran-usa-kan-fa-avgorande-roll-i-kriget>.

Незважаючи на вимоги Америки щодо обмеженої продуктивності, армійська тактична ракетна система «АТАСМС» може бути найбільшим козирем, який Україна наразі витягувала у війні проти росії. На думку військового експерта Йоргена Ельфвінга, «відстань має вирішальне значення». У темряві, приблизно так само, як коли Сполучені Штати постачали Україні реактивну артилерійську систему «Himars» трохи більше року тому, Пентагон переконався, що «АТАСМС» довжиною приблизно чотири метри був включений до озброєння Сил оборони України.

Ukraine announces first use of long-range ATACMS missiles [Україна заявила про перше застосування ракет великої дальності АТАСМС] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/belgium/749478/ukraine-announces-first-use-of-long-range-atacms-missiles>.

У щоденному зверненні до народу Президент України Володимир Зеленський повідомив, що Україна вперше застосувала проти російських агресорів американські ракети великої дальності «АТАСМС». В. Зеленський особливо подякував Сполученим Штатам та заявив, що «домовленості з президентом Байденом виконуються», додавши, що ракети армійського оперативно-тактичного ракетного комплексу «АТАСМС» довели свою ефективність. Речниця Білого дому заявила, що ракети великої дальності значно посилять український військовий потенціал, не ставлячи під загрозу можливості реагування США. За словами речниці Ради національної безпеки Білого дому Едрієнн Вотсон, США поставили ракети з максимальною дальністю 165 кілометрів, які дають Україні можливість вражати російські цілі на її власній території,

King, Ryan. Nine Republican senators demand US aid to Ukraine, Israel be packaged separately [Дев'ять сенаторів-республіканців вимагають, щоб допомогу США Україні та Ізраїлю було виділено окремо] / R. King // New York Post. – New York, 2023. – 19.10. –

Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/19/nine-republican-senators-demand-ukraine-and-israel-aid-be-decoupled/>.

Дев'ять сенаторів-республіканців закликають розглядати будь-яку додаткову допомогу США Ізраїлю та Україні окремо. Законодавці Республіканської партії висунули цю вимогу в листі до керівництва Сенату, стверджуючи, що спільний пакет допомоги для двох конфліктів може створити політичні ускладнення і позбавити підтримки, якої потребує Ізраїль, який роздирається війною. Сенатор від Канзаса Роджер Маршалл, який склав лист, розповів виданню, що будь-яка допомога Ізраїлю не повинна використовуватися як важіль для відправки в Україну додаткових десятків мільярдів доларів. На його думку, це два окремі «конфлікти», що знаходяться на різних стадіях, і їх не можна розглядати як «комплексну справу».

Putina rozdrapí, keď zistí, čo plánuje USA: Zmení sa priebeh vojny na Ukrajine? [путін розірветься, дізнавшись, що планують США: Чи зміниться хід війни в Україні?] // *Nový čas*. – Bratislava, 2023. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2857423/putina-rozdrapi-ked-zisti-co-planuje-usa-zmeni-sa-priebeh-vojny-na-ukrajine/>.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба повідомив, що США постачатимуть Україні тактичні ракети великої дальності ATACMS на регулярній основі. Д. Кулеба зазначив, що Київ очікує регулярних і більших поставок цих ракет. За його словами, про це наприкінці вересня у Вашингтоні домовилися Президент України Володимир Зеленський і президент США Джо Байден. В. Зеленський заявив, що українська армія вперше застосувала ракети ATACMS. Згодом американський уряд підтвердив, що надав ці ракети Україні. Скільки ракет Україна вже отримала, невідомо.

Lemire, Jonathan. Biden: America at 'inflection point' in Israel and Ukraine [Д. Байден: Америка на «точці перегину» в Ізраїлі та Україні] / J. Lemire // *POLITICO*. – Brussels, 2023. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2023/10/19/biden-terrorist-must-pay-a-price-for-their-terror-00122644>.

Акредитовані в Білому домі журналісти «POLITICO» Джонатан Лемір та Майя Уорд пишуть про те, як президент США Джо Байден використав звернення з Овального кабінету, щоб рішуче виступити за допомогу як Ізраїлю, так і Україні. Він виклав темне бачення того, що станеться, якщо ця допомога разом із більшою відданістю Америки захисту демократії не буде надана, вважають журналісти. Д. Байден чітко окреслив ставки, сказавши, що хоча путін і ХАМАС «представляють різні загрози», вони обидва хочуть «повністю знищити сусідню демократію». Д. Байден пов'язав боротьбу з ХАМАС в Ізраїлі з вторгненням в Україну, намагаючись відновити згасаючу підтримку війни, яка тягнеться понад півтора року. Д. Байден повідомив, що збирається зробити масштабний запит на витрати в 100 млрд дол., який включатиме допомогу Україні та Ізраїлю. Він назвав це «терміновим бюджетним запитом». У багатьох відношеннях послання Д. Байдена було ілюстрацією високих тем, яких він торкався протягом свого президентства: переосмислення століття як битви між демократіями та автократіями.

Huët, Bob. Russen meteen hard geraakt met gloednieuwe Amerikaanse raketten [росіяни відразу ж отримали сильний удар новенькими американськими ракетами] / В.

Huët // Algemeen Dagblad. – Amsterdam, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/russen-meteen-hard-geraakt-met-gloednieuwe-amerikaanse-raketten~ab573ffe/>.

За словами автора, хоча війна в Газі привертає найбільшу увагу міжнародної спільноти, спостерігачі відзначають важливий момент у війні в Україні. Україна отримала американські ракети великої дальності «АТАСМС» на чіткий запит і негайно їх успішно розгорнула. Президент України В. Зеленський відзначив успіх і у своїй промові подякував тим, хто надав постачання для «знищення баз окупаційних військ», наголосивши на ефективності поставленого озброєння.

Hasselbach, Christoph. Ukraine befürchtet Kriegsmüdigkeit im Westen [Україна боїться втоми від війни на Заході] / С. Hasselbach // Focus. – Berlin, 2023. – 20.10. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/unterstuetzung-fuer-ukraine-laesst-nach-selenskyj-hat-angst-vor-kriegsmuedigkeit_id_227981196.html.

Німецький політолог Й. Варвік вважає, що хвиля в США щодо підтримки України змінилася ще до останньої близькосхідної кризи. Депутат німецького Бундестагу від опозиційного Християнсько-демократичного союзу Родеріх Кізеветтер зазначив, що «підтримка України вже зменшилася, згуртованість руйнується, а голоси дедалі гучніші закликають до продиктованого миру». Україна жде від Німеччини поставок ракет «Taurus», але канцлер О. Шольц відмовляється від поставок, і, як показало опитування інституту дослідження громадської думки «YouGov», більшість опитаних німців (55 %) підтримують це рішення. Але, як вважає Р. Кізеветтер, постійні коливання якраз і є проблемою, що перевага в повітрі та високоточна зброя протистояння така, як «Taurus», у достатній кількості можуть стати поворотним моментом. Й. Варвік вважає, що поставка ракет має значення, але це не «змінить стратегічну констеляцію».

Buchert, Viliam. Viliam Buchert: Evropa i Evropská unie jsou zamrzlé. Fiasko střídá fiasko, vážné problémy se nedaří řešit [Віліам Бухерт: Європа та Європейський Союз заморожені. Фіаско слідує за фіаско, серйозні проблеми не вирішити] / V. Buchert // Reflex. – Praha, 2023. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/komentare/121434/viliam-buchert-evropa-i-evropska-unie-jsou-zamrzle-fiasko-strida-fiasko-vazne-problemy-se-nedari-resit.html>.

На думку журналіста видання В. Бухерта, Україна сьогодні практично не існувала б без військової та фінансової допомоги Америки та Європи, а російські орди стояли б на кордонах Євросоюзу та НАТО. Автор наголошує, що тому ЄС вирішив, що, окрім іншого необхідного військового обладнання цього року доставить українцям мільйон артилерійських снарядів. Загальноєвропейське виробництво артилерійських боєприпасів нині має максимальну потужність 300 тис. снарядів на рік, але цього недостатньо і тому Європейська комісія виступила з ідеєю підтримувати це виробництво різними стимулами. В. Бухерт зазначає, що навіть у цій сфері тендери, оцінки впливу на навколишнє середовище, рішення щодо зонування чи отримання дозволів на будівництво не можуть бути завершені раніше ніж через рік, два чи довше.

МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС

Sachsens Ministerpräsident Kretschmer fordert Verhandlungen mit Putin [Прем'єр-міністр Саксонії Кречмер закликає до переговорів з путіним] // Focus. – Berlin, 2023. – 16.10. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/deutschland/waffenstillstand-im-ukraine-krieg-kretschmer-will-dass-europaeer-mit-putin-verhandeln_id_225934876.html.

Прем'єр-міністр Саксонії М. Кречмер пояснює в інтерв'ю виданню «Frankfurter Allgemeine», що хоче припинення війни в Україні та дипломатичних переговорів між європейцями та путіним. Прем'єр-міністр вважає, що «повинна бути можливість обговорювати інший шлях, дипломатичний шлях, з серйозністю та вдячністю, не критикуючи». На запитання видання, чи не можна дозволити українцям самим вирішувати, яким курсом вони хочуть рухатися, М. Кречмер сказав, що тоді Україна може робити «все, що забажає і скільки забажає і це був би чек-бланк, і зрозуміло, що насправді цього чека-бланка не існує».

Zelenski celebra el apoyo a su plan de paz para Ucrania, que «se está volviendo global» [Зеленський відзначає підтримку свого мирного плану для України, який «набуває глобального характеру»] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 29.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/29/653e56c2e85ecebe148b4582.html>.

На Мальті відбулася третя зустріч радників із питань національної безпеки та радників із зовнішньої політики щодо імплементації української «формули миру». У третій зустрічі взяли участь дипломати з 66 країн та міжнародних організацій. Зокрема, до неї долучилися делегації багатьох держав Азії, Африки, Латинської Америки. У попередній зустрічі брали участь 42 делегації. На Мальті учасники саміту зосередилися на п'ятих ключових пунктах «формули миру»: «Ядерна та радіаційна безпека», «Продовольча безпека», «Енергетична безпека», «Звільнення всіх полонених і депортованих осіб» і «Відновлення територіальної цілісності України та світового порядку». Президент України Володимир Зеленський назвав правильним сигналом спільну заяву співголів саміту щодо «формули миру», який відбувся на Мальті.

Saks, Rainer. Rainer Saks: juhusliku eskalatsiooni oht sõjategevuse laienemiseks on Lähis-Idas väga kõrge [Райнер Сакс: Ризик випадкової ескалації до розширення бойових дій дуже високий на Близькому Сході] / R. Saks // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120243830/sojaraport-rainer-saks-juhusliku-eskalatsiooni-oht-sojategevuse-laienemiseks-on-lahis-idas-vaga-korge>.

За словами естонського експерта з питань безпеки Р. Сакса, заява російського міністра оборони шойгу про те, що росія готова вести переговори щодо України, викликала резонанс у ЗМІ. Р. Сакс зазначив, що останнім часом кількість новин про те, що Україна отримує набагато менше допомоги та уваги від своїх головних донорів у західних медіа зросла і на фоні цього шойгу намагається вловити та посилити цю тенденцію. Крім того, вважає експерт, можна припустити, що на основі певної інформації в росії склалося переконання, що країни Заходу закликають Україну подумати про переговори, оскільки літній наступ не дав вражаючих результатів. На його думку, росіяни зараз зацікавлені в тому, щоб заморозити війну, щоб отримати ще

один шанс взяти Україну під контроль, розуміючи, що військовою операцією зараз не змусити Україну капітулювати.

Rai, Arpan. Putin ally lukashenko calls for ceasefire in ‘stalemate’ Ukraine war: ‘No one can do anything’ [Союзник путіна лукашенко закликає до припинення вогню у «патовій» війні в Україні: «Ніхто нічого не може зробити»] / A. Rai // *The Independent*. – London, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/putin-lukashenko-ukraine-russia-war-peace-talks-b2438217.html>.

Президент білорусі і близький союзник путіна олександр лукашенко сказав, що росія і Україна опинилися в серйозній безвихідній ситуації через продовження вторгнення росії в Україну і їм необхідно сісти за стіл переговорів. Це вперше, коли самопроголошений білоруський президент виступив із проханням про перемир'я в російсько-українській війні. Територія білорусі була використана як стартовий майданчик для повномасштабного вторгнення російського президента в лютому 2022 р. Він також є єдиним міжнародним лідером, який часто зустрічався з путіним з того часу, як війна охопила Україну. Президент України Володимир Зеленський заявив, що його мирний план із 10 пунктів, який включає заклики до відновлення територіальної цілісності України, є єдиним способом покласти край війні.

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Golonka, Wojciech. Miliarderka podzieli ukraiński tort? [Мільярдерка поділить український торт?] / W. Golonka // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 01.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/487335/golonka-miliarderka-penny-pritzker-podzieli-ukrainski-tort.html>.

Католицький філософ та постійний оглядач правоцентристського тижневика «Do Rzeczy» Войцех Голонка вважає, що оголошення Білим домом кандидатури спеціального представника США з питань економічної реконструкції України в особі мільярдерки Пенні Прітцкер викликає питання не лише про інвестиційні плани західних країн чи іноземного капіталу в післявоєнній Україні, а й про поточний фінансовий стан України. На думку автора, якщо «читати між рядків» офіційні цілі місії П. Прітцкер, то це передусім знайти мільярди доларів із державних фондів окремих країн та приватних кишень інвесторів, щоб врятувати Україну тут і тепер від банкрутства. В. Голонка ставить США незручні питання: Чи буде готовий спецпредставник США, тісно пов'язаний зі світом американських фінансів, запросити іноземні організації для інвестування на основі взаємної вигоди? І перш за все, чи немає ризику, що державні структури, наприклад з Польщі, фінансуючи відбудову України, будуть підтримувати в першу чергу шахраїв з Волл-стріт?

Eesti prioriteet humanitaarabi andmisel püsib Ukrainal [Пріоритетом Естонії у наданні гуманітарної допомоги залишається Україна] // *Eesti Päevaleht*. – Tallinn, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120236723/kuula-estii-prioriteet-humanitaarabi-andmisel-pusib-ukrainal>.

За словами заступниці міністра закордонних справ Естонії М. Ратнік, незважаючи на те, що Естонія підтримує десятки країн у сфері співробітництва та

гуманітарної допомоги, пріоритетом на наступні десять років є відбудова України, у чому Естонія також є прикладом для інших країн. М. Ратнік розповіла, що, після початку повномасштабної агресії росії, за підтримки Естонії на Житомирщині відкрився новий дитсадок, збудований новий міст і країна обов'язково продовжить фінансувати такі проєкти. Вона повідомила, що бажання її країни «робити все так, як хоче Україна і виходячи з того, що необхідно для її розвитку».

Ukrainos ir Lietuvos ekspertai renkasi Vilniuje: aptars mokyklų rekonstrukcijos ateitį karo nusiaubtoje šalyje [Українські та литовські експерти зустрічаються у Вільнюсі: обговорять майбутнє відновлення шкіл у зруйнованій війною країні] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/bustas/architektura/2023/10/04/news/ukrainos-ir-lietuvos-ekspertai-renkasi-vilniuje-aptars-mokyklu-rekonstrukcijos-ateiti-karo-nusiaubtoje-salyje-28590609>.

У Вільнюсі експерти архітектури та освіти з України та Литви разом з учасниками державних інституцій та неурядових організацій зберуться на творчі майстерні, які ознаменують початок підготовки до довгоочікуваного відкритого міжнародного архітектурного конкурсу. Метою семінару є підготовка завдання архітектурного конкурсу проєкту «Школа майбутнього в Україні» та рекомендацій щодо критеріїв оцінювання. Відкритий міжнародний конкурс спрямований на створення та вибір найкращого технічного проєкту «Школа майбутнього в Україні», який буде доступний як українським інституціям, так і міжнародним партнерам, які беруть активну участь у процесі реконструкції та відбудови України.

Krajiny sa spojili pre dôležitú vec: Na odmínovanie Ukrajiny pôjdu stovky miliónov eur [Країни об'єдналися заради важливої справи: сотні мільйонів євро підуть на розмінування України] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2854237/krajiny-sa-spojili-pre-dolezitu-vec-na-odminovanie-ukrajiny-pojdu-stovky-milionov-eur/>.

Україна закликала до більш глобальної допомоги в розмінуванні великих територій охопленої війною країни. З цією метою понад 30 країн уже пообіцяли виділити майже 500 млн євро. Слова підтримки прозвучали на донорській конференції з розмінування в Загребі, де прем'єр-міністр України Денис Шмигаль заявив учасникам із 34 країн, що до третини його батьківщини забруднено боєприпасами.

Gineikaitė, Kamilė. Lietuviška žyma Ukrainos atstatymo projektuose – prisideda ir verslas, ir valstybė [Литовська марка в проєктах відбудови України – вносить свій внесок і бізнес, і держава] / K. Gineikaitė // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/nekilnojamosis-turtas-statyba/2023/10/12/lietuviska-zyma-ukrainos-atstatymo-projektuose--prisideda-ir-verslas-ir-valstybe#ixzz8G0lvZOSR>.

За словами авторки, Маріуполь, Буча, Бородянка, Ірпінь, Славутич – це лише кілька місць в Україні, у відбудові яких литовці брали і беруть участь. Хоча більшість ресурсів знадобиться після закінчення війни, розпочатої росією, вже готуються прототипи проєктів, які можуть заощадити час на відбудову країни. У відбудову України беруть участь як приватні особи, так і уряд Литви.

Deutschland gibt weitere 200 Millionen Euro Wiederaufbau [Німеччина дає ще 200 мільйонів євро на реконструкцію] // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/deutschland-gibt-weitere-200-millionen-fuer-die-ukraine-19259933.html>.

Державний секретар Міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини Йохен Фласбарт пообіцяв допомогу в 200 млн євро на відновлення України під час візиту до столиці Києва та портового міста Миколаїв на півдні країни. Гроші мають бути спрямовані на освіту, охорону здоров'я та постачання питної води та реконструкцію міст. За інформацією видання, з початку російсько-агресорської війни у лютому 2022 р. Мінрозвитку виділив близько мільярда євро на цивільну підтримку України. Федеральний уряд захищає свою прихильність, навіть якщо завтра проєкти можуть бути зруйновані бомбами. З точки зору федерального уряду, відбудова не може чекати до кінця війни. Держсекретар сказав, що «ми маємо допомогти з реконструкцією, тому що це частина внутрішньої готовності українців чинити опір». Водночас держсекретар закликав не втрачати уваги до України, незважаючи на події на Близькому Сході.

Navakas, Naglis. Bučos vyriausiasis architektas lankėsi Vilniuje, domėjosi patirtimi planuojant Paupio kvartalą [Головний архітектор Бучі відвідав Вільнюс і зацікавився досвідом планування кварталу «Paupio»] / N. Navakas // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 28.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/10/28/bucos-vyriausiasis-architektas-lankesi-vilniuje-domejosi-patirtimi-planuojant-paupio-kvartala>.

Представники Вільнюса, Бородянки та Бучі підписали меморандум про впровадження інструменту 3D містобудування в українських містах. Під час планування житлового кварталу «Paupio» у столиці Литви цей інструмент використовувався для аналізу впливу забудованого кварталу на довкілля, ландшафт і мешканців. Головний архітектор Бучі В. Наумов відвідав Вільнюс. Представники Агенції розвитку будівельного сектору (SSVA) ознайомили гостя з міським розвитком столиці, показали один із найбільших проєктів конверсії Литви – район «Paupio». Литва також проведе тренінги для працівників муніципалітетів Бородянки та Бучі не лише щодо того, як користуватися інструментом, а й для подальшого його розширення та вдосконалення. Очікується, що інструмент 3D-планування буде готовий до 2024 р. у II кварталі.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Jokubauskas, Vytautas. Kyjivas, Varšuva ir Vilnius skelbia patvirtinę susitarimą dėl grūdų koridoriaus į Klaipėdos uostą [Київ, Варшава та Вільнюс заявляють про схвалення угоди про зерновий коридор до порту Клайпеда] / V. Jokubauskas // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/10/03/k-navickas-susitarimas-del-grudu--didele-pagalba-ukrainai>.

Міністр сільського господарства Литви К. Навіцкас у звіті коментує Угоду між Литвою, Польщею та Україною про прискорення транзиту експорту українського зерна, де йдеться, що «це важливий крок вперед і велика допомога для України». К. Навіцкас вважає, що домовленість про перенесення контролю над українським зерном

в клайпедський порт полегшить перетин кордону. Керівник Клайпедського порту А. Латакас повідомив, що транспортування зерна з України через литовське портове місто можна збільшити різними способами, а досягнута домовленість є лише одним із варіантів вирішення проблеми.

Sánchez, Rosalía. La vieja enemistad que vuelve a aflorar entre Polonia y Ucrania [Стара ворожнеча, яка знову виринає між Польщею та Україною] / R. Sánchez // ABC. – Madrid, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/vieja-enemistad-vuelve-aflorar-polonia-ucrania-20231005120006-nt.html>.

За словами журналістки «ABC» Р. Санчес, найвпливовіший політичний діяч Польщі Ярослав Качинський ще рік тому заявив, що Польща має лише двох справжніх союзників у Європі: Україну та Британію. Офіційний візит Президента України Володимира Зеленського до Варшави у квітні, перший після російського вторгнення, сприймався як віха у традиційно запеклих двосторонніх відносинах. В. Зеленський отримав протокол, подібний до протоколу президента США, а Варшава оголосила про важливі заходи підтримки України, навіть на шкоду власним інтересам. Обидва уряди виявили свою єдність перед жахливим спільним ворогом: Москвою. Однак можна було очікувати, що політика Польщі щодо України з часом стане більш прагматичною і корекція була відносно різкою. Почалося це з протестів польських фермерів, незадоволених українським зерном, продовольством і кукурудзою на внутрішньому ринку, а В. Зеленський «роздув» їх, звинувативши Польщу в недостатній солідарності в ООН.

Rīgas ostā pienāk pirmais graudu konteinervilciens no Ukrainas [До Ризького порту прибув перший зерновий контейнерний поїзд з України] // Diena. – Rīga, 2023. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/rigas-osta-pienak-pirmais-graudu-konteinervilciens-no-ukrainas-14306886>.

До Ризького порту прибув перший зерноконтейнерний потяг з України, який був доставлений через Каунаський інтермодальний залізничний термінал, де контейнери були завантажені на платформи SIA «LDZ CARGO» для продовження шляху до Риги. Міністр транспорту К. Бришкенс заявив, що «дуже задоволений успішною співпрацею Латвійської залізниці, Ризького порту та Ризького універсального терміналу», які забезпечили першу доставку українських зернових вантажів залізницею та перевалку в порту. За його словами, Латвія «буде критично важливим союзником України, наближаючи та інтегруючи Україну в європейську транспортну мережу».

Mishra, Stuti. Ukrainian priest arrested for stealing ancient gold jewellery worth £52m [Українського священика затримали за крадіжку старовинних золотих прикрас на 52 мільйони фунтів] / S. Mishra // The Independent. – London, 2023. – 24.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-priest-ancient-gold-jewellery-spain-b2434823.html>.

Кореспондентка «The Independent» Стуті Мішра повідомляє про конфіскацію іспанською поліцією старовинних золотих прикрас, вивезених з України на суму 52 мільйони фунтів стерлінгів. Предмети склалися з 11 золотих артефактів, включаючи

пояс, сережки та намиста. Вважається, що золото датується восьмим та четвертим століттями до нашої ери і є частиною національної спадщини України. У поліцейській операції брали участь представники різних країн, включаючи Албанію, Болгарію, Кіпр, Північну Македонію та Україну. За крадіжку було заарештовано священника Української православної церкви разом із чотирма іншими людьми.

Ucraina: ambasciatore Zazo inaugura consolato a Dnipro [Україна: Посол Дзадзо урочисто відкриває консульство в Дніпрі] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/37378647/ucraina-ambasciatore-zazo-inaugura-consolato-a-dnipro.html>.

26 жовтня у Дніпрі відкрили Почесне консульство Італії. На його відкриття приїхав посол цієї держави П'єр Франческо Дзадзо. У розмові з головою Дніпропетровської обласної військової адміністрації Сергієм Лисаком та міським головою Борисом Філатовим посол нагадав про всебічну прихильність уряду Італії до України, особливо відзначивши увагу до Дніпропетровщини, регіону, який має передові досягнення в аерокосмічній, оборонній, агропродовольчій та металургійній галузі. Почесне консульство Республіки Італія у Дніпрі стане платформою для співпраці між бізнесом, культурними та громадськими організаціями обох країн, а також сприятиме розв'язанню консульських питань італійських громадян, які мешкають у регіоні.

Lietuva ir JAV pasirašė susitarimą dėl gynybos prekių ir paslaugų tiekimo saugumo [Литва і США підписали угоду про безпеку поставок оборонних товарів і послуг] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/10/30/news/lietuva-ir-jav-pasirase-susitarima-del-gynybos-prekiu-ir-paslaugu-tiekimo-saugumo-28934230>.

Литва та США підписали двосторонню угоду про безпеку постачання оборонних товарів і послуг (Security of Supply Arrangement, SOSA), за якою обидві країни зобов'язуються підтримувати одна одну, забезпечуючи критичні оборонні потреби. Це особливо актуально зараз, коли через війну в Україні, агресивну поведінку Китаю, останні події в Ізраїлі попит на зброю та техніку в усьому світі зростає. Після зустрічі із заступником міністра оборони США Б. Лаплантом і директором Агентства з питань оборони та безпеки Пентагону Д. Гершем, заступниця міністра національної оборони Литви Г. М. Тучкуте отримала тверді запевнення, що США повністю розуміють безпекову ситуацію в Литві. Під час зустрічей також йшлося про необхідність подальшої підтримки України інноваційними рішеннями ОПК та перейняття її досвіду.

ПІДТРИМКА РОСІЇ

Bartasevičius, Valdas. Valdas Bartasevičius. Proto balsa stelbia emocijas [Валдас Бартасявічюс. Емоції затьмарюють голос розуму] / V. Bartasevičius // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/10/11/news/valdas-bartasevicius-protobalsa-stelbia-emocijas-28669512>.

Валдас Бартасявічюс, політичний оглядач провідного вільнюського часопису «Lietuvos rytas», вважає, що терор палестинських радикалів в Ізраїлі відсуває на другий

план вибори в Словаччині, але ці події, пов'язані тим, що вони вигідні москві, попереджають про період нестабільності в світі. За словами журналіста, для більшості литовців любов словаків до путіна видається абсолютно незрозумілою. Словаки завжди були набагато більш проросійськими, ніж чехи, що частково пояснює, чому лише 40 % вважають, що у нападі на Україну винна росія. Автор вважає, що проросійська риторика в Словаччині є небезпечним сигналом як для України, так і для Литви.

Doornbos, Caitlin. North Korea has shipped thousands of weapons to russia: White House [Північна Корея поставила до росії тисячі одиниць зброї – Білий дім] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/13/north-korea-has-shipped-thousands-of-weapons-to-russia-us/>.

Координатор зі стратегічних комунікацій Ради національної безпеки США Джон Кірбі проінформував, що за останні тижні Північна Корея надала росії понад 1000 контейнерів з військовою технікою та боєприпасами. Д. Кірбі зазначив, що США засуджує КНДР за надання росії цієї військової техніки, яка буде використовуватися для нападу на українські міста, вбивства українських мирних жителів і продовження незаконної війни росії. Представник Ради національної безпеки заявив, що ці постачання зброї прямо порушують низку резолюцій ООН, тому продовжиться робота з виявлення, викриття та протидії спробам росії придбати військову техніку у КНДР та будь-якої держави, яка готова підтримати її війну проти України.

Orbán Viktor a háború szó helyett a „katonai művelet” kifejezést használta, hogy tetsszen Vlagyimir Putyinnak [Віктор Орбан використав термін «військова операція» замість слова «війна», щоб догодити володиміру путіну] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 17.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3212395_orban-viktor-vlagyimir-putyin-haboru-katonai-muvelet-kifejezes.

Редакційна стаття угорського видання «Nepszava» проливає світло на поведінку та слова прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана під час зустрічі з володимиром путіним у Пекіні. У статті зазначається, що В. Орбан зазвичай використовує слово «війна», але на зустрічі він використовував термін «військова операція», який відповідав російській пропаганді, і уникав вживання слова «війна». В. Орбан на зустрічі заявив, що Угорщина ніколи не хотіла і не збирається вороже ставитися до росії. На зустрічі путін висловив радість, що відносини все ж збереглися, незважаючи на важкі часи, а В. Орбан згадав про «спеціальну військову операцію» та супутні санкції Заходу.

Haluza, Ivan. Firemný newsfilter: Biedronka už berie ľuďi slovenskému Lidlu, JTRE dokončilo prvé londýnske budovy a Slovnaft zneužili podvodníci [Фільтр корпоративних новин: Biedronka вже забирає людей зі словацького Lidl, JTRE добудував перші лондонські будівлі, а Slovnaft зловживали шахраї] / I. Haluza // Denník N. – Bratislava, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://e.dennikn.sk/3649813/firemny-newsfilter-biedronka-uz-berie-ludi-slovenskemu-lidlu-jtre-dokoncilo-prve-londynske-budovy-a-slovnaft-zneužili>.

[podvodnici/? ga=2.56084651.1640798138.1698738195-2105389541.1675520548& gl=1*189gc0t* ga*MjEwNTM4OTU0MS4xNjc](https://www.dennikn.sk/podvodnici/?ga=2.56084651.1640798138.1698738195-2105389541.1675520548&gl=1*189gc0t*ga*MjEwNTM4OTU0MS4xNjc).

На думку репортера словацького видання «Denník N» І. Галуза, словацький проросійський політик Роберт Фіцо відходить від чіткої прозахідної політики щодо росії навіть після завершення виборчої кампанії та приходу до влади. За прикладом Угорщини він більше не хоче надавати Україні військову допомогу, а перед тим, як запроваджувати нові санкції проти росії, вимагатиме аналізів, чи не зашкодять вони Словаччині. У разі європейської фінансової допомоги Україні в розмірі 50 млрд євро він висуває умови. Він хоче отримати гарантії, що кошти не буде розкрадено, що є сміливим запитом, якщо згадати лише відомі корупційні скандали урядів Р. Фіцо. Крім того, він вимагає, щоб словацькі компанії брали участь у відновленні України та у відновленні прикордонної інфраструктури.

ПОЛІТИКА ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ

Augulis vēstniekam apliecina Latvijas atbalsta konsekventu turpināšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem [Аугуліс запевняє посла в послідовному продовженні підтримки Латвією мирного населення України] // Diena. – Rīga, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/augulis-vestniekam-apliecina-latvijas-atbalsta-konsekventu-turpinasanu-ukrainas-civiliedzivotajiem-14306415>.

Радник міністра з питань комунікації К. Магурс повідомив, що міністр добробуту Латвії У. Аугуліс під час зустрічі з послом України в Латвії А. Кучеволлом підтвердив послідовне продовження підтримки Латвією цивільного населення України. У розмові міністр наголосив, що Латвія підтримує і надалі буде підтримувати Україну в боротьбі з агресивною росією, приймаючи біженців від війни та надаючи всю необхідну допомогу в адаптації до місцевого суспільства та вирішенні питань, пов'язаних із працевлаштуванням. Особливу увагу було приділено питанню підтримки українських дітей. Наразі в Латвії перебувають 369 дітей з України, яким у Латвії призначили екстреного опікуна, але загалом під екстреною опікою перебувають 1320 дітей.

Jõesaar, Mattias. Kas Ukraina põgenikud jäävad või lahkuvad? [Українські біженці залишаться чи виїдуть?] / М. Jõesaar // Postimees. – Tallinn, 2023. – 05.10. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7869569/mattias-joesaar-kas-ukraina-pogenikud-jaavad-voi-lahkuvad>.

На думку політичного оглядача видання, останнім часом естонська громадськість почала формувати погляди на те, що буде з українськими біженцями війни, які прибули до Естонії. Видання запитало про це політиків уряду та парламенту Естонії і відповіді були більш-менш такими, що політики коаліції радше виступають за інтеграцію українців в естонське суспільство, опозиція – особливо партія «Isamaa» (консервативна партія «Вітчизна») – за повернення українців на батьківщину.

Soldt, Rüdiger. Ulm nimmt vorübergehend keine Flüchtlinge mehr auf [Ульм тимчасово більше не приймає біженців] / R. Soldt // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/ulm-nimmt-voruebergehend-keine-fluechtlinge-mehr-auf-19233887.html>.

Мер німецького міста Ульм Г. Чиш припиняє прийом біженців, у тому числі з України. За його словами, це «надзвичайний захід» тому, що щодня до міста прибувають нові біженці з України та шукачі притулку і потрібна перерва. За словами У. Чиш, зараз бракує 48 місць для розміщення біженців, а прийняття серед населення значно падає. Г. Чиш зазначив, що тепер місту потрібно кілька днів, щоб підготувати 120 місць у колишньому університеті.

Lewak, Doree. Ukrainian refugees who fled to Israel face grim reality of ‘round two’ amid Hamas attacks [Українські біженці, які втекли до Ізраїлю, зіткнулися з похмурою реальністю другого раунду на тлі атак ХАМАС] / D. Lewak // New York Post. – New York, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/10/ukrainian-refugees-who-fled-to-israel-face-grim-reality-of-round-two-amid-hamas-attacks/>.

Українські біженці, які приїхали в Ізраїль, зіткнулися із похмурою реальністю абсолютно нового конфлікту після того, як терористи ХАМАС здійснили напад на країну. Українська біженка Малки Букет, мати дев'яти дітей, яка разом зі своїм чоловіком-рабином керує дитячим будинком «Алумім Хабад», розповіла Дорі Левак з «The New York», що переїхала з України до Ашкелону. М. Букет розповіла, що діти, віком від семи до 17 років нарешті акліматизувалися – до мови, школи та нових друзів в Ізраїлі, коли розпочалися бомбардування. Вона називає своїх дітей «витривалими», але визнає їхню вразливість перед цими труднощами.

Kein Bürgergeld für Ukraine-Geflüchtete [Жодної пільги щодо отримання громадянства для українських біженців] // Focus. – Berlin, 2023. – 13.10. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/deutschland/wuest-offen-fuer-diskussion-kein-buergergeld-fuer-ukraine-gefluechtete_id_224092169.html.

Прем'єр-міністр Північного Рейн-Вестфалії Х. Вюст закликає до дискусій про ефективність грошей для українських біженців і наголошує на проблемах. Х. Вюст має чітку думку щодо підтримки біженців з України і вважає, що люди повинні відкрито говорити про те, чи справді фінансова допомога, яку вони зараз отримують від держави, є найкращим способом. Запланована головна зустріч з питань міграційної політики, в якій візьмуть участь як канцлер О. Шольц, так і лідер парламентської групи ЄС Ф. Мерц. Вимоги до питань міграційної політики висувують і представники інших держав, у тому числі прем'єр-міністр Гессена Б. Рейн, який вважає вкрай необхідним скорочення кількості новоприбулих біженців.

Weaver, Matthew. Homes for Ukraine funding halt could put thousands on streets, says watchdog [Припинення фінансування «Будинку для України» може призвести до того, що тисячі людей опиняться на вулицях] / M. Weaver // The Guardian. – London, 2023. – 17.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/uk-news/2023/oct/17/homes-for-ukraine-funding-halt-could-put-thousands-on-streets-says-watchdog>.

Сотні сімей українських біженців у Великій Британії стикаються із потребою пошуку нового житла. Як зазначається у звіті Національної контрольно-ревізійної служби (NAO), до уряду Британії звучать заклики прийняти рішення щодо фінансування для українських біженців та продовження їхніх віз. У звіті NAO йдеться

про ситуацію з українськими біженцями в країні, яким з березня 2022 р. по 9 жовтня 2023 р. Британія надала прихисток за візовою схемою «Будинку для України» («Homes for Ukraine») і наразі це – 134,7 тис. українців. Голова комітету з державних рахунків Палати громад Мег Гіллієр заявила про необхідність зробити більше, щоб забезпечити українцям необхідну підтримку та запобігти зростанню числа безпритульних. Уряд також має швидко ухвалити рішення про продовження віз, щоб дати українцям впевненість, на яку вони заслуговують щодо свого майбутнього.

Wagemakers, Tim. Amsterdam sluit overvol aanmeldcentrum Oekraïense vluchtelingen, landelijk 5000 extra bedden nodig [В Амстердамі закривають переповнений центр реєстрації українських біженців, по всій країні потрібні 5 тисяч додаткових місць] / T. Wagemakers // Algemeen Dagblad. – Amsterdam, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/amsterdam/amsterdam-sluit-overvol-aanmeldcentrum-oekraïense-vluchtelingen-landelijk-5000-extra-bedden-nodig~a7a8fe2b/>.

Закривається центр реєстрації біженців з України в Амстердамі, де прибулих біженців з України розподіляють по пунктах прийому. Керівник центру Р. Г. Вассінк прийняв таке рішення через те, що притулок переповнений. За словами Р. Г. Вассінка, пункт розподілу може знову відкритися, «якщо на національному рівні буде створено стабільну кількість безкоштовних місць для притулку, з якою ми зможемо продовжувати з упевненістю протягом кількох місяців». Наразі Амстердам прийняв понад 3200 українських біженців.

Vnitro chce zjistit, jakým informacím Ukrajinci v Česku důvěřují [«Vnitro» хоче з'ясувати, якій інформації довіряють українці в Чехії] // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 23.10. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/vnitro-chce-zjistit-jakym-informacim-ukrajinci-v-cesku-duver/r~75257ee0710e11eebe29ac1f6b220ee8/>.

Міністерство внутрішніх справ Чехії шукає компанію, яка з'ясує, як живуть біженці з України в Чехії. Дослідження має на меті з'ясувати, чи довіряють біженці з України офіційним джерелам інформації та чому вони їм не довіряють. За словами пресекретаря міністерства, результати дослідження допоможуть у створенні іншої комунікаційної стратегії для цієї спільноти. Таким чином можна буде посилити боротьбу з дезінформацією та інтеграційною діяльністю. На проведення опитування буде виділено максимум 1,5 млн крон, які надає ЮНІСЕФ.

Sherlock, Cillian. 'Essential not to lose focus' on war in Ukraine, Varadkar warns [«Дуже важливо не втрачати фокус» на війні в Україні, – попереджає Варадкар] / C. Sherlock // The Independent. – London, 2023. – 27.10. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/ukraine-leo-varadkar-irish-taoiseach-israel-b2437104.html>.

Ірландський політик Лео Варадкар заявив, що необхідно не втрачати уваги до війни в Україні, оскільки деякі країни хочуть, щоб увага була звернена до загрози ескалації конфлікту на Близькому Сході. На його думку, необхідно «подвоїти» політичну, військову та фінансову підтримку України. Л. Варадкар зазначив, що Ірландія продовжить підтримувати Україну до перемоги. Його коментарі прозвучали

на тлі дебатів ірландського уряду про обмеження терміну перебування українських біженців у житлі, яке фінансується за державний кошт. З моменту повномасштабного вторгнення росії в Україну минулого року країна ЄС прийняла майже 100 тис. біженців – один з найвищих показників у Євросоюзі відносно чисельності населення країни.

Ukrainiečių pabėgėlių vaikams papildomai skirta 16 mln. Eur [16 мільйонів євро додатково виділили дітям українських біженців] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 29.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/10/29/ukrainieciu-pabegeliu-vaikams-papildomai-skirta-16-mln-eur>.

За даними Міністерства освіти, науки і спорту Литви, на даний момент зареєстровано 12 145 дітей, які прибули з України до Литви, з них 9 641 навчаються за загальноосвітньою програмою, а 2 504 дитини – за дошкільною освітньою програмою. Уряд Литви додатково виділив 16,1 млн євро на навчання дітей українських біженців у дитсадках і школах. Ці кошти також будуть спрямовані на їх транспортування до школи та назад. Гроші виділятимуться з вересня до кінця року.

РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

King, Ryan. Biden rips GOP on shutdown, demands separate bill to fund Ukraine: ‘Sick and tired’ [Байден розкритикував Республіканську партію та вимагає окремого законопроекту про фінансування України] / R. King // *New York Post*. – New York, 2023. – 01.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/01/biden-rebuked-gop-on-shutdown-demands-separate-bill-to-fund-ukraine/>.

Президент США Джо Байден підписав законопроект, розроблений спікером К. Маккарті про тимчасове фінансування уряду, який має на меті запобігти відставки уряду. Відсутність нової допомоги для України в цьому документі викликало гостру критику низки законодавців від обох партій. Під час пресконференції в Білому домі Д. Байден висловив сподівання, що республіканці дотримуються свого слова щодо підтримки України. Президент США запевнив, що переважна кількість республіканців і демократів як у Палаті представників, так і в Сенаті підтримують Україну в її захисті від російської агресії. Д. Байден закликав Конгрес прийняти окремий законопроект, щоб забезпечити велику підтримку України.

Jacqué, Philippe. A Kiev, l’UE s’efforce de démentir la fragilité du soutien occidental à l’Ukraine [У Києві ЄС намагається заперечити крихкість західної підтримки України] / P. Jacqué // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 02.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/10/02/a-kiev-l-ue-s-efforce-de-dementir-la-fragilite-du-soutien-occidental-a-l-ukraine_6192057_3210.html.

Саміт ЄС в Києві мав чітке повідомлення: Європа підтримує Україну сьогодні і завтра. Це підтвердження підтримки було особливо актуальним після виборів, де переміг проросійський кандидат в Словаччині, і після того, як Конгрес Сполучених Штатів скасував певну фінансову допомогу Україні. Навіть при відсутності декількох міністрів, включаючи головного дипломата Угорщини, яку розцінюють як ознаку напруженості у відносинах з Києвом, це повідомлення про солідарність було особливо радісним для українського міністра закордонних справ Дмитра Кулеби, який назвав зустріч «історичною подією», оскільки, вперше, ЄС зібрався поза своїми кордонами,

але в межах майбутніх кордонів ЄС, нагадавши про можливе вступ України в цей об'єднаний європейський проєкт.

Krautmanis, Māris. Krievija lien uz sporta forumiem, lai zem neitrāla karoga tēlotu «normālu» valsti [росія покладається на спортивні форуми, щоб зобразити «нормальну» країну під нейтральним прапором] / M. Krautmanis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 02.10. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/maris-krautmanis-3/430750-krievija-lien-uz-sporta-forumiem-lai-zem-neitrāla-karoga-telotu-normalu-valsti? gl=1*4ae9q4* ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4* ga LTMBW853YH*M TY5NjU5MDE5NC44OS4xLjE2OTY1OTA4MjMuMC4wLjA.

Оглядач «Neatkarīgā Rīta Avīze» М. Краутманіс пише, що виконавчий комітет Союзу європейських футбольних асоціацій (УЄФА) обрав Латвійську федерацію футболу (LFF) організатором фінального турніру чемпіонату Європи 2027 р. серед юнаків U-17. Та, за словами президента Латвійської федерації футболу (LFF) В. Лашенка, «як сніг на голову» впало рішення УЄФА повернути російську молодь U-17 до змагань. Латвійська федерація футболу оголосила, що не гратиме проти російських і білоруських футболістів, навіть якщо це завадить проведенню чемпіонату Європи U-17 2027 р. Сейм закликають передбачити в законі про спорт заборону організації командних спортивних змагань національних або юнацьких збірних, у яких збірні росії чи білорусі виступають під своїм прапором або в нейтральному статусі в Латвії.

Henley, Jon. Who is Robert Fico, the pro-russian leader poised to head Slovakia's coalition government? [Хто такий Роберт Фіцо, проросійський лідер, який готовий очолити коаліційний уряд Словаччини?] / J. Henley // The Guardian. – London, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/02/who-is-robert-fico-the-pro-russian-leader-poised-to-head-slovakias-coalition-government>.

Президентка Словаччини Зузана Чапутова вручила Роберту Фіцо мандат на початок переговорів щодо формування коаліційного уряду. Європейський кореспондент «The Guardian» Джон Хенлі вважає, що четвертий термін популістського проросійського лідера на посаді прем'єр-міністра може мати серйозні наслідки для військової підтримки Словаччиною України, єдності та згуртованості ЄС, а також верховенства закону в цій центральноєвропейській країні. Р. Фіцо заявив, що не допомогатиме Україні у боротьбі з російською агресією, назвав санкції проти москви «некорисними» та пообіцяв накласти вето на заявку України на вступ до НАТО. Аналітики прогнозують, що постачання зброї в Україну зі Словаччини, яка надала 13 винищувачів МІГ для українських військових дій, майже напевно сповільняться, якщо не припиняться взагалі, хоча це може виявитися несуттєвим, оскільки запаси запасних частин зараз невеликі.

Harsányi, György. Joe Biden mindenkít nyugtat, Ukrajna továbbí támogatását ígéri [Джо Байден заспокоює всіх і обіцяє подальшу підтримку України] / G. Harsányi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://nepszava.hu/3210916-joe-biden-ukrajna-tamogatas-haboru-oroszország-egyesult-allamok>.

Президент США Джо Байден провів телефонну розмову з ключовими союзниками США, щоб запевнити їх, що його країна твердо підтримує Україну, незважаючи на те, що крайні республіканці в Конгресі тимчасово заблокували фінансування допомоги для України. Д. Байден говорив з лідерами Канади, Німеччини, Італії, Японії, Польщі, Румунії, Сполученого Королівства, а також ЄС і НАТО, а також з міністром закордонних справ Франції. Мета зустрічі полягала в тому, щоб забезпечити безперервність підтримки. Д. Байден запевнив союзників, що США продовжуватимуть підтримувати Україну, незважаючи на тимчасову перешкоду в Конгресі. Він також закликав союзників підтримувати Україну, і всі запевнили його, що зроблять це. Європейські союзники США та чиновники НАТО все більше стурбовані тим, що якщо американська допомога не продовжиться, здатність України чинити опір російським силам може різко знизитися. ЄС повинен ухвалити підвищення бюджету, включаючи підвищену допомогу Україні, і досягти угоди з країнами-членами, які виступають проти підвищення, зокрема з Угорщиною.

Sester, Sven. Sven Sester: jalgpalliliit, ärka üles! Selge seisukoha puudumine on alandav [Свен Сестер: Футбольна асоціація, прокинься! Не мати чіткої позиції – це принизливо] / S. Sester // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120237164/sven-sester-jalgpalliliit-arka-ules-selge-seisukoha-puudumine-on-alandav>.

За словами члена виконавчого комітету Олімпійського комітету Естонії С. Сестер, те, що зараз робить Естонська футбольна асоціація, є неприйнятним. Мова йде про зустріч збірної Естонії з футболу зі збірною росії. На думку С. Сестер, у світі рідко все буває чорно-білим, але саме така ситуація в Україні, де росія розпочала кровопролитну загарбницьку війну, тому єдиний можливий крок демократичного світу – непохитно підтримувати українців, які стоять за свою свободу і до перемоги.

Mason, Jeff. Biden tells Japan, European allies Ukraine support will continue after Republicans block funding [Д. Байден каже Японії, що підтримка України європейськими союзниками продовжиться після того, як республіканці заблокують фінансування] / J. Mason // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/biden-tells-allies-ukraine-support-will-continue-after-republicans-block-funding1>.

Президент США Джо Байден поспілкувався з лідерами країн-союзників, Європейського Союзу та військового альянсу НАТО, підтвердивши підтримку України країною та попередивши, що падіння підтримки може підбадьорити росію та спричинити ширший конфлікт. У розмові взяли участь лідери Канади, Німеччини, Італії, Японії, Польщі, Румунії, Великої Британії та Франції, а також керівники НАТО, Європейської комісії та Європейської ради, які також обговорили економічне відновлення України та питання продовольчої безпеки.

EDITORIAL: Congress must continue aid to Ukraine despite GOP infighting [РЕДАКЦІЯ: Конгрес повинен продовжувати допомогу Україні, незважаючи на

внутрішню боротьбу Республіканської партії] // *The Asahi Shimbun*. – Tokyo, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/15020312>.

В редакційні статті автори висловлюють думку про необхідність продовження допомоги Україні. Вони розповідають, що після кількох місяців суперечок щодо початку дії федерального бюджету на 2024 фінансовий рік 1 жовтня Конгрес США ледве запобіг припиненню роботи уряду, ухваливши 30 вересня законопроект про тимчасове фінансування. А у цьому тимчасовому бюджеті не можна ігнорувати те, що він не включає додаткове фінансування допомоги Україні. Щоб зберегти солідарність, автори дуже сподіваються, що Сполучені Штати продовжуватимуть підтримувати Україну. Вони наголошують, що США лідирують у світі щодо підтримки України і зараз настав час для політиків США по-справжньому оцінити важливість залишатися в центрі міжнародної солідарності. Якщо американці проігнорують небезпеку вторгнення в суверенітет і територіальну цілісність будь-якої країни, не тільки для США, але й для решти світу буде неможливо підтримувати будь-яку довгострокову безпеку та процвітання. Автори мають надію, що президент Джо Байден наполегливо продовжуватиме пояснювати нації важливість підтримки України з ширшої точки зору.

Schelfaut, Sanne. Oekraïne incasseert tegenvaller na tegenvaller: kan het land de oorlog nog winnen? [Україна терпить невдачу за невдачею: чи зможе країна ще виграти війну?] / S. Schelfaut // *Algemeen Dagblad*. – Amsterdam, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/oekraïne-incasseert-tegenvaller-na-tegenvaller-kan-het-land-de-oorlog-nog-winnen~a793e12c/>.

За словами експерта з питань оборони, який пов'язаний з Гаазьким центром стратегічних досліджень (HCSS), П. Болдера, страх деяких європейських країн повністю підтримати Україну відійде на другий план. Він вважає, що президент росії путін може протриматися ще довго, він сподівається і зосереджується на дестабілізації на Заході, куди зима приведе новий потік біженців. Україна, зазначає експерт, бореться не лише за власне виживання, ця боротьба також стосується європейської безпеки і нам «потрібно краще пояснити, якими будуть наслідки, якщо ця країна виграє війну». Військовий історик К. Клеп також вказує, що контрнаступ виявився складнішим, ніж сподівалися, що «територіальні надбання невеликі», але «Україна все ще в атаці, а не в обороні».

Hervé, Jean-Jacques. Jean-Jacques Hervé, conseiller au commerce extérieur : «Il faut engager une ambitieuse stratégie agricole entre l'Ukraine et l'Europe qui ferait de cette association la première puissance agricole mondiale» [Жан-Жак Ерве, радник з питань зовнішньої торгівлі: «Ми повинні започаткувати амбітну аграрну стратегію між Україною та Європою, яка зробить цю асоціацію провідною аграрною державою світу»] / J.-J. Hervé // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 06.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/10/06/il-faut-engager-une-ambitieuse-strategie-agricole-entre-l-ukraine-et-l-europe-qui-ferait-de-cette-association-la-premiere-puissance-agricole-mondiale_6192851_3232.html.

У статті «Le Monde» радник з питань зовнішньої торгівлі Франції Жан-Жак Ерве висловлює думку про необхідність розпочати амбіційну аграрну стратегію між Україною та Європою, яка зробила б цю асоціацію першою аграрною державою світу.

Стаття розглядає проблему інтердикту Польщі на ввезення українських зернових та загрозу заборонити постачання зброї до України. Деякі європейські спостерігачі висловлюють обурення, що Польща віддаляється від Європейського Союзу та можливо наближається до РФ, подібно до Угорщини та Словаччини. Автор розглядає причини цього рішення Польщі, зазначаючи, що зернові з України почали надмірно надходити в Польщу, що призвело до спаду цін на внутрішньому ринку і завдало шкоди польським виробникам зерна. Пояснюється, що це сталося через обмеження на рух суден по Чорному морю, встановлені у липні 2022 р., та низькі тарифи на транспортування через цей шлях. Відтак, українські виробники шукали альтернативи для доставки свого зерна, зокрема використовуючи транспортну мережу до румунських і дунайських портів на Чорному морі.

Wertheim, Stephen. The Ukraine war is in a new phase. Biden must rethink the US position [Війна в Україні перебуває у новій фазі. Байден має переосмислити позицію США] / S. Wertheim // The Guardian. – London, 2023. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/oct/05/biden-us-strategy-russia-ukraine-war>.

Старший науковий співробітник Американської програми державного управління Фонду Карнегі за міжнародний світ Стівен Вертхайм заявляє, що політичну підтримку найбільшого міжнародного покровителя України, США, більше не гарантовано в найближчому майбутньому. На його думку, щоб зберегти підтримку американців, Джо Байдену необхідно запропонувати найкращу стратегію, починаючи з більш певних і досяжних цілей, які вселяють довіру. Д. Байден повинен ясно дати зрозуміти, що США продовжуватимуть утримувати росію від завоювання України та знищення її суверенної незалежності, але повернення території має більш ретельно зважуватися з урахуванням обмеженості ресурсів, людських витрат та ризиків ескалації. Адміністрація Д. Байдена має прагнути припинення війни так само енергійно, як вона озброює Україну. С. Вертхайм вважає, що Д. Байден повинен підкреслити суттєві зобов'язання щодо надання допомоги, взяті на себе європейськими союзниками США, та закликати їх давати більше Україні та взяти на себе провідну роль у європейській обороні у більш широкому розумінні

Sattar, Majid. Biden und Steinmeier versichern Kiew weiterhin „kraftvolle Unterstützung“ [Байден і Штайнмаєр запевняють Київ у подальшій «сильній підтримці»] / M. Sattar // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 07.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/joe-biden-bekommt-besuch-von-steinmeier-versprechen-an-kiew-19226591.html>.

Федеральний президент Німеччини Ф.-В. Штайнмаєр після зустрічі з президентом США Д. Байденом у Білому домі висловив стурбованість нинішнім «паралічем» американського Конгресу, але, тим не менш, був упевнений, що Вашингтон продовжить надавати військову допомогу Україні. Президент Д. Байден наголосив, що на Америку можна покластися в цьому контексті. Обидва політики підкреслили важливість «сильної підтримки» України. Автор вважає, що послати цей сигнал було важливо для них обох.

Mihkelson: toetades Iisraeli, ei tohi kaotada tähelepanu Venemaa agressioonile Ukrainas [Міхкельсон: підтримуючи Ізраїль, не можна забувати про агресію росії в Україні] // Postimees. – Tallinn, 2023. – 08.10. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7871436/mihkelson-toetades-iisraeli-ei-tohi-kaotada-tahelepanu-venemaa-agressioonile-ukrainas>.

Голова Комітету у закордонних справах парламенту Естонії М. Міхкельсон закликав координувати допомогу міжнародної спільноти Ізраїлю, не втрачаючи при цьому уваги агресії росії проти України. М. Міхкельсон висловив стурбованість розширенням терористичної діяльності та закликав країни та міжнародні організації протидіяти зусиллям терористичних режимів.

Gutmann, Eva. Eva Gutmann: loogiline oletus on, et Iisrael lasi teadlikult sündmustel eskaleeruda [Єва Гутман: Логічне припущення полягає в тому, що Ізраїль свідомо дозволив ескалацію подій] / E. Gutmann // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 09.10. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120238233/eva-gutmann-loogiline-oletus-on-et-iisrael-lasi-teadlikult-sundmustel-eskaleeruda>.

Естонська історикиня Є. Гутман пише, що Україна не змогла досягти значного прогресу у війні чи повернути територію, але «на війні, як і в спорті, люди люблять переможців». Є. Гутман вважає, що події в Ізраїлі та Палестині ще більше обтяжать допомогу США Україні, що американська увага, яка вже була відвернута від України, тепер різко зосереджена на Ізраїлі.

A. Skaisgirytė: kiekvienas naujas konfliktas nukreipia dėmesį nuo karo Ukrainoje, tačiau parama Kijevui ir Izraeliui bus užtikrinta [А. Скайсгірите: кожен новий конфлікт відволікає увагу від війни в Україні, але підтримка Києва та Ізраїлю буде забезпечена] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 09.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/10/09/news/a-skaisgiryte-kiekvienas-naujas-konfliktas-nukreipia-demesi-nuo-karo-ukrainoje-taciau-parama-kijevui-ir-izraeliui-bus-uzt-28656917>.

Головна радниця президента Литви Г. Науседи з питань зовнішньої політики А. Скайсгірите вважає, що атаки терористичного угруповання ХАМАС проти Ізраїлю можуть відвернути увагу західної спільноти від війни в Україні. Проте, зазначила вона, заяви лідерів США свідчать про те, що допомога Києву не зменшиться, але підтримка Ізраїлю також буде забезпечена. За її словами, кожен новий конфлікт неминуче відволікає увагу від України, але «ми повинні бути так само зосереджені на Україні, як і раніше – допомагати Україні, чим можемо».

Vas, András. Orbán Viktornak Ukrajna esetével szemben most senkihez nem kellett alkalmazkodnia, el is ítélte Izrael megtámadását [У випадку з Україною Віктору Орбану не довелося ні під кого підлаштовуватися, він навіть засудив напад на Ізраїль] / A. Vas // Nepszava. – Budapest, 2023. – 09.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3211579_orbannak-ezuttal-nem-kellett-alkalmazkodnia-az-izrael-elleni-tamadasa-utan.

Журналіст Адраш Вас в статті для «Nepszava» порівнює позицію прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана в реакціях на події в Україні та Ізраїлі. Підкреслюється, що В. Орбан демонстрував однозначність та чітку позицію у відношенні до агресії росії проти Грузії та терактів палестинської організації ХАМАС проти Ізраїлю. Автор зауважує, що в останні роки реакція угорського уряду на російську агресію проти України не була такою однозначною та чіткою, а також підкреслює вплив русофільської пропаганди на громадську думку в Угорщині. Аналізується також реакція угорського уряду на конфлікт між Ізраїлем та палестинцями, де офіційний Будапешт висловив підтримку праву Ізраїлю на самозахист, не віддавши пріоритету внутрішній моралі та закривши очі на існуючий зв'язок з росією.

Tang, Didi. Some republicans want less aid for Ukraine and more for Taiwan – ut Taiwan doesn't [Деякі республіканці хочуть менше допомоги Україні та більше Тайваню] / D. Tang // Time. – New York, 2023. – 09.10. – Режим доступу : <https://time.com/6321907/taiwan-us-military-aid-ukraine/>.

Член палати представників Майк Коллінз проголосував проти надання військової допомоги Україні, оскільки він виступає за активізацію зусиль щодо озброєння Тайваню. Кореспондентка у Пекіні Діді Тан пише, що для М. Коллінза та інших законодавців-республіканців Тайвань та Україна фактично є суперниками за обмежений обсяг військової допомоги США. Тайвань намагається не втручатися в дебати США про продовження фінансування України. На питання про те, що Конгрес виключив фінансування України з тимчасового заходу видатків, дипломатичне відомство Тайваню відповіло стримано. Керуюча директорка Індо-Тихоокеанської програми Німецького фонду Маршалла Бонні Глейзер зазначила, що відмова Конгресу викликає тривожні дзвіночки на Тайвані. Старший директор Центру військової та політичної могутності вашингтонського Фонду захисту демократій Бредлі Боуман вважає, що на практичному рівні допомога Україні дозволяє США розширити виробництво зброї, що принесе користь Тайваню та підвищить військову готовність США.

Eksperts: Krievijas loma «Hamas» uzbrukumā ir neliela [Експерт: Роль росії в атаці ХАМАС невелика] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 10.10. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/431870-eksperts-krievijas-loma-hamas-uzbrukuma-ir-neliela.htm>.

Директор Центру безпеки та стратегічних досліджень Національної академії оборони Латвії Т. Росток заявив, що роль росії в атаці палестинського терористичного угруповання ХАМАС на Ізраїль мінімальна, а можливості використовувати цю ситуацію на свою користь в контексті України дуже обмежені, і у війні з Україною це мало що змінить. Т. Росток вважає, що скоординована атака ХАМАС, швидше за все, була спланованою самостійно, використовуючи «вікно можливостей», коли дві третини збройних сил Ізраїлю були розгорнуті на Західному березі.

Dadzīte: Lai nepieļautu krievu un baltkrievu paralimpiešus Parīzes spēlēm, ierosināsim Eiropas valstu boikotu [Дадзіте: Щоб не допустити російських і білоруських паралімпійців

на Ігри в Парижі, ми ініціюємо бойкот європейських країн] // Diena. – Rīga, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/sports/citi/dadzite-lai-nepielaistu-krievu-un-baltkrievu-paralimpiesus-parizes-spelem-ierosinasim-eiropas-valstu-boikotu-14306773>.

Президентка Латвійського паролімпійського комітету (LPK) Д. Дадзіте заявила, що LPK ініціюватиме бойкот Ігор європейських країн у разі допуску на паризькі Паролімпійські ігри спортсменів з країн-агресорів росії та білорусі. За її словами, президент Паролімпійського комітету України В. Сушкевич погодився із запропонованим Латвією планом провести надзвичайну загальну асамблею Європейського паролімпійського комітету (ЄПК), одночасно зібравши разом міністрів спорту всіх європейських країн і проголосувавши за спільне рішення. Президентка вважає, що на генеральній асамблеї ЄПК «важливо було б ухвалити рішення, що якщо росіяни та білоруси перебувають у нейтральному статусі і не підписали декларацію про засудження війни в Україні, тоді Європа бойкотуватиме ігри».

Kressa, Kaarel. Prantsuse uus suursaadik on Eestis juba jõudnud seenel käia. “Korjan ainult seda, mida tunnen“ [Новий посол Франції вже відвідав Естонію. «Я вловлюю тільки те, що відчуваю»] / К. Kressa // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 11.10. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120238967/intervjuu-prantsuse-uus-suursaadik-on-eestis-juba-joudnud-seenel-kaia-korjan-ainult-seda-mida-tunnen>.

Посол Франції в Естонії Е. Міньо, який відвідав Естонію, зазначив, що погляди Франції та Естонії збігаються як щодо України, так і щодо ЄС. За словами посла, двосторонні відносини, напевно, перебувають у кращому стані, ніж будь-коли раніше, і це пов'язано зі зміною ставлення Франції до України, росії та НАТО, і виражається, наприклад, у тому, що президент Е. Макрон заявив у Мюнхені: зараз не найкращий час для діалогу з росією. Е. Міньо зазначив, що уряд Естонії також зробив внесок у вирішення європейських питань і виступав за Європу, яка може захистити себе та підтримати Україну.

Grönberg, Anna. Ryssland drar nytta av attacken: «Flyttar fokus» [росія виграє від нападу: «Зміщення фокусу»] / А. Grönberg // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 15.10. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/gEIQP0/ryssland-drar-nytta-av-attacken-flyttar-fokus>.

Аналітик Інституту зовнішньої політики Якоб Хеденског вважає, що після того, як росія відмовилася засудити напад ХАМАС на Ізраїль між країнами склалися холодні відносини. За словами аналітика, зараз міжнародний фокус зміщується з України на Близький Схід і це може принести користь росії. Я. Хеденског вважає, що з одного боку, воєнні злочини росії в Україні більше не знаходяться в центрі уваги, а з іншого боку, росія може використовувати ситуацію на Близькому Сході у своїй інформаційній війні та запламувати мирний процес під проводом США.

Karpi, Aleksander-Mark. Eesti suursaadik USAs: mõne Ameerika poliitiku arusaam maailmast on väga lihtne [Посол Естонії в США: у деяких американських політиків світорозуміння дуже просте] / А. Karpi // Postimees. – Tallinn, 2023. – 15.10. – Режим

доступу : <https://www.postimees.ee/7875455/eesti-suursaadik-usas-mone-ameerika-poliitiku-arusaam-maailmast-on-vaga-lihtne>.

За словами посла Естонії в США К. Прика, три чверті зусиль посольства присвячено українській тематиці. За його словами, з боку Естонії може здатися дивним, чому Україна досі не отримала необхідного озброєння і навіть якщо рішення остаточно ухвале, чому це триває так довго, а українські захисники та мирні жителі гинуть щодня. Посол зазначив, що президент Естонії А. Каріс нещодавно був у США і, якщо він правильно зрозумів, президент поїхав туди з одним чітким меседжем: відібрати у росії-агресора право вето в Раді безпеки, однак це питання було або проігнороване.

****Ucraina: Mattarella, ‘delitto usare cibo e acqua come strumenti di guerra’**
[**Україна: Маттарелла, «використання їжі та води як інструментів війни є злочином**] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/37215252/-ucraina-mattarella-delitto-usare-cibo-e-acqua-come-strumenti-di-guerra-.html>.**

Президент Італії Серджо Маттарелла виступив на Всесвітньому дні продовольства, організованому в Римі. Він зазначив, що війна яку веде росія в Україні сприяє посиленню нестабільності у величезних регіонах світу і, головним чином, у найбільш вразливих країнах, поширенню продовольчої безпеки та дефіциту товарів першої необхідності. За його словами, сумнозвісне рішення москви в липні минулого року вийти з угоди щодо зернової угоди робить цей сценарій ще гіршим, адже перетворювати їжу та воду на знаряддя конфлікту є злочином.

Krautmanis, Māris. Gazas sektors pabīda malā Ukrainu. Taču ne uz ilgu laiku [Сектор Гази залишився осторонь України. Але недовго] / M. Krautmanis // *Neatkarīgā Rīta Avīze*. – Rīga, 2023. – 16.10. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/maris-krautmanis-3/432512-gazas-sektors-pabida-mala-ukrainu-tacu-ne-uz-ilgu-laiku?_gl=1*gf2vcw*_ga*MTM0MzkwNDAyMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY5NzUyNzIwNS45MS4xLjE2OTc1Mjc1NDQuMC4wLjA.

На думку колумніста латвійської газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» Краутманіса Маріса, війна в Ізраїлі – це справжній «медовий хліб» для росії, який відразу має тут чимало переваг. Він вважає, що справжній внесок росії у війну невідомий, але мотив очевидний – будь-який військовий конфлікт у світі, будь то в Карабасі, Ізраїлі чи Малі, йде на жорна росії та допомагає їй відволіктися від власних воєнних злочинів. К. Маріс зазначає, що події в Ізраїлі нібито змушують Сполучені Штати зосередитися на Близькому Сході й відсунути Україну, але в цьому сенсі росія може й не надто мріяти про те, що про Україну забудуть. Автор статті резюмує, що підтримка України з боку США все одно триватиме.

Rinkēvičs: Karadarbības laikā grūti iedomājams politisks dialogs par divu valstu risinājumu Izraēlas un palestīniešu konfliktam [Рінкевичс: Під час військових дій важко уявити політичний діалог щодо вирішення ізраїльсько-палестинського конфлікту за принципом двох держав] // *Diena*. – Rīga, 2023. – 18.10. – Режим доступу :

<https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/rinkevics-karadarbibas-laika-gruti-iedomajams-politisks-dialogs-par-divu-valstu-risinajumu-izraelas-un-palestiniesu-konfliktam-14307169>.

Прем'єр-міністерка Латвії Е. Сіліня повідомила журналістам, що в переговорах з європейськими прем'єрами та представниками країн виник консенсус, що не можна втрачати акцент на Україні, яка є дуже важливою для Латвії. За її словами, якщо Україна більше не буде в центрі уваги, то виграють росія та Іран. Е. Сіліня наголосила, що важливо зберегти всю обіцяну підтримку Україні, незважаючи на конфлікт в Ізраїлі та секторі Гази.

Kelomees, Herman. Poola valimistulemus on Eestile hea, aga liitlase tähelepanu pärast peab pingutama [Результат виборів у Польщі хороший для Естонії, але ми повинні наполегливо працювати, щоб привернути увагу нашого союзника] / Н. Kelomees // *Eesti Päevaleht*. – Tallinn, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120240860/tagatuba-poola-valimistulemus-on-eestile-hea-aga-liitlase-tahelepanu-parast-peab-pingutama>.

За словами редактора відділу політики естонського видання «Eesti Päevaleht» Германа Келомеса, прихід до влади Д. Туска, який, швидше за все, очолить польський уряд, змушує радіти лідерів Євросоюзу. На думку деяких акторів зовнішньої та безпекової політики Естонії, варто бути поміркованішим і сподіватися, що Д. Туск, який має глобальне охоплення, також приділить достатньо уваги меншому союзнику східного крила. Г. Келомес зазначає, що те, що найбільші друзі Польща й Україна розпалися під час війни, було шоком для всього вільного світу і Естонія також була шокована. На думку автора статті, Польща не той друг, якому хочеться робити зауваження, але нещодавно довелося на більш високому рівні заявити, що така сварка нікому не потрібна.

Steingart, Gabor. Gastbeitrag von Gabor Steingart Deutschland schmiert international ab? Fünf Punkte sprechen dagegen [Німеччина втрачає гроші на міжнародному рівні? П'ять пунктів говорять проти] / G. Steingart // *Focus*. – Berlin, 2023. – 18.10. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/deutschland/gastbeitrag-von-gabor-steingart-deutschland-schmiert-auf-internationaler-buehne-ab-fuenf-punkte-sprechen-dagegen_id_227136126.html.

Гостьовий автор німецького журналу «Focus» Г. Штайнгарт вказує, що у ці доленосні дні Німеччина демонструє чіткість і рішучість у своїй зовнішній політиці. За його словами, від солідарності з Ізраїлем до трансатлантичної дружби та прагматичної політики Китаю – федеральний уряд демонструє силу на міжнародному рівні. Г. Штайнгарт підкреслив, що федеральний канцлер О. Шольц, міністр фінансів К. Лінднер і міністерка закордонних справ А. Бербок зараз мають гарну репутацію на міжнародній арені. Журналіст вважає, що Г. Шольц і А. Бербок дають зрозуміти кілька разів на тиждень, що Німеччина твердо стоїть на боці України і це також підтверджується фактами. За словами автора, Г. Шольц не завжди дає результат одразу, але він майже завжди дає результат у кінці, про що свідчить той факт, що після США Німеччина є найбільшим спонсором України з понад 20 млрд євро.

Ross, Tim. Don't let Israel-Hamas war distract from Ukraine, Grant Shapps tells US [Не дозволяйте війні Ізраїлю та ХАМАС відвернути увагу від України, – каже США Грант Шаппс] / T. Ross // POLITICO. – Brussels, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/grant-shapps-ukraine-israel-hamas-war-united-states/>.

Британський міністр оборони Грант Шаппс застеріг законодавців США не відводили очей від вторгнення росії в Україну. В інтерв'ю «POLITICO» під час візиту до Вашингтона Г. Шаппс наголосив – дипломатично, але чітко, – що було б катастрофою, якби «швидка» криза на Близькому Сході дозволила Заходу втратити увагу на необхідності підтримки України. За його словами, дуже важливо, зосередити увагу світу на цьому.

Guerrieri, Alessia. Quirinale. Mattarella: la storia ci chiama alla responsabilità, l'Ue sia influente [Квіринале. Маттарелла: історія закликає нас до відповідальності, ЄС має бути впливовим] / A. Guerrieri // Avvenire. – Milano, 2023. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/mattarella-ue-esercizi-sua-influenza-positiva>.

Президент Італії Серджо Маттарелла на церемонії нагородження Лицарів Праці торкнувся у своїй промові безліч тем, які, однак, «усі взаємопов'язані». За його словами, соціальна згуртованість, екологічний баланс, якість праці, але всі, хто дивиться на Європу, бачить, що континент у драматичних подіях війни в Україні чи в Ізраїлі, якщо згадати останні в хронологічному порядку, має «власний позитивний вплив». С. Маттарелла додав, що російська агресія в Україні, «варварський напад» ХАМАС на Ізраїль із спіраллю насильства, що продовжується, дестабілізація, яка ризикує охопити весь Близький Схід, вимагають від Європи згуртованості.

Veser, Reinhard. Zwei Angriffe auf die Demokratie [Дві атаки на демократію] / R. Veser // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/israel-und-ukraine-freiheitliche-demokratie-unter-doppeltm-angriff-19252288.html>.

Газета «Frankfurter Allgemeine» опублікувала коментар свого оглядача Райнхарда Фезера, присвячений терористичній атаці ХАМАС на Ізраїль, в якій президент росії путін робив ставку на те, що Захід втомиться підтримувати Україну, тому війна на Близькому Сході має бути цілком в його інтересах. Автор вважає, що вимогу путіна в Пекіні щодо швидкого припинення бойових дій у секторі Гази слід сприймати так само серйозно, як і його нібито обурення жертвами серед цивільного населення. І нагадує, що путін завдав нестримних ударів по цивільних об'єктах у Чечні, Сирії, а тепер і в Україні. Р. Фезер зазначає, що ні в Європі, ні в Америці солідарність з Ізраїлем не повинна затьмарювати солідарність з Україною, що атака ХАМАС на Ізраїль і атака путіна на Україну мають одну спільну рису: нападники є принциповими ворогами відкритих і демократичних суспільств.

Ciensi, Jan. Why Slovakia's Fico hates Ukraine [Чому словацький прем'єр Р. Фіцо ненавидить Україну] / J. Ciensi // POLITICO. – Brussels, 2023. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/slovakia-new-prime-minister-robert-fico-ukraine-war/>.

Новий лідер Словаччини Роберт Фіцо під час виборчої кампанії в країні попередив, що він не надішле «жодної кулі», щоб допомогти Україні відбити російське вторгнення. Його драматичний відхід від сильної проукраїнської позиції уряду, що йде у відставку, частково ґрунтується на історичних симпатіях Словаччини до росії, але є також дуже особиста причина, чому Р. Фіцо не любить Україну. Новий словацький прем'єр досі ображається на те, як з ним поводитися в Києві в 2009 р., коли Р. Фіцо також був прем'єр-міністром Словаччини, вважає старший редактор відділу політики видання «POLITICO» Ян Ценський. Того року між росією та Україною закипів тривалий конфлікт і припинився потік російського газу через Україну до країн ЄС. Делегація Словаччини на чолі з Р. Фіцо прилетіла до Києва для зустрічі з українським урядом. Прем'єр-міністерка України Юлія Тимошенко спочатку змусила їх чекати три години, а потім при представниках преси Ю. Тимошенко 20 хв. лаяла Р. Фіцо за те, що він у газовій суперечці став на бік росії.

G. Nausėda: tik laisvojo pasaulio susitelkimas atgrasys kitus agresorius kartoti Rusijos precedentą [Г. Науседа: лише концентрація вільного світу стримає інших агресорів від повторення російського прецеденту] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/10/20/news/g-nauseda-tik-laisvojo-pasaulio-susitelkimas-atgrasys-kitus-agresorius-kartoti-rusijos-precedenta-28815284>.

Президент Литви Г. Науседа, який зустрівся з генерал-губернатором Австралії Д. Герлі в Канберрі, столиці Австралії, обговорив подальші кроки щодо ізоляції росії на міжнародній арені та інші теми. За словами глави країни, Литва високо цінує військову, політичну та гуманітарну підтримку, яку Австралія надає Україні, яка переживає військову агресію. Глава країни також запросив Австралію приєднатися до проєктів відновлення України, які проводить Литва, та до ініціативи Литви щодо створення Коаліції з розмінування, яка зосередить зусилля на розмінуванні звільнених від окупації територій України.

Nelson, Steven. Biden confirms he's seeking 4X more for Ukraine than Israel in joint request [Байден підтверджує, що у спільному запиті він вимагає для України вчетверо більше, ніж для Ізраїлю] / S. Nelson // New York Post. – New York, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/20/biden-confirms-hes-seeking-4x-more-for-ukraine-than-israel-in-joint-request/>.

Президент США Джо Байден використав свій другий виступ в Овальному кабінеті з моменту вступу на посаду, щоб закликати до ухвалення об'єднаного пакету заходів для допомоги Україні та Ізраїлю. Вашингтонський кореспондент «New York Post», який висвітлює події в Білому домі, Стівен Нельсон зазначив, що опитування громадської думки показують зростання громадського неприйняття допомоги Україні, а спроба Д. Байдена задовольнити два великі запити викликала критику з боку республіканців у Сенаті. Директорка Управління та бюджету Шаланда Янг під час пресконференції заявила, що ці витрати важливі для економіки США, оскільки вони підтримують виробників зброї. Цей аргумент може бути спрямований на усунення занепокоєння щодо державного боргу США. Ш. Янг наголосила, що додатковий запит інвестує понад 50 млрд дол. в американську оборонно-промислову базу, гарантуючи,

що американські збройні сили, як і раніше, будуть найбільш боєздатною і найкраще оснащеною бойовою силою у світі.

Tsahkna kiitis Ottawas koostööd Kanadaga [Цахкна високо оцінив співпрацю з Канадою в Оттаві] // *Postimees*. – Tallinn, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7880753/tsahkna-kiitis-ottawas-koostood-kanadaga>.

Міністр закордонних справ Естонії М. Цахкна зустрівся в Оттаві з міністеркою закордонних справ Канади М. Жолі, з якою вони обговорили активізацію співпраці між Естонією та Канадою і поточні геополітичні виклики. М. Цахкна зазначив, що відносини між Естонією та Канадою є чудовими і додав, що «у нинішній складній безпековій ситуації добре мати такого доброго друга і союзника, як Канада, чия непохитна підтримка України заслуговує на велике визнання». За словами М. Цахкни, «потрібно створити нову структуру європейської безпеки, найважливішою частиною якої є членство України в НАТО та ЄС». М. Цахкна та М. Жолі спільно поділилися планами щодо використання заморожених активів росії на відбудову України.

Olczyk, Eliza. Marek Siwiec: Nawet dawnych planów obronnych nigdy nie powinno się ujawniać [Мареk Сівець: Ніколи не слід розкривати навіть старі плани оборони] / E. Olczyk // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/plus-minus/art39297801-marek-siwiec-nawet-dawnych-planow-obronnych-nigdy-nie-powinno-sie-ujawniac>.

Колишній голова Бюро національної безпеки Польщі Мареk Сівець, а нині євродепутат, закликав поважати те, що Україна робить для світу, підтримувати хороші контакти в цей найважчий для неї момент. Він наголосив, що прийде час, коли ми говоритимемо про «ексгумації і будуватимемо пам'ятники».

Megerian, Chris. Biden proposes \$105 billion aid package, with billions for Israel, Ukraine and border [Байден пропонує пакет допомоги у розмірі 105 мільярдів доларів, з яких мільярди будуть направлені на Ізраїль, Україну та кордон] / C. Megerian // *Time*. – New York, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://time.com/6326304/biden-israel-ukraine-aid/>.

Американський журналіст Кріс Мегеріан, який висвітлює події в Білому домі, пише, що пропозиції президента-демократа Джо Байдена щодо підтримки Ізраїлю та України стикаються з деякими ускладненнями на Капітолійському пагорбі. За його словами, палата представників перебуває в глухому куті, не маючи можливості прийняти закон, оскільки республіканська більшість намагається вибрати нового спікера. Найбільша стаття запиту на додаткове фінансування становить 61,4 млрд дол. на підтримку України. Частина цих грошей піде на поповнення вже наданих Пентагону запасів зброї. К. Мегеріан зазначає, що Україна щосили намагається досягти прогресу в виснажливому контрнаступі і Білий дім попередив, що росія може досягти успіху, якщо Сполучені Штати не дадуть більше зброї та боєприпасів для України.

Ucraina: Schlein, ‘supporto a Kiev necessario, ruolo Ue più forte’ [Україна: Шлейн, «необхідна підтримка Києва, посилення ролі ЄС»] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/37285272/ucraina-schlein-supporto-a-kiev-necessario-ruolo-ue-piu-forte.html>.

Італійська політикиня і секретарка «Демократичної партії» Еллі Шлейн у своєму виступі на конгресі молодих соціалістів у Барселоні зазначила, що необхідно продовжувати стояти разом з українським народом проти злочинної війни, яку веде рф. Е. Шлейн наголосила, що на фоні беззаперечної підтримки України необхідно вивчити всі політичні та дипломатичні рішення, закликаючи до «сильної політичної та дипломатичної ролі Європейського Союзу».

Bolgár, György. A magyar-orsz barátság hete [Тиждень угорсько-російської дружби] / G. Bolgár // *Nepszava*. – Budapest, 2023. – 21.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3212835_a-magyar-orsz-baratsag-hete-hazugsagcizsgalo.

На думку автора статті публіциста Д. Болгара, прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан некоректно сформулював вислів про те, що угорсько-російські відносини постраждали через «військові дії та санкції», адже насправді відносини страждають через російську агресію проти України. Автор також невдоволений тим, що В. Орбан виступає за угорсько-російську співпрацю в економічній та енергетичній сферах, незважаючи на те, що відповідь путіна не була заспокійливою щодо війни. Д. Болгар звертає увагу на те, що замість зміцнення економічної співпраці важливішим був би мир і припинення агресії проти України. У статті також критикується заява міністра закордонних справ Угорщини П. Сіярто про погіршення конкурентоспроможності Європейського Союзу та про те, що більшість країн ЄС показують хороші результати в найбільш прийнятних міжнародних рейтингах конкурентоспроможності. На думку автора, країни ЄС мають прийняти більш розумні та прагматичні заходи.

Iasevoli, Marco. Un anno di governo Meloni. Dai rave alla natalità: ecco le 10 misure-simbolo [Рік уряду Мелоні. Від рейвів до народжуваності: ось 10 символічних заходів] / M. Iasevoli // *Avvenire*. – Milano, 2023. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/un-anno-di-governo-meloni-i-10-provvedimenti-simbolo>.

В статті для видання журналіст М. Ясеволі аналізує підтримку України італійським урядом в період повномасштабного вторгнення росії. Автор простежує заходи уряду країни в контексті виділення військової і фінансової допомоги Україні та наголошує, що Італія і надалі буде підтримувати Україну у її війні проти рф.

King, Ryan. McConnell supports Biden's Israel and Ukraine aid bundle, hopes for 'functional' House [Макконнелл підтримує пакет допомоги Байдену Ізраїлю та Україні та сподівається на «функціональну» Палату представників] / R. King // *New York Post*. – New York, 2023. – 22.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/22/mcconnell-backs-up-biden-bundling-israel-and-ukraine-aid-hopes-for-functional-house/>.

Лідер меншості в Сенаті Мітч Макконнелл відкрито підтримує прагнення президента Джо Байдена об'єднати допомогу Україні та Ізраїлю одночасно бажаючи

мати «функціональну» Палату представників. У нижній палаті немає спікера з 3 жовтня, коли вісім республіканців об'єдналися з переважною більшістю демократів, щоб повалити колишнього спікера Палати представників Кевіна Маккарті. Без речника Палата представників не зможе винести на розгляд серйозне питання щодо фінансування.

Bengtsson, Olle. Krigen blir fler – men färre söker lösning [Воєн більше, але менше тих, хто шукає рішення] / O. Bengtsson // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 23.10. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/EQrp75/krigen-blir-fler-men-farre-soker-losning>.

За словами професора з дослідження питань миру та конфліктів Пітера Валленстіна, воєн стає більше, але менше тих, хто шукає рішення, як їх припинити. Він наголосив, що минулий рік був найкривавішим за довгий час. Згідно зі статистичними даними авторитетної програми конфліктних даних Уппсальського університету Швеції щонайменше 238 тис. людей загинули в різних збройних конфліктах. Вторгнення росії в Україну в лютому 2022 р. стало першою масштабною міждержавною війною за останні 20 років.

Savickas, Edgaras. Edgaras Savickas. Baisu, kas darosi [Едгар Савіцкас. Страшно, що відбувається] / E. Savickas // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 24.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/10/24/news/edgaras-savickas-baisu-kas-darosi-28856425>.

За словами автора, що чергова війна між Ізраїлем і ХАМАС сприяла тому, що на Україну звертають усе менше уваги як у Литві, так і за кордоном, а є країни, де політики, які скептично ставляться до підтримки України, знаходять підтримку. Автор розповів, що брав участь у фінансовій конференції, організованій на Кіпрі і, було показовим, що майже за 2 год. під час тривалої дискусії про санкції проти росії слова «Україна» та «війна» не згадувалися жодного разу. Загалом із залу було зрозуміло, що вони не задоволені тим, що їм доводиться нести збитки через санкції, застосовані до росії. За словами автора, страшно подумати, що було б, якби інтенсивність підтримки українців спала, якщо не засуджувати тих, хто досі так жорстко працює з росіянами.

Czene, Gábor. „Miközben Orbán Viktor a diktátorokkal szembeni leszámolásról beszélt, elfeledkezett arról, hogy ő maga rendszeresen parolázgat velük” [«Поки Віктор Орбан розповідав про розборки з диктаторами, він забув, що сам регулярно з ними спарингував»] / G. Czene // Nepszava. – Budapest, 2023. – 24.10. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3213090_orban-viktor-1956-unnep-beszed-2023-horn-gabor.

Журналіст «Nepszava» Габор Цене аналізує промову прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана на честь революції 1956 р., яку він виголосив 23 жовтня 2023 р. Автор зазначає, що В. Орбан у своїй промові не згадував Україну та не говорив про національно-оборонну війну в Україні, однак він критикував ЄС та інші демократичні інститути. За словами журналіста, промова В. Орбана не була особливо піднесеною чи захоплюючою і вона залишилася без нових елементів. В. Орбан у своєму виступі говорив про те, що Угорщина є єдиною стабільною та безпечною країною в Європейському Союзі і що він сподівається, що зможе «виправити» Брюссель після

європейських виборів. Однак журналіст сумнівається у зв'язку цього виступу з революцією 1956 р. та державним святом. Загалом у статті критично оцінюється виступ В. Орбана та те, що він не висловив підтримки Україні у захисті територіальної цілісності.

Hussar nõuab Venemaalt Ukrainas tekitatud kahju hüvitamist [Гуссар вимагає від росії компенсації збитків, завданих Україні] // *Postimees*. – Tallinn, 2023. – 24.10. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7882934/hussar-nouab-venemaalt-ukrainas-tekitatud-kahju-huvitamist>.

Спікер Рійгікогу Л. Гуссар на другому парламентському саміті «Кримської платформи» наголосив, що росія повинна компенсувати збитки, завдані Україні, а країни повинні активно шукати шляхи використання для цього заморожених активів росії. У своєму виступі Л. Гуссар підтвердив, що Естонія продовжуватиме надавати потужну військову, економічну та політичну підтримку Україні, доки Україна виграє війну, розпочату росією, відновить свою територіальну цілісність і стане членом ЄС та НАТО.

Medio Oriente, Papa “Rilasciare ostaggi e consentire aiuti a Gaza” [Близький Схід, Папа Римський «Звільнити заручників і дозволити допомогу Гази»] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/italpress/37325709/medio-orientepapa-rilasciare-ostaggi-e-consentire-aiuti-a-gaza.html>.

Папа Франциск під час генеральної аудієнції у Ватикані сказав, що він завжди думає про серйозну ситуацію в Палестині та Ізраїлі та продовжує молитися за тих, хто страждає, сподіваючись на мир на Близькому Сході, в «змученій» Україні та в інших регіонах, поранених війною. Папа Франциск заохочує звільнення заручників і надсилання гуманітарної допомоги як до Гази, так і до України.

King, Ryan. Who is new House Speaker Mike Johnson? Louisiana attorney known as religious conservative [Хто такий новий речник Палати представників Майк Джонсон? Адвокат із Луїзіани, відомий як релігійний консерватор] / R. King // *New York Post*. – New York, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/25/news/who-is-new-house-speaker-mike-johnson/>.

Член палати представників Майк Джонсон здійснив подвиг, ставши спікером 56-ї палати – за повної підтримки своїх колег-республіканців. Журналіст Райан Кінг в статті висвітлює позицію М. Джонсона щодо допомоги Україні, вважаючи перспективу надсилання додаткових ресурсів в Україну «туманною». М. Джонсон напочатку 2022 р., коли почалося російське вторгнення в Україну, був прихильником допомоги країні. Але надалі голосував проти кількох запропонованих пакетів, у тому числі вартістю 39,8 млрд дол. у травні 2022 р. Новий спікер також закликав до суворішого нагляду за допомогою України, зазначивши, що американські платники податків відправили Україні допомогу на суму понад 100 млрд дол. в 2022 р. і заслуговують на те, щоб знати, чи є український уряд повністю відвертим і прозорим щодо використання цієї величезної суми ресурсів платників податків.

Elliott, Philip. Mike Johnson won the worst job in Washington: speaker of a broken house [Майк Джонсон отримав найгіршу роботу у Вашингтоні: спікер розбитого будинку] / P. Elliott // Time. – New York, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://time.com/6328654/mike-johnson-speaker-broken-house/>.

Старший кореспондент «Time» Філіп Елліотт повідомляє, що Палата представників США обрала спікером Майка Джонсона, відомого поглядами, близькими до експрезидента США Дональда Трампа. З 2022 р. М. Джонсон виступав проти надання Україні військової та будь-якої іншої допомоги, наполягаючи, що допомога Україні не має переважати над внутрішніми питаннями США. М. Джонсон повідомив, що насамперед у Палати представників буде захід із підтримки Ізраїлю в його війні проти ХАМАС. Як Білий дім, так і лідер меншості в Сенаті Мітч Макконнелл закликали Конгрес поєднати фінансування Ізраїлю з грошима для України.

Il governo e la guerra. Meloni: possibile nesso tra migrazioni irregolari e terrorismo [Уряд і війна. Мелоні: можливий зв'язок між нелегальною міграцією та тероризмом] // Avvenire. – Milano, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/meloni-israele-consiglio-ue>.

Прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні виступила у Сенаті напередодні Ради ЄС та засудила ХАМАС. За словами Д. Мелоні, побоювання, що в конфлікт також вступлять «росія і Китай», «невипадково» путін не засудив ХАМАС. Д. Мелоні просить продовжувати інвестувати в оборону та в інструменти підтримки України, якій це дуже потрібно.

Hansson, Wolfgang. Problemet med att Erdogan hyllar Hamas som frihetskämpar [Проблема в тому, що Ердоган вихваляє ХАМАС як борців за свободу] / W. Hansson // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/P48Eg5/turkiets-f-16-plan-kan-vara-i-fara-och-sveriges-medlemskap>.

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган, виступаючи на засіданні парламентської фракції своєї партії, назвав ХАМАС «борцями за свободу» й засудив Ізраїль за «кривавий і жорстокий напад» на сектор Гази. На думку Р. Т. Ердогана, ХАМАС не є терористичною організацією і його треба визнати «групою борців за свободу». Заяви президента Туреччини свідчать про величезну напруженість, яка існує всередині західного військового альянсу. Р. Т. Ердоган засудив вторгнення росії в Україну, але Туреччина відмовилася вводити будь-які санкції проти росії. Навпаки, вона виступає транзитною країною для товарів, які Захід намагається перешкодити росії отримати.

Bielecki, Jędrzej. Najbogatszy Ukrainiec uruchomił produkcję tralów przeciwminowych [Найбагатший українець запустив виробництво тральщиків] / J. Bielecki // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/plus-minus/art39330371-lukasz-jasina-niemcy-musza-zaczac-szanowac-polske>.

Колишній речник Міністерства закордонних справ Польщі Лукаш Ясіна вважає, що прикладом триумфу польської зовнішньої політики є віра США та інших західних партнерів у те, що Україна встоятиме і варто дати їй зброю. Він зазначив, що президент Польщі А. Дуда виступив з ідеєю надання Україні статусу кандидата в ЄС і виграв справу.

Pod šíleným tlakem. Zelenskyj by měl skončit, Ukrajině to prospěje, míní Romancov [Під шаленим тиском. Зеленський має піти, це піде на користь Україні, вважає Романцов] // *Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 27.10. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/spotlight-rozhovor-michal-romancov-zpravy/r~e6a7409c73f911eebe29ac1f6b220ee8/>.*

Політгеограф Майкл Романцов в інтерв'ю чеському виданню «Aktuálně.cz» зазначив, що Президент України Володимир Зеленський має піти з посади президента, що на думку експерта «піде на користь Україні». Політгеограф вважає, що хоча В. Зеленський користується великою підтримкою, але він не повинен залишатися на чолі країни, наголошуючи, що «серед українців точно є людина, яка могла б замінити В. Зеленського на посаді». Він порівнює ситуацію в Україні з росією, де за словами експерта, якби путін пішов у 2008 р., коли закінчився його другий мандат, то росія сьогодні була б десь зовсім в іншому місці. М. Романцов вважає, що В. Зеленський може повторити цю помилку, хоча, за його словами, В. Зеленський «виконав чудову роботу».

Rencontre Orban-Poutine: Macron ne veut pas que cela «affaiblisse» l'UE [Зустріч Орбана і путіна: Макрон не хоче, щоб це «послабило» ЄС] // *L'Obs. – Paris, 2023. – 27.10. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/politique/20231027.AFP4409/rencontre-orban-poutine-macron-ne-veut-pas-que-cela-affaiblisse-l-ue.html>.*

Президент Франції Емманюель Макрон відзначив, що він не має наміру «судити» зустріч між прем'єр-міністром Угорщини Віктором Орбаном і президентом росії володимиром путіним. Водночас він підкреслив, що така зустріч не повинна «ослаблювати» Європейський Союз у підтримці України. Е. Макрон зауважив, що абсолютно немає підстав забороняти главі держави чи уряду зустрічатися з цим чи іншим лідером. Він також зазначив, що не схвалює використання таких більш особистих контактів для переговорів, які можуть вплинути на єдність ЄС у питаннях, що стосуються росії. Президент Франції попередив про недоречні порівняння між ЄС і росією, стверджуючи, що Європейський Союз не вторгся в Угорщину, а ця країна вирішила долучитися до Європи суверенно. Водночас він наголосив, що цей вибір є суверенним рішенням і не повинен сприйматися як акт військової домінації.

Krautmanis, Māris. Ungārijas kauls Eiropas rīklē [Угорщина – кістка в горлі Європи] / М. Krautmanis // *Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 27.10. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/maris-krautmanis-3/434007-ungarijas-kauls-eiropas-rikle?_gl=1*pojgg3*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*M TY5ODO5MDkwMC45Ni4xLjE2OTg0OTI2NjMuMC4wLjA.*

За словами автора, в спостерігачів за політикою в Латвії та в інших країнах світу виникає очевидне, логічне запитання до угорців з приводу відношення до кремлівського диктатора путіна на фоні того, що угорські «політики» охоче братаються з росіянами, сподіваючись переграти решту Європи та отримати вигоду, купуючи дешево російські природні ресурси. В статті йдеться, що Угорщина стала васальною державою росії в ЄС та НАТО. Натомість у вищих ешелонах країн ЄС з Угорщиною відбувається своєрідне пестильство, надія, що, можливо, Угорщина схаменеться. Автор зазначає, що латвійська дипломатія також уникає говорити щось погане про прем'єр-міністра В. Орбана тоді, як куплений росією В. Орбан продовжує знущатися над спільними цінностями ЄС, України та західного світу, але всі дивляться на нього «слабким оком».

Casert, Raf. EU summit turns its eyes away from Ukraine despite commitment to stay course with Zelenskyu [Саміт ЄС відвертає погляд від України, незважаючи на зобов'язання дотримуватися курсу В. Зеленського] / R. Casert // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 28.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/eu-summit-turns-its-eyes-away-from-ukraine-despite-a-commitment-to-stay-the-course-with-zelenskyv>.

Редактор новин видання Раф Казерт зазначає, що на саміт Європейської ради, що відбувся у Брюсселі 26-27 жовтня 2023 р., лідери ЄС мало уваги приділили Україні, а були більш засереджені на проблемах війни Ізраїлю та ХАМАС. Автор наголошує, що після домінування українського питання на подібних самітах після того, як Москва розпочала повномасштабне вторгнення в Україну 24 лютого 2022 р., Президенту України В. Зеленському тепер буде важко привернути увагу щодо політичної підтримки та економічної і військової допомоги, яка так потрібна Україні. На його думку, це також може поширитися за межі Європи, оскільки новий спікер Палати представників США Майк Джонсон не виявив великої зацікавленості у наданні додаткових коштів Конгресу на підтримку України.

Bruveris, Vytautas. Vytautas Bruveris. Pasiūsta dar viena aiški žinia: Rusija – ne šiaip „ Hamas“ sąjungininkė [Вітовт Бруверіс. Було надіслано ще одне чітке повідомлення: росія не просто союзник «Хамас»] / V. Bruveris // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 28.10. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/rytai-vakarai/2023/10/28/news/vytautas-bruveris-pasiusta-dar-viena-aiski-zinia-rusija-ne-siaip-hamas-sajungininke-28917897>.

За словами литовського журналіста і політичного оглядача В. Бруверіса, показовий виклик, погроза і шантаж не тільки Ізраїлю, а й всьому Заходу – так слід оцінити привітний прийом керівництва терористичного угруповання ХАМАС і заступника міністра закордонних справ Ірану в Москві. Кремль надсилає меседж світу, вочевидь, маючи на увазі війну в Україні, що «чим більше ви будете підвищувати ставки, тим більше ми їх будемо підвищувати, тому все одно будемо змушувати вас спускатися до нас і вести переговори». На думку В. Бруверіса, розрахунки росії зумовлені тим, що реакція Заходу на війну між Ізраїлем і ХАМАС та загрозу її переростання в ширшу регіональну вкрай слабка. Автор констатує, що стає зрозуміло, що війна вимагатиме від ЄС нових, більш рішучих стратегічних рішень.

King, Ryan. House Speaker Mike Johnson aims to pass Israel aid package this week—teeing up showdown with Biden [Спікер Палати представників Майк Джонсон має намір прийняти пакет допомоги Ізраїлю цього тижня, що стане початком протистояння з Байденом] / R. King // *New York Post*. – New York, 2023. – 29.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/29/news/speaker-johnson-aims-to-pass-israel-package-this-week-teeing-up-showdown-with-biden/>.

Новообраний речник Палати представників Майк Джонсон закликав Конгрес «роздвоїти» підтримку Ізраїлю та України і підтвердив плани розглянути законопроект про допомогу Ізраїлю, що поставило його на шлях зіткнення з адміністрацією Джо Байдена. Президент Д. Байден прагнув об'єднати фінансування Ізраїлю та України, щоб збільшити шанси на отримання додаткової допомоги Україні через скептично налаштовану Палату представників, яку контролює Республіканська партія. Білий дім представив великий додатковий пакет у розмірі 106 млрд дол., вимагаючи 61,4 млрд дол. для України.

Clarini, Julie. Les Russes ont-ils inventé les «fake news»? [росіяни придумали «фейкові новини»?] / J. Clarini // *L'Obs*. – Paris, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/bibliobs/20231030.OBS80205/les-russes-ont-ils-invente-les-fake-news.html>.

Журналістка Джулі Кларіні аналізує висловлювання відомого фахівця з російської і східноєвропейської політики Тімоті Снайдера, який у своїй новій книзі стверджує, що Дональд Трамп є продуктом «путінізації» і процвітає, подібно до путіна, завдяки запереченню фактів.

Premier Slowacji Robert Fico podaje warunki zatwierdzenia pomocy UE dla Ukrainy [Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо озвучив умови схвалення допомоги ЄС Україні] // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art39342301-premier-slowacji-robot-fico-podaje-warunki-zatwierdzenia-pomocy-ue-dla-ukrainy>.

Під час переговорів з лідерами ЄС прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо підкреслив, що допомога в розмірі 50 млрд євро Україні має надійти з гарантіями, що гроші, в тому числі частина зі Словаччини, не будуть розкрадені, що відображає занепокоєння щодо корупції в Україні.

Hanson, Victor Davis. America faces unsolvable issues in support of Ukraine resistance [Америка стикається з нерозв'язними проблемами у підтримці українського опору] / V. D. Hanson // *The Toronto Sun*. – Toronto, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://torontosun.com/opinion/columnists/hanson-america-faces-unsolvable-issues-in-support-of-ukraine-resistance>.

Американський військовий історик і політичний оглядач Віктор Девіс Генсон вважає, що більшість американців підтримують український спротив відкритій агресії президента росії володимира путіна. Але тепер війна в Україні ризикує перетворитися на нову, зовсім іншу проксі-війну. Ніколи ще США не воювали проти росії чи Китаю у традиційній проксі-війні за їхні історичні кордони (незалежно від того, нелегітимні

вони чи ні). Ні росія, ні самі США ніколи не надавали зброю проксі-воюючій стороні, яка використовувалася безпосередньо на території кожної зі сторін. Вони розуміли, що наддержави непередбачено реагують на будь-яку третю сторону, яка живить прямі звичайні напади на їхню батьківщину. На думку В. Генсона, захист України та Тайваню несе у собі потенційний ризик ескалації відносин між великими державами. Крім того, ніде у світі територія не була спірнішою, ніж в Україні. Автор зазначає, що Америка має допомогти Україні протистояти російській агресії, але при цьому ми повинні пам'ятати про те, що весь регіон є історичним гордієвим вузлом погано зрозумілих, але древніх ниток, що переплітаються і конкурують, який може ризикнути бути розрізаним російським ядерним мечем.

Hammer, Mathias. What russia hopes to gain from the israel-hamas conflict [Що росія сподівається отримати від конфлікту між Ізраїлем та ХАМАС] / М. Hammer // Time. – New York, 2023. – 30.10. – Режим доступу : <https://time.com/6329850/hamas-gaza-russia-putin-israel/>.

Стаття «Time» присвячена аналізу відносин росії з ХАМАС і думкам експертів, що росія виграє від напруження, що росте, на Близькому Сході. На думку Хамідрези Азізі, експерта з ірано-російських відносин у Німецькому інституті міжнародних відносин та безпеки, поки що росія може вважати, що вона може отримати зиск від конфлікту між Ізраїлем і ХАМАС. Експерт із зовнішньої політики росії на Близькому Сході в Центрі досліджень нерозповсюдження Джеймса Мартіна Ханна Нотте вважає, що у той час як російські війська загрузли в інтенсивних боях на фронті в Україні, кремлівські пропагандисти раділи надії, що заворушення на Близькому Сході відвернуть підтримку Заходу від України, що полегшить росії консолідацію свого територіального контролю над частинами України. Цінність відволікання уваги від війни в Україні є актуальною з погляду уваги засобів масової інформації, а також потенційної підтримки зброєю в середньостроковій перспективі.

Doornbos, Caitlin. Ukraine and Israel won't win if US support stops: Defense Secretary [Україна та Ізраїль не виграють, якщо підтримка США припиниться – міністр оборони] / С. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/31/news/ukraine-and-israel-wont-win-if-us-support-stops-defense-secretary/>.

Міністр оборони США Ллойд Остін заявив, що за його оцінкою, якщо Сполучені Штати не продовжать підтримувати Україну, вони не досягнуть успіху, додавши, що Ізраїль також не зможе знищити ХАМАС у секторі Гази без допомоги США. Л. Остін зробив цю заяву на слуханнях у сенатському комітеті з асигнувань, де він та держсекретар Ентоні Блінкен лобювали законодавців підтримати оборонну та дипломатичну частину запиту Джо Байдена на додаткове фінансування у розмірі 107 млрд дол. Запит Білого дому включає 61,4 млрд дол. для України та 14,3 млрд дол. для Ізраїлю. У той час як адміністрація Д. Байдена хоче, щоб весь пакет було прийнято разом, республіканці в Палаті представників хочуть, щоб допомогу Україні, Ізраїлю було поділено на окремі законопроекти, оскільки підтримка України серед деяких республіканців слабшає.

King, Ryan. McConnell pushes back on House GOP plan to separate ‘intertwined’ Israel, Ukraine aid [Макконнелл відкидає план Республіканської партії Палати представників щодо поділу «переплетеної» допомоги Ізраїлю та Україні] / R. King // New York Post. – New York, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/31/news/mcconnell-pushes-back-on-house-gop-plan-for-israel-ukraine-aid/>.

Лідер сенатської меншини Мітч Макконнелл направив послання республіканцям Палати представників, розкритикувавши прагнення нижньої палати розділити підтримку Ізраїлю та України. М. Макконнелл наполягає на ухваленні масштабної допомоги Україні в межах єдиного пакета, запропонованого Білим домом. З такою заявою він виступив у Луїсвіллі під час спільного заходу з посолкою України в США Оксаною Маркаровою. М. Макконнелл підкреслив, що вороги за кордоном уважно стежитимуть і чекатимуть, поки Америка похитнеться. За його словами тільки конкретна й надійна підтримка США зможе стримати наших супротивників у майбутньому та відновити безпеку.

US dismisses putin’s claim that west was behind Dagestan antisemitic riots [США відкидають твердження путіна про те, що за антисемітськими заворушеннями в Дагестані стоїть Захід] // The Guardian. – London, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/31/vladimir-putin-claims-west-behind-dagestan-antisemitic-riots-us-denies>.

путін звинуватив Україну та агентів західних спецслужб в нападі на летовище махачкали на російському північному кавказі у пошуках єврейських пасажирів літака, що прибув із Ізраїлю. Відповідаючи на звинувачення на адресу Заходу на брифінгу в Білому домі, офіційний представник Ради національної безпеки США Джон Кірбі заявив, що це класична російська риторика: коли у вашій країні щось погано, ви звинувачуєте когось іншого і Захід не мав до цього жодного відношення. Україна рішуче відкинула звинувачення і вказала на антисемітизм, що глибоко вкорінився у росії. Речник Держдепартаменту США Метью Міллер назвав звинувачення росії у причетності України абсурдними.

Zappalà, Daniele. L’analisi. «Nostalgia e amnesia: i problemi dell’Europa sulla guerra in Ucraina» [Аналіз. «Ностальгія та амнезія: проблеми Європи щодо війни в Україні»] / D. Zappalà // Avvenire. – Milano, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/agora/pagine/antoine-arjakovsky-nostalgia-e-amnesia-i-problemi-dell-europa-sulla-guerra-in-ucraina>.

Французький історик та богослов Антуан Аржаковський зазначає, що війна в Україні належить до богословсько-політичних війн, які, як вчить історія, вже були найжорстокішими з усіх відомих. Таким чином, за словами історика, ми стикаємося зі злочинами минулого, які повертаються. Особливо автора вражає паралель між Голодомором, апокаліптичним голодом в Україні 1933-34 р., організованого Сталіним, і російсько-українською війною. Історик провів паралель, в якій вказав на атаки на

інфраструктуру, щоб заморозити цілу націю. А. Аржаковський підкреслив, що оскільки ми виправдовували злочини минулого, ці злочини рано чи пізно повертаються.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Riché, Pascal. Les Russes soutiennent-ils vraiment la guerre en Ukraine ? [Чи справді росіяни підтримують війну в Україні?] / P. Riché // L'Obs. – Paris, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/bibliobs/20231002.OBS78933/les-russes-soutiennent-ils-vraiment-la-guerre-en-ukraine.html>.

У статті для «L'Obs» журналіст Паскаль Ріше розглядає питання, чи справді підтримують росіяни війну в Україні. Журналіст розповідає, що він раніше вважав, що, незважаючи на десятки тисяч вбитих солдат, росіяни підтримують війну проти України. Багато опитувань, включаючи ті, які вважаються незалежними (Levada, Radio Liberty, Russian Field), це підтверджували, стверджуючи, що дві третини населення підтримують путіна та його «спеціальну військову операцію». Проте автор статті приходить до висновку, що деякі опитування в росії можуть бути не такими достовірними, як здавалося. Він посилається на анекдотичний випадок з книги В. Гранцевої «росіяни хочуть війни?», де розповідається про спробу проведення соціологічного дослідження по телефону в росії, яка закінчилася невдачею. Автор робить висновок, що ця історія свідчить про складність збору надійних даних інсайдерських думок в росії та можливу недостовірність деяких опитувань.

Borger, Julian. What does speaker Kevin McCarthy's ousting mean for US aid to Ukraine? [Що означає усунення спікера Кевіна Маккарті для допомоги США Україні?] / J. Borger // The Guardian. – London, 2023. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/04/us-house-speaker-kevin-mccarthy-republican-ousting-aid-to-ukraine-joe-biden>.

Британський журналіст і письменник, міжнародний редактор «The Guardian» Джуліан Боргер вважає, що вибір нового спікера Палати представників матиме вирішальне значення щодо майбутнього американської підтримки України та спротиву російському вторгненню. Претенденти на пост спікера дотримуються різних поглядів на підтримку України. Опитування, проведене Чиказькою радою з глобальних питань (CCGA) з 7 по 18 вересня 2023 р., показало, що 63 % респондентів підтримують надання додаткового озброєння та військових матеріалів українському уряду, але ця підтримка неухильно знижується, особливо серед республіканців. Відразу після повномасштабного вторгнення росії в 2022 р. підтримка військової допомоги Україні становила близько 80 % як з боку демократів, так і з боку республіканців. Підтримка демократів знизилася лише трохи, але ентузіазм серед республіканців впав до 50 %.

King, Ryan. Biden insists US can confront wars in both Ukraine and Israel: 'Most powerful nation in history' [Байден наполягає, що США можуть протистояти війнам як в Україні, так і в Ізраїлі: «Наймогутніша нація в історії»] / R. King // New York Post. – New York, 2023. – 15.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/15/biden-insists-us-can-tend-to-both-ukraine-and-israel-at-the-same-time/>.

Президент США Джо Байден висловив упевненість, що США можуть одночасно допомагати з обороною і Україні, і Ізраїлю, зберігаючи при цьому міць своєї оборони.

Д. Байден був непохитним у тому, що він продовжить підтримувати Україну та Ізраїль у їхніх спробах дати відсіч росії та ХАМАС відповідно. Репортер Раян Кінг пише, що американська громадськість, можливо, почала скептично ставитися до додаткової підтримки України. Опитування показали неоднозначні результати щодо громадської підтримки. За даними опитування CNN, опублікованого у серпні 2023 р., 55 % дорослого населення США не хотіли, щоб Конгрес санкціонував додаткову допомогу Україні порівняно з 45 %, які підтримують цю ідею. Згідно з опитуванням Чикагської ради з глобальних питань, опублікованим в жовтні 2023 р., близько 63 % населення підтримали додаткову військову допомогу Україні.

Mandraud, Isabelle. «Les Russes veulent-ils la guerre ?» : un fossé idéologique sépare la jeunesse du pouvoir [«росіяни хочуть війни?»: ідеологічна прірва відділяє молодь від влади] / I. Mandraud // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 18.10. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/10/18/les-russes-veulent-ils-la-guerre-un-fosse-ideologique-separe-la-jeunesse-du-pouvoir_6195208_3232.html.

Оглядачка французької газети «Le Monde» Ізабель Мандро розглядає ідеологічну прірву між молоддю та владою в росії, а також питання про те, чи хочуть росіяни війни. Вона спирається на аналіз політолога Віри Гранцевої, яка виросла в епоху володимира путіна та розглядає реакцію росіян на події в Україні. Журнілістка досліджує погляди росіян на війну, вказуючи на те, що багато з них не є вояками або безпосередньо не протягнуті до військової служби, однак залишаються бездіяльними у відношенні до війни в Україні. Авторка відзначає, що ідеологічна прірва розростається між молоддю та владою і молодь в росії відчуває, що путін закопав їхнє майбутнє, а також вони не хочуть нести моральну відповідальність за злочини, скоєні в Україні.

Nelson, Steven. Biden tells America ‘time is of the essence’ ahead of expected \$60B Ukraine, \$14B Israel aid requests [Байден каже Америці, що «час має вирішальне значення» напередодні очікуваних 60 мільярдів доларів для України та 14 мільярдів доларів для Ізраїлю] / S. Nelson // *New York Post*. – New York, 2023. – 19.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/19/biden-calls-zelensky-before-speech-urging-60b-ukraine-aid-10b-for-israel/>.

Президент США Джо Байден закликав Конгрес виділити мільярди доларів на нове фінансування для України. Спроба Д. Байдена домогтися більшого фінансування для України, пов'язавши її за допомогою Ізраїлю, викликає суперечки, і неясно, чи Конгрес прийме цей пакет. Нове опитування CNBC показало, що 74 % американців підтримують військове фінансування США Ізраїлю, а 61 % сказали те саме про військову допомогу Україні. Опитування CNN, проведене у серпні 2023 р. показало, що 55 % американців виступають проти виділення Конгресом додаткових коштів Україні, у тому числі 71 % республіканців, 55 % незалежних та 38 % демократів. Це опитування показало, що 59 % жінок та 58 % кольорового населення виступають проти збільшення фінансування України. Опитування Reuters/Ipsos, проведене в жовтні, показало, що 41 % американців заявили, що США «мають надати Україні зброю» тоді, як 35 % були проти, а 24 % не були в цьому впевнені.

Apklausa: ukrainiečiai pabėgėliai Lietuvoje vertinami palankiausiai [Опитування: Найбільш прихильно ставляться до українських біженців у Литві] // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/10/20/apklausa-ukrainieciai-pabegeliai-lietuvoje-vertinami-palankiausiai>.

Згідно з опитуванням, проведеним компанією «Sprinter» на замовлення Вільнюського офісу Міжнародної організації з міграції (МОМ), троє з чотирьох (76 %) респондентів підтримують прийняття українських біженців у Литві тоді, як 17 % респондентів дотримуються протилежної думки. Голова МОМ Литви Е. Бінгеліс зазначила, що зараз у Литві понад 50 тис. українців, яких оцінюють найприхильніше, майже у 8 балів із 10, порівняно з іншими мігрантами, які прибувають до Литви і це означає, що українці досить добре інтегруються у литовське суспільство.

Taylor, Stephanie. Canadians want Ottawa to maintain current spending levels on Ukraine: survey [Канадці хочуть, щоб Оттава зберегла поточний рівень видатків для України: опитування] / S. Taylor // National Post. – Toronto, 2023. – 25.10. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/news/canada/canadians-want-ottawa-to-maintain-current-spending-levels-on-ukraine-survey>.

Канадська соціологічна фірма «Leget» з 20 по 22 жовтня 2023 р. провела інтернет-опитування, в якому взяло участь загалом 1521 респондент. Згідно з результатами, 45 % респондентів заявили, що, на їхню думку, Канаді слід зберегти той самий рівень допомоги Україні, порівняно з 30 %, які заявили, що федеральному уряду слід їх скоротити. Тільки 12 % респондентів відповіли, що федеральний уряд має підвищити рівень витрат Канади, а ще 12 % заявили, що не знають чи відмовилися відповідати. Регіональна розбивка показує, що респонденти з Альберти найбільше вважають, що Канада повинна знизити рівень витрат на 45 %. Результати з розбивкою за віковими категоріями також показують, що 49 % людей віком 55 років і більше згодні з тим, що Канада збереже той самий рівень витрат. Щодо того, як Канада має брати участь у конфлікті, 46 % респондентів відповіли, що, на їхню думку, їй слід продовжувати свої зусилля, коли справа стосується гуманітарної допомоги, а також військової підготовки. Це порівняно з 30 % тих, хто відповів, що Канаді слід активізувати свою гуманітарну діяльність, та 23 %, які сказали, що їй слід збільшити свою військову підготовку. Ще 20 % респондентів заявили, що, на їхню думку, Канаді слід активізувати зусилля з постачання в Україну боєприпасів та інших військових матеріалів.

Košťálová, Veronika. Čtvrtina Čechů se obává, že Rusko dobude celou Ukrajinu, ukázal průzkum [Чверть чехів побоюються, що росія захопить всю Україну, показало опитування] / V. Košťálová // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/pruzkum-dobyti-ukrajiny/r-a6f077f0771111eea25a0cc47ab5f122/>.

Згідно з опитуванням агентства «Median» для інституту «CEDMO», 8 % чехів побоюються, що росіяни захоплять всю територію України. Ще 18 % скоріше стурбовані цим. Серед респондентів жінки більше бояться захоплення території України – 33 %, серед чоловіків – лише 19 %. Опитування показало, що найбільше

страх захоплення всієї України хвилює молоде покоління, а саме понад 40 % людей віком від 16 до 24 р. Найменше бояться люди пенсійного віку.

РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЗА КОРДОНОМ

Sārts: Pētījumi rāda, ka rietumu sabiedrībā ap 40% cilvēku aktīvi izvairās no ziņām par karu Ukrainā [Сартс: Дослідження показують, що в західному суспільстві близько 40 % людей активно уникають новин про війну в Україні] // *Neatkarīgā Rīta Avīze*. – Rīga, 2023. – 21.10. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/433334-sarts-petijumi-rada-ka-rietumu-sabiedriba-ap-40-cilveku-aktivi-izvairas-no-zinam-par-karu-ukraina.htm>.

Керівник Департаменту координації стратегічних комунікацій Держканцелярії Р. Бамбалс на безпековому та зовнішньополітичному форумі «Ризька конференція 2023», обговорюючи інформаційну війну, заявив, що люди можуть втомитися від новин про війну, але вони не втомилися допомагати Україні. За його словами, на інформаційному полі бувають і короткострокові перемоги. Наприклад, на рівні ЄС вдалося зберегти єдність, чого росія не очікувала. Р. Бамбалс зазначив, що Латвія знаходиться на кордоні ЄС і НАТО і загрози інформаційному середовищу є і будуть актуальною проблемою. За словами експерта, лавтвійцям добре відомі методи і тактика росії і Латвія також має практичний досвід боротьби з нею.

Un estudio analiza el impacto de ‘deepfakes’ sobre la guerra en Ucrania en los medios de comunicación [Дослідження аналізує вплив «дїпфейків» про війну в Україні в ЗМІ] // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/10/26/653a34d6e85ece95798b457e.html>.

Згідно з дослідженням, війна в Україні стала першим реальним прикладом використання «дїпфейків» (штучно маніпульований аудіовізуальний матеріал) у військових конфліктах. Дослідження також показало, що недостатня грамотність щодо цього явища призвела до значних непорозумінь щодо того, що таке «дїпфейк», демонструючи необхідність заохочувати підвищувати грамотність у цих нових формах медіа. Однак дослідження показує, що зусилля з підвищення обізнаності про «дїпфейки» можуть підірвати довіру і до реальних фото і відеоматеріалів. Дослідники наводять приклади дипфейкових відеороликів під час цієї війни, у тому числі використання зображень з відеоігор, як доказ міфу про льотчика-винищувача «Привид Києва», «дипфейку», де російський президент оголошує мир з Україною, а також злом українського сайту новин з метою розміщення фальшивого повідомлення про капітуляцію Президента України Володимира Зеленського.

САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ

Steingart, Gabor. Unbequeme Putin-Wahrheiten, die ein kluger Westen nicht mehr ignorieren darf [Незручні путінські істини, які мудрий Захід більше не може ігнорувати] / G. Steingart // *Focus*. – Berlin, 2023. – 01.10. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/gastbeitrag-von-gabor-steingart-unbequeme-putin-wahrheiten-die-ein-kluger-westen-nicht-mehr-laenger-ignorieren-darf_id_214970099.html.

В статті повідомляється, що 2023 р. росія очікує зростання економіки на 1,5 %, всупереч усім прогнозам санкцій. За словами автора, достатня причина, щоб уважніше розглянути високий рівень стійкості путіна і зробити незручний висновок, що російська економіка продемонструвала високий ступінь стійкості під тиском

санкційної політики Заходу, перехід від мирної до воєнної економіки спрацював, а західний фронт підтримки України руйнується. Для порівняння: Німеччина, яка запроваджує санкції проти росії, значно більше страждає від втрати дешевого трубопроводного газу та відповідних цінових ефектів. Згідно зі спільним прогнозом провідних німецьких економічних інститутів, очікується, що місцева економіка скоротиться на 0,6 % в 2023 р. і зросте лише на 1,3 % в 2024 р.

Japan puts the brakes on lucrative used-car trade with Russia [Японія гальмує прибуткову торгівлю вживаними автомобілями з росією] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/15019058>.

Згідно з торговими даними та учасниками ринку, крок Японії щодо заборони продажу більшості вживаних автомобілів у росію загальмував торгівлю з оборотом близько 2 млрд дол. на рік, яка процвітала в тіні санкцій накладених через війну в Україні. На початку серпня уряд Японії заборонив експорт усіх автомобілів, крім малолітражних, до росії, перекривши прибутковий канал торгівлі вживаними Toyota, Honda та Nissan для мережі брокерів і менших портів, особливо Фушікі, експортного центру в Японському морі. Попит росії на вживані автомобілі з Японії різко підскочив після того, як світові автовиробники, включаючи Toyota, припинили свою діяльність після вторгнення москви в Україну.

Straffen voor Nederlandse bedrijven voor hulp bij bouw Krimbrug [Штрафи нідерландським компаніям за допомогу в будівництві Кримського мосту] // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 13.10. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/financieel/1220574832/straffen-voor-nederlandse-bedrijven-voor-hulp-bij-bouw-krimbrug>.

Генпрокуратура Нідерландів повідомляє, що щонайменше чотири нідерландські компанії та вісім осіб країни допомагали будувати Кримський міст між росією та Україною. Прокуратура звинувачує компанії та осіб у тому, що з їх допомогою підірвані міжнародні санкції. Кажуть, що фізичні особи та будівельні та інженерні компанії надали компоненти та технічну допомогу для будівництва Кримського мосту десь між 2014 та 2017 рр. Наразі прокуратура завершила розслідування, але все ще має достатньо доказів проти кількох інших компаній і осіб. Компанії, які були названі підозрюваними – Enerpac Heavylifting з Hengelo, CAPE Holland з Beilen, Dematec Holding з Dodewaard і Bijlard Hydrauliek з Milsbeek – не були доступні для коментарів або сказали, що дадуть відповідь пізніше.

Latvijā esoša firma sadarbojas ar Krievijas armijas formu ražotājiem [Компанія в Латвії співпрацює з виробниками російської армійської форми] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 15.10. – Режим доступу : <https://nra.lv/latvija/432504-latvija-esosa-firma-sadarbojas-ar-krievijas-armijas-formu-razotajiem.htm>.

Через повномасштабну війну росії проти України Захід ввів санкції. Проте, як повідомляє «Ходорковский LIVE», країни Заходу «постачають російську армію і не потрапляють під санкції». Журналісти виявили зв'язок між виробником російської армійської форми та латвійською компанією, розташованою в Ризі. ЗАТ «АРТА-Ф»

виготовляє різноманітну продукцію, необхідну для виробництва одягу, починаючи від гудзиків і закінчуючи блискавками. Прибуток компанії «АРТА-Ф» у 2021 р. склав майже 181 тис. євро, у рік війни він сягнув майже мільйона євро, фактично зріс у шість разів. І в Управлінні охорони конституції, і в СБУ відмовилися уточнювати можливу співпрацю латвійської компанії з виробником російської армійської форми.

Nardi, Christopher. Canada sanctions ‘russian collaborators’ in Moldova including oligarchs, TV stations [Канада вводить санкції проти «російських колабораціоністів» у Молдові, включаючи олігархів та телеканали] / С. Nardi // The Toronto Sun. – Toronto, 2023. – 17.10. – Режим доступу : <https://torontosun.com/news/national/canada-sanctions-russian-collaborators-in-moldova-including-oligarchs-tv-stations>.

Канада запроваджує санкції проти більшої кількості громадян Молдови, пов'язаних із російським впливом у цій східноєвропейській країні. Міністерка закордонних справ Канади Мелані Жолі заявила, що дев'ять осіб та шість телеканалів є російськими колабораціоністами в Молдові. Шість телеканалів було відключено від ефіру молдавською владою, яка стверджує про поширення російської дезінформації, щоб виправдати повномасштабне вторгнення росії в Україну. До осіб, які зазнали санкцій, входять впливові олігархи з партії «Шор», відносно якої Оттава ввела санкції через спроби дестабілізувати молдовську демократію.

Rechtbank bestraft Rus voor omzeilen EU-sancties [Суд покарав росіянина за обхід санкцій ЄС] // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1831400335/rechtbank-bestraft-rus-voor-omzeilen-eu-sancties>.

Суд у Роттердамі засудив росіянина Дмитра К., який жив у Нідерландах, до 18 місяців в'язниці за ухилення від санкцій ЄС проти росії. За даними суду, К. вів бізнес із російськими компаніями, які мали тісні зв'язки з російською збройною промисловістю та оборонними підприємствами. Він замовляв підсанкційні товари від імені цих компаній, а іноді навіть включав фіктивну компанію в Україні як кінцевого споживача до своєї адміністрації. Суд вирішив, що К. був «важливою ланкою в обхідному маршруті» і звинувачує його в сприянні таким чином російській «загарбницькій війні» проти України. Суд наложив на компанію К. штраф в розмірі 200 тис. євро.

ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ

Schulmann, Naya. Israel muss sich auch im Internet verteidigen [Ізраїль також повинен захищатися в Інтернеті] / Н. Schulmann // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/unternehmen/israel-muss-sich-auch-im-internet-verteidigen-19276828.html>.

В статті для видання професор комп'ютерних наук Х. Шульманн та професор інформатики М. Вейднер зазначають, що після атаки ХАМАС кібератаки на Ізраїль значно почастишали, а також на єврейські інституції в усьому світі й країни, які підтримують Ізраїль. Автори звертають увагу на те, що потрібно зробити та який урок Німеччина повинна винести. Найбільші кібератаки, йдеться у статті, спрямовані проти

Ізраїлю здебільшого базуються на відомих хакерських групах з росії, Ірану та інших ісламських країн. Одним із прикладів є російська група «Killnet», яка також несе відповідальність за багато так званих атак «відмови в обслуговуванні» в Німеччині і яка публічно заявила, що тепер хоче помститися Ізраїлю за підтримку України.

ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНИ

Schlieker, Reinhard. Ukraine-Präsident unter DruckGegenoffensive stockt – jetzt bekommt Selenskyj eine unangenehme Frage gestellt [Контрнаступ гальмує – тепер Зеленському задають неприємне питання] / R. Schlieker // Focus. – Berlin, 2023. – 02.10. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/selenskyj-hat-an-anziehungskraft-verloren_id_213233292.html.

В статті для журналу «Focus» німецький журналіст та телеведучий Рейнхард Шлікер зазначив, що країни-донори України дедалі частіше піднімають питання щодо розвитку демократії та верховенства права в країні. У США можливе повернення на посаду президента Д. Трампа, що загрожує вичерпанням підтримки України. Автор пише, що якщо подивитися на попередню та поточну статистику щодо поставок підтримки та послуг, як-от ту, яку зберігає Інститут світової економіки (IfW Kiel), згідно з поточними цифрами (до липня 2023 р. включно), Німеччина піднялася на друге місце серед окремих країн підтримки, виміряних в абсолютних цифрах на основі вартості допомоги. На першому місці США, за ними йдуть Великобританія та Норвегія. Інституції ЄС разом узяті все ще випереджають США. По відношенню до валового внутрішнього продукту Німеччина все ще поступається – тут малі країни Східної та Північної Європи особливо щедрі та готові взяти на себе тягар, особливо Литва та Латвія, потім Норвегія.

Heinrichs, Rebecca. Biden must give Ukraine what it needs to win – and literally make russia pay [Байден має дати Україні те, що їй потрібно для перемоги, і змусити росію заплатити] / R. Heinrichs // New York Post. – New York, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/02/biden-must-give-ukraine-what-it-needs-to-win-and-literally-make-russia-pay/>.

Старша наукова співробітниця Гудзоновського інституту та директорка його інформаційного бюлетня «Keystone Defense Initiative» Ребекка Генрікс в статті зазначає, що прихильників України в Конгресі чекає жорстка боротьба. На її думку, американці мають підтримати Україну, щоб вона виграла війну, а потім змусити росію заплатити за це. Закон про відновлення економічного процвітання та можливостей для українців, запропонований республіканськими та демократичними лідерами комітетів Палати представників та Сенату із закордонних справ, дозволяє уряду США надати Києву допомогу, отримавши доступ до заморожених активів на суму 300 млрд дол., конфіскованих у Центрального банку рф та інші суверенні російські активи. Білий дім досі демонстрував свою фірмову нерішучість у відносинах із росіянами, а також небажання переслідувати заморожені активи російських олігархів, які отримують вигоду та підтримують путінську корупцію, злочини та агресію.

Has Congress gone totally mad in holding up aid for Ukraine? [Невже Конгрес остаточно збожеволів, призупинивши допомогу Україні?] // New York Post. – New York,

2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/02/has-congress-gone-totally-mad-in-holding-up-aid-for-ukraine/>.

Редакційна стаття американського видання «New York Post» присвячена рішенням Конгресу ухвалити тимчасовий бюджет, до якого не включена допомога Україні. На думку редакції, президент Джо Байден, безумовно, мав рацію, звернувшись до законодавців із республіканської партії із закликом припинити «грати в ігри» і виконати свою обіцянку щодо підтримки України. Під час свого візиту до США Президент України Володимир Зеленський заявив американським законодавцям, що якщо Україна не отримає додаткову допомогу, вона програє війну і Америка повинна запобігти тому, що могло б стати однією з найбільших катастроф в історії: дозволити росії перемогти.

Sonnenfeld, Jeffrey. The budget deal is a tragedy for Ukraine [Бюджетна угода – трагедія для України] / J. Sonnenfeld // Time. – New York, 2023. – 02.10. – Режим доступу : <https://time.com/6319570/ukraine-u-s-aid-republicans/>.

Професор Єльської школи менеджменту Джеффри Зонненфельд на сторінках «Time» прогнозує, що відмова від підтримки України матиме катастрофічні наслідки і безпосередньо зіграє на єдину виграшну руку російського президента володимира путіна. Україна не є фінансовою вирвою, 43 млрд дол., виділених США на військову допомогу Україні після російського вторгнення, становлять близько 5 % оборонного бюджету США та менше 1 % загальних державних видатків. За ці мізерні фінансові інвестиції США одержують величезні доходи. Україна вже якимось чином знищила 50 % військової сили росії, змусивши путіна витратити понад 150 млрд дол. на поповнення військової сили країни. На думку Д. Зонненфельда, хоча контрнаступ України, можливо, йде не так швидко, як деяким хотілося б, але він досягає прогресу. В економічному плані санкції задушили російську економіку, причому частка деяких секторів впала з 60 до 90 %. Автор запевняє, що простіший вибір – витратити менше 1 % державного бюджету на підтримку оборони України сьогодні чим витратити набагато більше в майбутньому на тлі посилення іноземних супротивників, потенційної активації НАТО та навіть присутності США на місцях.

Czarnecki, Ryszard. Zachód a korupcja na Ukrainie [Захід та корупція в Україні] / R. Czarnecki // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/kraj/488154/czarnecki-zachod-a-korupcja-na-ukrainie.html>.

Євродепутат від від польської партії «Право і справедливість» та колишній віцепрезидент Європарламенту Ришард Чарнецький в статті передбачає, що все більше політиків, політичних партій і держав, ймовірно, з часом будуть шукати виправдання, щоб обмежити свою військову та економічну (і меншою мірою політичну) допомогу Україні. За словами політика, перемога соціалістів у Словаччині, які однозначно виступили за припинення військової допомоги Україні, може бути якщо не підбадьоренням, то сигналом для низки західноєвропейських країн (і не тільки для них) обмежити свою підтримку України. Р. Чарнецький вважає, що водночас це може супроводжуватися проукраїнськими політичними жестами – але жестами війни не виграють. Головною проблемою, яка на практиці може призвести до послаблення

західної допомоги Україні і, безперечно, буде використана росією та проросійськими ЗМІ, є, на думку автора, «все ще гігантська корупція» в Україні.

Zengerle, Patricia. U.S. Congress debates Ukraine aid as Pentagon warns money running low [Конгрес США обговорює питання допомоги Україні, а Пентагон попереджає, що грошей не вистачає] / P. Zengerle // *Japan Today*. – Tokyo, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/us-congress-debates-ukraine-aid-as-pentagon-warns-money-running-low>.

Угода про витрати дозволила уникнути припинення роботи уряду США, але змусила проукраїнських посадовців у Вашингтоні зволікати, щоб визначити найкращий шлях для отримання схвалення додаткової допомоги Києву на мільярди доларів. Лідери Сенату, який незначно контролюється демократами президента Джо Байдена, пообіцяли найближчими тижнями розглянути закон, щоб забезпечити постійну безпеку США та економічну підтримку України. Але в очолюваній республіканцями Палаті представників спікер Кевін Маккарті сказав, що йому потрібна додаткова інформація від адміністрації Б. Байдена, а республіканець, який наполягав на його усуненні з посади спікера, звинуватив К. Маккарті в укладенні «таємної угоди» з Д. Байденом, щоб дозволити Палаті представників проголосувати за допомогу.

Doornbos, Caitlin. Biden forced to reassure world leaders of Ukraine support after Congress nixed aid in funding bill [Байден був змушений запевнити світових лідерів у підтримці України після того, як Конгрес відмовився від допомоги у законопроекті про фінансування] / C. Doornbos // *New York Post*. – New York, 2023. – 03.10. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/10/03/biden-forced-to-assert-ukraine-support-after-congress-nixed-aid-in-cr-bill/>.

Президент США Джо Байден провів телефонну розмову з лідерами союзних держав та Євросоюзу для обговорення американської фінансової підтримки Україні. Розмова була ініційована внаслідок нещодавнього ухвалення Конгресом США тимчасового законопроекту про державні витрати, який не включав допомогу Україні. Учасниками розмови стали прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо, голова Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн, президент Європейської ради Шарль Мішель, канцлер Німеччини Олаф Шольц, прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні, прем'єр-міністр Японії Фуміо Кісида, генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг, президент Польщі Анджей Дуда, президент Румунії Клаус Йоганніс, прем'єр-міністр Великобританії Ріші Сунак, міністерка закордонних справ Франції Катрін Колона.

Mascaro, Lisa. How \$6 billion in Ukraine aid collapsed in a government funding bill despite Congress support [Як допомога Україні у 6 мільярдів доларів провалилася у законопроекті про фінансування уряду, незважаючи на підтримку Конгресу] / L. Mascaro // *Time*. – New York, 2023. – 07.10. – Режим доступу : <https://time.com/6321620/ukraine-aid-billions-collapsed-government-funding-bill/>.

Кореспондентка AP у Конгресі Ліза Маскаро пише, що незважаючи на переважну підтримку обох партій у Вашингтоні, спрямовану на припинення

вторгнення путіна, відмова затвердити допомогу Україні стала значною невдачею для адміністрації Джо Байдена. Д. Байден заявив, що готується виступити з великою промовою про допомогу США Україні і в розробці знаходиться план забезпечення потоку допомоги після хвилювань на Капітолійському пагорбі, які були відзначені відставкою спікера Палати представників від Республіканської партії Кевіна Маккарті.

Edgar, Johan. Biden i natt: Putin och Hamas har samma mål [Байден сьогодні ввечері: путін і ХАМАС мають одну мету] / J. Edgar // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/APyjpj/biden-i-tal-kopplar-ihop-hamas-och-putin>.

За словами автора статті Д. Едгар, Білий дім хоче, щоб Сенат і Палата представників проголосували за багатомільярдний пакет, який включає як підтримку Ізраїлю у війні проти ХАМАС (14 млрд дол.), так і підтримку України у війні проти росії (60 млрд дол.). Джо Байден звернувся до народу та зазначив, що не варто кидати Україну і відвертатися від Ізраїлю. Д. Байден попередив, що прагнення путіна до влади не зупиняється на Україні, а може продовжитися на Польщі та країнах Балтії. Він назвав пакет допомоги на мільярди доларів «розумною інвестицією, яка окупиться американською безпекою протягом поколінь».

„Blue/Yellow“ kelia naują paramos Ukrainai bangą – pristatė „Digital UA Soldiers“ projektą [«Blue/Yellow» піднімають нову хвилю підтримки України – презентували проєкт «Digital UA Soldiers»] // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/laisvalaikis/akiraciai/2023/10/19/blueyellow-kelia-nauja-paramos-ukrainai-banga--pristate-digital-ua-soldiers-projekta>.

Литовська волонтерська організація «Blue/Yellow» підтримує боротьбу України за свободу з 2014 р. Загалом з початку російського вторгнення організація збирає близько 65 млн євро для підтримки українців. Директорка «Blue/Yellow» Л. Паукште зазначає, що, як найбільша громадська організація, що підтримує Україну в Західній Європі, «Blue/Yellow» має знайти нові способи заохотити як литовців, так і іноземців фінансово підтримувати Україну і одним із таких шляхів є новий проєкт «Digital UA Soldiers». Творець організації Й. Охман сподівається, що новий проєкт дозволить вийти на загальну суму в 100 млн євро для підтримки України.

Izraelsko-palestínsky konflikt Joe Biden Vojna na Ukrajině [Ізраїльсько-палестинський конфлікт. Джо Байден. Війна в Україні] // Denník N. – Bratislava, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/minuta/3636034/>.

У промові до нації президент США Джо Байден заявив, що перемога Ізраїлю та України є в американських національних інтересах, інакше війни будуть нові. Тому він проситиме Конгрес про збільшення військової підтримки для обох країн – для України на 60 млрд дол. та для Ізраїлю на 14 млрд дол. За словами президента, перемога обох країн відповідає американським національним інтересам. Інакше, за словами Д. Байдена, виникне ризик розгорання подальших конфліктів в інших частинах світу, оскільки «вороги США» уважно спостерігають за розвитком подій і чекають шансу.

Ukraine hopes to secure 18 billion euros in EU aid in 2024 [Україна сподівається отримати 18 млрд євро допомоги ЄС у 2024 році] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 24.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine-hopes-to-secure-18-billion-euros-in-eu-aid-in-2024-pm>.

Україна, яка залежить від іноземної допомоги після вторгнення росії минулого року, сподівається отримати 18 млрд євро допомоги від Європейського Союзу наступного року, таку ж суму, яку він забезпечив у 2023 р. Як повідомив прем'єр-міністр України Денис Шмигаль у Telegram, Україна нещодавно отримала 1,5 млрд євро дев'ятого траншу фінансової допомоги від ЄС. У найближчі місяці очікується надходження ще двох траншів підтримки ЄС, завдяки чому загальна сума цього року становитиме 18 млрд євро. За словами Д. Шмигала, український уряд розпочав спільну з ЄС роботу над новою довгостроковою програмою на загальну суму 50 млрд євро, яка розрахована на чотири роки. Уряд планує створити бюджет на 2024 р. із дефіцитом приблизно 42 млрд дол. і сподівається покрити дефіцит за рахунок міжнародної фінансової допомоги.

USA oznámili ďalší balík vojenskej pomoci Ukrajině: Tomu sa hovorí sumička, čo zásielka obsahuje? [США анонсували черговий пакет військової допомоги Україні: Це називається «сумичка», що в пакеті?] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2860449/usa-oznamili-dalsi-balik-vojenskej-pomoci-ukrajine-tomu-sa-hovori-sumicka-co-zasielka-obsahuje/>.

США оголосили про новий пакет військової допомоги Україні на 150 млн євро, який включає, серед іншого, артилерійські боєприпаси, боєприпаси для стрілецької зброї та протитанкову зброю. Останній пакет допомоги також включає ракети для систем ППО, прилади нічного бачення, підривні боєприпаси, а також спорядження для холодної погоди. Президент України Володимир Зеленський у соціальній мережі подякував США за військову допомогу. Він зазначив, що Вашингтон є найбільшим постачальником військової допомоги Києву. З початку російського вторгнення 24 лютого 2022 р. США загалом виділили Україні майже 44 млрд дол.

Larsson, Lars. Strid om USA-stöd till Israel och Ukraina [Боротьба за допомогу США Ізраїлю та Україні] / L. Larsson // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 31.10. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/WRzM0K/strid-om-usa-stod-till-israel-och-ukraina>.

Новий спікер Палати представників Конгресу Сполучених Штатів, республіканець Майк Джонсон оголосив про широку підтримку Ізраїлю, що збігається з пропозицією президента Джо Байдена щодо Ізраїлю, але не містить пропозицій щодо підтримки України та Тайваню, які Д. Байден висунув на додаток до підтримки Ізраїлю в пакеті. На відміну від Палати представників демократи мають більшість у Сенаті і тому пропозиція виглядає заздалегідь приреченою. Демократи в Сенаті та лідер республіканців Мітч Макконнелл наполягають на пакеті, який передбачає підтримку як Ізраїлю, так і України.

ЧОРНОМОРСЬКА ЗЕРНОВА ІНІЦІАТИВА

Ucraina: ambasciatore turco, ‘possibile ripristino accordo grano’ [Україна: посол Туреччини: «можливе відновлення зернової угоди»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/37266232/ucraina-ambasciatore-turco-possibile-ripristino-accordo-grano-.html>.

Посол Туреччини в Україні Ягмур Ахмет Гюльдере вважає, що Чорноморську зернову ініціативу можна відродити і Анкара працює з усіма основними гравцями, щоб досягти цього. Він заявив, що вважає, що «зернова угода» може бути перезапущена.

Polityuk, Pavel. Ukraine says its Black Sea grain corridor is working [Україна каже, що її чорноморський зерновий коридор працює] / P. Polityuk // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 27.10. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine-says-its-black-sea-grain-corridor-is-working>.

Віцепрем'єр-міністр України Олександр Кубраков спростував повідомлення українських і британських компаній про призупинення нового чорноморського експортного коридору. Перед цим, київська консалтингова компанія «Барва Інвест», британська охоронна фірма «Ambrey» і спеціалізована компанія «Українські порти» повідомили, що Україна призупинила використання коридору через можливу загрозу з боку російської авіації та морських мін. Україна запустила «гуманітарний коридор» для суден, що прямують на ринки Африки та Азії в серпні, щоб спробувати обійти фактичну блокаду в Чорному морі після того, як росія вийшла з Чорноморської зернової ініціативи.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ABC

ABC

Іспанська щоденна газета, одна з трьох найбільш читаних у країні. На сьогоднішнє видання є головним рупором консервативних сил Іспанії. У своїх статтях та коментарях газета засуджує прагнення окремих регіонів країни до незалежності. Видання публікує статті іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: <https://www.abc.es/>.

Aktuálně.cz

Чеська щоденна інтернет-газета, яка в даний час є однією з найуспішніших в країні. Редакція випускає понад 100 повідомлень на день (внутрішньополітичні та зарубіжні події, економіка, культура, спорт). Видання публікує статті чеською мовою. Головний офіс – Прага. Вебсайт: <https://zpravy.aktualne.cz/>.

AFTONBLADET

Aftonbladet

Шведська щоденна газета, яка визнає себе як незалежне соціал-демократичне, і є найбільш поширеним виданням в Скандинавії. Видання має інтернет-версію. З моменту свого створення газета незмінно входить до п'ятірки найбільш відвідуваних шведських вебсайтів у різних опитуваннях. Газета виходить шведською мовою. Головний офіс – Стокгольм. Вебсайт: <https://www.aftonbladet.se/>.

Avvenire

Італійська щоденна газета, яка належить Італійській єпископальній конференції і орієнтована на вчення католицької церкви, проте вважається незалежною від церковної ієрархії. Газета висвітлює події в країні та світі, коментує найрезонансніші новини. Видання виходить італійською мовою. Головний офіс – Мілан. Вебсайт: <https://www.avvenire.it/>.

Японська щоденна інтернет-газета, яка є першим і найстарішим англomовним виданням Японії. Мова видання – англійська. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: <https://japantoday.com/>.

**Algemeen
Dagblad**

Нідерландська щоденна газета, яка входить до числа найпопулярніших видань країни. Газета має досить консервативну редакційну лінію, що означає її правоцентриську позицію в політичному спектрі. Видання виходить нідерландською мовою. Головний офіс – Роттердам. Вебсайт: <https://www.ad.nl/>.

**De
Telegraaf**

Найбільша щоденна газета Нідерландів, яка виходить на території всієї країни сім днів на тиждень, надходячи у роздрібний продаж у більшості країн світу. Газета не має виражених політичних і релігійних уподобань, не представляє якусь партію, проте її матеріали мають правопопулістську спрямованість. Газета виходить нідерландською мовою. Головний офіс – Амстердам. Вебсайт: <https://www.telegraaf.nl/>.

Denník N

Словацька щоденна газета, яка публікує результати журналістських розслідувань та аналітичні тексти, а також випускає короткі та оперативні новини. Політична приналежність – лібералізм. Газета виходить словацькою мовою. Головний офіс – Братислава. Вебсайт: <https://dennikn.sk/>.

Diena

Латвійська щотижнева газета, одна з найбільших газет за кількістю передплатників. Політична належність – ліберальна. Видання публікує матеріали латвійською мовою. Головний офіс – Рига. Вебсайт: <https://www.diena.lv/>.

Do Rzeczy

Польський суспільно-політичний консервативно-ліберальний тижневик. Журнал підтримує економічні свободи, одночасно поважаючи християнську традицію та перевірені часом етичні цінності. Видання займає євроскептичну позицію та симпатизує консервативній партії «Право і справедливість». Тижневик доступний польською мовою. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: <https://dorzeczy.pl/>.

**Eesti
Päevaleht**

Естонська щоденна газета, яка має третій за величиною тираж серед щоденних друкованих видань Естонії. Газета щодо проблематики є загальнотематичною. Політична спрямованість видання – незалежна. Газета доступна естонською мовою. Головний офіс – Таллін. Вебсайт: <https://epl.delfi.ee/>.

El Mundo

Іспанська щоденна газета, одне з найбільш популярних та авторитетних видань Іспанії. Газета підтримує ліберальну та правоцентристську редакторську політику, критикує Соціалістичну партію Іспанії та регіональних націоналістів і демонструє віддаленість від консервативних принципів. Видання виходить іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: <https://www.elmundo.es/>.

Focus

Німецький інформаційно-політичний тижневий ілюстрований журнал. Вважається журналом ліберально-консервативної спрямованості, орієнтований на середній клас німецького суспільства. Головний офіс – Берлін. Вебсайт: <https://www.focus.de/>.

**Frankfurter
Allgemeine**

Німецька міжрегіональна газета, найпоширеніша з німецьких видань за межами ФРН. Видання має ліберально-консервативне спрямування. Мова газети – німецька. Головний офіс – Франкфурт-на-Майні. Вебсайт: <https://www.faz.net/aktuell/>.

L'Obs

Французький щотижневий журнал, який позиціонує себе як культурно-політичний, політична орієнтація якого належить до широкого соціал-демократичного руху, поєднуючи прагнення свободи та соціальної справедливості. Видання публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: <https://www.nouvelobs.com/>.

The logo for the French newspaper 'Le Monde' is displayed in a classic, black, gothic-style serif font.

Le Monde

Французька щоденна вечірня газета ліволіберальних поглядів. Видання є найбільш популярним серед газет Франції. Газета публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: <https://www.lemonde.fr/>.

The logo for the Italian newspaper 'Libero Quotidiano' features the word 'Libero' in a large, bold, black serif font with a small illustration of a griffin on the left side of the letter 'L'. To the right, 'Quotidiano.it' is written in a smaller, blue, sans-serif font.

**Libero
Quotidiano**

Італійська щоденна газета, яка дотримується правоцентристської та ліберальної позиції. У перекладі з італійської її назва дослівно означає «Ліберальна газета», а неофіційно її називають «Газетою думок», на шпальтах якої можна вільно висловитися та прочитати думку інших щодо останніх подій в Італії, Європі та світі. Газета публікує матеріали італійською мовою. Головний офіс – Мілан. Вебсайт: <https://www.liberoquotidiano.it/>.

**Lietuvos
rytas**

Литовська суспільно-політична щоденна загальнонаціональна газета, яка висвітлює питання економіки, політики, спорту, мистецтва, культурного життя у Литві та за кордоном. Мова видання – литовська. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: <https://www.lrytas.lt/>.

**National
Post**

Канадська англійська газета, яка виходить з понеділка по суботу, а в понеділок виходить лише як цифрове електронне видання. Газета публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: <https://nationalpost.com/>.

**Neatkarīgā
Rīta Avīze**

Латвійська загальнонаціональна щоденна газета, більш відома як мережеве видання. Мова газети – латиська. Головний офіс – Рига. Вебсайт: <https://nra.lv/>.

Nepszava

Угорська соціал-демократична щоденна газета лівоцентристського спрямування. Сьогодні газета проводить лінію, близьку курсу Угорської соціалістичної партії, що перебуває в опозиції. «Nepszava» є лідером угорського ринку серед політичних щоденних газет. Мова видання – угорська. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: <https://www.nepszava.hu/>.

**New York
Post**

Одна з найстаріших та найвпливовіших щоденних газет США, яка висвітлює світові новини щодо політики, економіки, охорони здоров'я, культури, спорту тощо. Видання публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: <https://nypost.com/>.

Nový Čas

Словацька щоденна газета, яка є найбільш продаваною та найбільш читаною у Словаччині. Вона виходить щодня з понеділка по суботу, а щосуботи додається додаток Nový Čas víkend. Газета виходить словацькою мовою. Головний офіс – Братислава. Вебсайт: <https://www.cas.sk/>.

POLITICO

Бельгійський щотижневик американської новинної організації Politico, який висвітлює політичні події в ЄС. Більшість статей видання присвячені повсякденній діяльності Європейської комісії, Європейського парламенту, Ради ЄС та взаємодії ЄС у внутрішніх та міжнародних справах. Журнал публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: <https://www.politico.eu/>.

Portfolio

Угорська фінансова онлайн-газета, яка увійшла до десятки найбільш читаних та 15-и найбільш відвідуваних видань в Угорщині. Газета приділяє особливу увагу бізнесу, економічним та фінансовим новинам. Мова видання – угорська, англійська. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: <https://www.portfolio.hu/>.

Postimees

Естонська суспільно-політична щоденна газета. Висвітлення нагальних проблем естонського народу забезпечили газеті велику популярність. Видання публікує матеріали естонською мовою. Головний офіс – Таллінн. Вебсайт: <https://www.postimees.ee/>.

Reflex

Чеський суспільно-політичний тижневик, яким володіє швейцарська медіа корпорація Ringier. Журнал присвячений проблемам політики, культури та суспільства. Тижневик є одним із найбільш неоднозначних і широко читаних суспільно-політичних журналів у Чеській Республіці. Видання публікує матеріали чеською мовою. Головний офіс – Прага. Вебсайт: <https://www.reflex.cz/>.

Rzeczpospolita

Одна з найбільших щоденних польських газет. Видання має суспільно-політичний формат. Політична приналежність – ліберально-консервативна. Мова видання – польська. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: <https://www.rp.pl/>.

SvD

**Svenska
Dagbladet**

Шведська щоденна ранкова газета, яка позиціонується як «незалежно поміркована». Видання публікує найважливіші місцеві та зарубіжні новини. Газета виходить шведською мовою. Головний офіс – Стокгольм. Вебсайт: <https://www.svd.se/>.

朝日新聞

**The Asahi
Shimbun**

Японська загальнонаціональна газета. Політична належність – ліволіберальна. Видання публікує матеріали японською мовою. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: <https://www.asahi.com/ajw/>.

The Brussels Times

**The Brussels
Times**

Бельгійський англomовний журнал, який виходить раз на два місяці, і безкоштовно розповсюджується в Європейській комісії, Європейському парламенті, понад 150 посольствах і багатьох представництвах в ЄС. Журнал зосереджується на історії про Брюссель та Бельгію, висвітлюючи політику, мистецтво, історію, спорт та інші питання. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: <https://www.brusselstimes.com/>.

The Guardian

The Guardian

Британська щоденна газета. Видання дотримується ліво-центристської орієнтації, має попит серед ліберальних читацьких кіл Великої Британії і велику читацьку аудиторію по всьому світові. Мова видання – англійська. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: <https://www.theguardian.com/international>.

**The
Independent**

Британське щоденне інтернет-видання (до 2016 р. щоденна газета). Видання ідеологічно близьке до ліберально-демократичної партії, особливу увагу звертає на проблематику прав людини. Мова видання – англійська. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: <https://www.independent.co.uk/>.

Time

Американський журнал, що виходить двічі на місяць, відомий завдяки аналітичним коментарям з важливих питань світової та американської політики. Журнал публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: <https://time.com/>.

Toronto Sun

Канадська таблоїдна газета, що видається щодня. The Toronto Sun бере за взірць журналістику британських таблоїдів. Газета відома популістськими та консервативними редакційними позиціями. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: <https://torontosun.com/>.

Verslo žinios

Литовська щоденна газета для ділових людей, яка є єдиним виданням в країні, що спеціалізується на економічній тематиці. Газета виходить раз на тиждень. Політична спрямованість – економічний лібералізм. Видання публікує матеріали литовською мовою. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: <https://www.vz.lt/>.